

TEKNILLINEN KORKEAKOULU

TOIMINTAKERTOMUS

1957—1958

HELSINKI 1959

TEKNILLINEN KORKEAKOULU
TOIMINTAKERTOMUS
1957—1958

HELSINKI 1959

W 37
M 10

SISÄLLYS:

	Sivu
I. Yleisiä tietoja	5
II. Hallitus ja hallinto	16
Neuvottelukunta	16
Opettajaneuvosto	16
Rehtori ja vararehtori	17
Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit	17
Osakuntien inspektorit	18
Kanslia	18
III. Opettajat ja opetus	18
1. Professorinvirat	18
Eroamisiän saavuttamisesta huolimatta virassaan pysymään oikeitetut professorit	18
Eroamisia professorinvirasta	18
Virkaanastujaisesitymät	19
Uusia professorinimityksiä	19
Virkavapaudet	22
Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito	23
Avoinna olevien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito	23
2. Fysiikan apulaisprofessorinvirka, sen täyttäminen ja hoito	26
3. Dosentit	26
4. Lehtorinvirat	27
5. Erikoisopettajat	27
6. Kursseja	31
7. Assistentit	31
8. Ulkomaiset luennoitsijat	32
9. Insinöörien jatkokoulutus	32
10. Televisiotoiminta	33
IV. Suoritetut tutkimukset	34
1. Tekniikan tohtorin tutkimukset ja väitöstilaisuudet	34
2. Tekniikan lisensiaatin tutkimukset	34
3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkimukset	35
V. Opettajaneuvoston ja hallintokollegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot	38
VI. Teknillisen korkeakoulun talous	42
VII. Korkeakoulun rahastot, myönnettyt stipendit ja apurahat	42
VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö	48

IX.	Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt	49
X.	Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu	51
XI.	Karsintakurssit	53
XII.	Korkeakoulun kirjasto	53
XIII.	Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset	55
	1. Opiskelijain lukumäärä	55
	2. Ylioppilaskunnan toiminta	57
XIV.	Otaniemen suunnittelu ja rakennustyöt	59
XV.	Diplomityöt	60
XVI.	Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajain toiminnasta	70

Teknillinen korkeakoulu luukuvuonna 1957—58.

**Rehtori, professori Jaakko Raholan puhe Teknillisen korkeakoulun
avajaisissa 11. 9. 1957.**

Herra Ministeri, arvoisat kutsuvieraat, professorit, muut opettajat ja oppilaat, hyvät naiset ja herrat.

Olemme jälleen aloittamassa Teknillisen korkeakoulumme uutta lukuvuotta ja olen iloinen, että olette tahtoneet tulla kunnioittamaan tätä avajaistilaisuutta. Lausun teidät korkeakoulun puolesta sydämellisesti tervetulleiksi.

Taakse jäänyt työvuosi on sisältänyt jälleen paljon sellaista, jonka arvioiminen olisi näin uutta lukuvuotta aloitettaessa paikallaan. Kesän kuukaudet ovat merkinneet koulumme opettajille ja oppilaille luovaa taukoa, joka useimmille on ollut varmaan paljon todellisemmin luovaa kuin mitä tämä kulunut sanonta pystyy ilmaisemaan. Lepoa edes riittävyys rajaan saakka se lienee harvoille ollut. — Oppilaamme ovat saaneet kolmen kuukauden aikana tilaisuuden tutustua alansa käytännölliseen puoleen toimien sen tuotantokoneiston vähäpätöisimpinä pyörinä, jonka liikkeellä pitäjiksi ja kiihdyttäjiksi he yllättävän pian oppilaitoksestamme lähdettyään joutuvat. Heillä on ollut tilaisuus, harvinainen tilaisuus, päästä sen ilmapiiriin keskelle, joka vallitsee teollisuutemme erinomaisen tärkeän osan, oman ammattikunnan työntekijöiden keskuudessa. — Opettajakuntamme taasen, niin hyvin professorit kuin erikoisopettajat, on saanut kauan odottamansa tilaisuuden suorittaa niitä tutkimus- ja erikoistehtäviään, joiden aiheet ovat talven aikana syntyneet, arvannen oikein, kun sanon kesän kuukausien osoittautuneen tähän työhön liian lyhyiksi. Monikaan ei ole pystynyt saattamaan töitään toivomaansa tyydytyksen tunnetta suovaan päätökseen, ennenkuin syyskuu rutiininomaisine kiireineen on heidät yllättänyt. — Ja me kaikki teknillisen elämämme edustajat olemme muiden kansalaistemme kanssa huolissamme seuranneet maamme taloudellisen tilanteen kehittymistä ja sen vajoamista aallonpohjaan, jonka syvistä emme ennen ole nähneet. Koska me kaikki kuulumme osana siihen tuotantokoneistoon, josta apua käsittämättömälle tilanteelle lähinnä toivotaan, on taloudellisista vaikeuksistaamme pääseminen erikoisen lähellä sydäntämme.

Silmäys kuluneeseen vuoteen ja taakse jääneeseen kesään tarjoaa näin runsasta aineistoa niitä vähäisiä ja hajanaisia mietteitä varten, joiden parissa joudutte, arvoisat kuulijat, hetken viivähtämään.

Vuosi sitten lukuvuotta aloittaessamme tein yrityksen selvittää niitä perusteita, joihin viime aikojen valtavan teknillistymisprosessin voi katsoa liittyvän. Korostin erikoisesti sitä, että myös meidän maassamme ja erikoisesti niissä kansalaistemme piireissä, jotka vastaavat teknillisen talouselämämme kehittymisestä, tämän suuntauksen huomioiminen edellyttää ajatustavan perusteellista muuttamista. Esitykseni oli yleisluontoinen, mutta sen yhtenä tarkoituksena oli kiinnittää huomiota myös niihin vaikeuksiin, jotka ovat esteenä oman korkeimman teknillisen koulutuksemme ajan vaatimusten tasolla pitämiseen. Vaikeutemme ovat nyt sitäkin suuremmat, kun nekin — tosin häviävän pieneltä osalta — liittyvät valtiotaloutemme heikkoon tilaan, ovat siitä riippuvaisia. Kuluneen vuoden aikana on kaikesta huolimatta päästy alkuun, teknillisen koulutuksen perustava merkitys on tullut ainakin osittain ymmärretyksi, jonka johdosta tunnemme iloa. Se että tänä syksynä saamme teknillisen fysiikan laboratorion ydinfysiikan tarvitsemine osatiloineen — tosin pahasti myöhästyneenä — alulle, on kuitenkin niin vähäinen tapahtuma, että sen toteutuminen ei saa tuudittaa meitä vielä uskomaan ratkaisevan käänteen tapahtuneen. Otaniemi-ohjelma on kokonaisuudessaan niin laaja, että valtion niukkaakin niukempien varojen jakajilta vaaditaan kauaskatseista näkemystä, jotta he ymmärtäisivät meidän tavallamme sen ratkaisevan merkityksen suuruuden, joka ohjelman jatkuvalla vuosittaisella toteuttamisella on sekä teknillisen korkeakouluopetuksen että teknillisen opistolinjan tämän hetken vaikeuksista pääsemiselle. Meidän on syytä toivoa, että ne julkiset keskustelut, joita valtion talouskriisin yhteydessä on käyty maamme tuottavuuden parantamisesta, olisivat vaikuttamassa silmien avaamiseksi.

Sitä iloa, jota meidän on syytä tuntea Otaniemen rakentamisen alkuunpääsemisen johdosta, on himmentämässä pari asiaa. — Ensiksikin on aihetta luulla, että tekniikankin piirissä havaittavat muotivirtaukset — erikoisesti atomitekniikan osakseen saama uutuudenviehätys — ovat olleet vaikuttamassa korkeakoulun rakennusmäärärahoista viime vuonna päätettäessä. Tämä ei ole sinänsä mikään valitettava seikka, sillä voidaan oikeutetusti väittää, että juuri ydinfysiikan piiriin kuuluvan tekniikan alan kehittäminen on maassamme pahasti jäljessä, ja kehityksen mukaan pääsemisen on atomitekniikassakin alettava juuri teknillisen koulutuksen kohdalta. Eikä ole myöskään väärin, että yleisiä mielialoja käytetään hyväksi silloin, kun sen avulla saadaan todella kipeä puute poistetuksi ja muuten asiallemme niin penseäksi osoittautunut ajattelu myötämielisemmäksi. Huolen syytä on vain siinä, miten voimme saada myötätuulen säilymään silloin, kun rakennusohjelmaamme jatkettaessa muoti-ajattelu ei ole enää sitä ohjailemassa. — Toiseksi liittyi rakennustoiminnan aloittamiseen korkeakoulummekin joutuminen jo monta vuotta valtion rakentamista häirinneen tunnetun arkkitehtilakkoilun piiriin. Se Opettajaneuvoston Valtioneuvostolle tekemä ehdotus, joka erinomaisen hyvin perusteltuna sisälsi suunnitelman itsenäisen rakennustoimikunnan perustamisesta, ja joka — mikäli

mainittua kiistaa ei olisi ollut olemassa — olisi toivottavasti voinut tulla hyväksytyksi, on riidan piiriin aiheettomasti liitettyä edelleen käsittelemättä. Tämän seurauksena on se, että valtio ei voi Otaniemen rakentamisen osaltakaan vapaasti valita arkkitehtiaan koko siitä arkkitehtikunnastamme, joka on saanut niin paljon kiitosta osakseen myös ulkomailla. Että näin ei voida tehdä myöskään ja erikoisesti uutta teknillistä opetus- ja tutkimuskeskusta luomaan ryhdyttäessä, on mitä valitettavinta. Senkin vuoksi olisi tämä kulttuurielämäämme rumentava kiista, joka ei kuulu korkeakoulumme asioihin muuta kuin tässä mainitsemaltani osalta, saatava nopeasti selvitettyksi.

Viime aikoina on yhteiskunnassamme sattunut tapauksia, joissa eri henkilöiden ja eri ryhmäkuntien mielipiteet ovat joutuneet jyrkästi vastakkain. Niin on käynyt ei ainoastaan määrättyissä nimitysasioissa, joista yksi on äsken mainitsemani vielä ratkeamattoman ristiriidan aiheuttanut ja toinen paljon lähemminkin korkeakoulumme koskenut on saanut päätöksensä, vaan myöskin monilla varsinkin taloudellisilla aloilla ovat eri eturyhmien vaatimukset estämässä maamme järkevää ja viisasta asiainhoitoa. On syntynyt umpikuja, joista pääseminen tuntuu usein vaikealta, jopa mahdottomaltakin. Tunnen velvollisuudekseni korostaa sitä suurta merkitystä, mikä kokonaisuuden edun huomioimisella yksityisten tai ryhmien etujen edellä on maamme ja kansamme onnelliselle ja kitkattomalle elämäntavalle. Me voimme olla erimielisiä monista asioista, me voimme muodostaa yhdistyksiä, liittoja ja etupiirejä saadaksemme oman mielipiteemme ja käsityksemme kuuluville, mutta vaatimuksien vieminen niin pitkälle, että koko yhteiskuntajärjestyksemme perusteiden olisi horjuttava niiden tullakseen täytetyiksi, ei ole puolustettavissa. Sovitteluratkaisun aikaansaaminen voi olla vaikeata eritoten silloin, kun oma henkilökohtainen vakaumus taistelee vastaan, tai kun oma etu, ehkäpä kunniakin on vaakalaudalla, mutta kokonaisedun huomioiminen on periaate, jonka on syrjäytettävä muut vähäarvoisemmat näkökannat. Ja ratkaisun keran tapahduttua, on kysymys sitten vaikkapa nimitys- tai valitusasioista, ja valtiojärjestyksemme mukaisten päätösten tultua tehdyiksi, on niihin tyytyminen. Meidänkin teknillisten henkilöiden velvollisuutena olisi otettava tämä huomioon, sillä kuulummehan mekin niihin piireihin, joiden realiteettitajua on saamamme koulutuksen aikana erikoisesti jouduttu kehittämään.

Kuluneena vuonna on eri tilaisuuksissa ollut kysymys vanhasta, ikuisesta asiasta, korkeakoulumme oppilasmäärän suuruudesta ja sen lisäämismahdollisuuksista. En tahdo puuttua tänään niihin arvioihin, joita on tehty ja joita voitaisiin laatia teknillisten oppilaitosten pyrkiessä seurailemaan tekniikan työvoimatarpeita. Sen sijaan on syytä esittää eräitä tietoja siitä, miten suoraan kansainväliseksi tullutta insinööripulaa on koitettu poistaa pohjoismaissa.

Korkeakouluinsinöörien lisätarpeen väistämättömäksi tyydyttämiseksi on Ruotsin ja Norjan osalta päädytty yksinkertaisimpaan ratkaisuun: on päätetty lisätä tai ehdottaa lisättäväksi uusien oppilaiden määrää. Ruotsissa Tuk-

holman Kunink. Teknilliseen korkeakouluun otettaneen tänä syksynä n. 600 ja Chalmersin Teknilliseen korkeakouluun 400 uutta opiskelijaa. Tämä lisäys on mahdollista muun muassa sen vuoksi, että kummassakin korkeakoulussa on jo aikaisemmin — ja hyvin kauaskantoisesti — ryhdytty rakennusten laajentamiseen. Tämä on nyt viime vuosien aikana tapahtuneen pyrkijöiden luvun ja insinöörien tarpeen voimakkaan kasvun johdosta tullut hyödyksi.

Norjassa ovat olosuhteet muihin pohjoismaihin verrattuina olleet hyvin erikoiset. Trondheimin — maan ainoaan — teknilliseen korkeakouluun on parina viime vuonna voitu ottaa vain noin 320 uutta oppilasta, ja diplomi-insinöörejä ja arkkitehteja on valmistunut vuosittain noin 300. Laadullisesti hyväksyttävien uusien pyrkijöiden luku on ollut noin kaksi kertaa suurempi ja talouselämän tarve puolestaan erään äskettäin valmistuneen tutkimuksen perusteella on n. 510 uutta diplomi-insinööriä ja arkkitehtia vuosittain, joista viimeainittuja n. 60. Näin on jouduttu siihen, että tällä hetkellä opiskelee Norjan omassa teknillisessä korkeakoulussa n. 1 250 ylioppilasta, mutta ulkomaille on hakeutunut miltei täsmälleen sama määrä, niistä suurin osa Länsi-Saksaan, Iso-Britanniaan ja Itävaltaan. Kun toisaalta hyväksyttävien pyrkijöiden luku ja talouselämän tarve yhä edelleen kasvaa, ja kun toisaalta ei pidetä hyvänä, että enemmän kuin noin viidesosa tarvittavista oppilaista valmistuisi ulkomailla, on Norjassa oltu pakoitettuja laatimaan Trondheimin teknillisen korkeakoulun laajentamissuunnitelma, joka perustuu siihen, että uusien vuosittain otettavien oppilaiden luku on kohotettava nykyisestä 320:stä 445:een. Tämä ohjelma sisältää luonnollisesti sekä lisätilojen rakentamisen että uusien opettajavaimien hankkimisen. On huomattava, että toisen teknillisen korkeakoulun perustaminen Norjaan ei kaikesta edellä esitetystä huolimatta ole ajankohtainen kysymys.

Tanskassa on korkeakouluinsinöörien puutteen poistamiseksi jouduttu toisille teille kuin muissa pohjoismaissa. Siellä tehty ratkaisu on periaatteellisesti hyvin mielenkiintoinen. Kun siihen on jo kiinnitetty arvostelevaakin huomiota, on syytä selvittää asian kehitystä.

Kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana on Tanskassa muun muassa työmarkkinakomission toimesta suoritettu tiedusteluja ja tutkimuksia, jotka lähinnä tähtäisivät sen asian selvittämiseen, miten suurten ikäluokkien aiheuttamat vaikeudet lähiaikoina voitaisiin voittaa. Samalla kiinnitettiin luonnollisesti huomiota myös siihen, kuinka suuri on teollisuuden ja talouselämän korkeakouluinsinöörien tarve. Tutkimukset osoittavat, että lähimpien kymmenen vuoden aikana tulisi olemaan korkeakouluinsinööreistä alasta riippuen vähäistä tai huomattavaa puutetta. Omassa arkkitehtikoulussaan valmistuvien arkkitehtien suhteen ei sen sijaan näytä olevan lisäämisen tarvetta. Tanskan teknillisen korkeakoulun puolesta ilmoitettiin, että määrätyn laajennuksen voidaan vuotuista uusien oppilaiden määrää vuoteen 1960 lisätä nykyisestä 400:sta 500:aan, siis 25 %:lla, mitä lisäystä on laskelmien mukaan pidetty

riittämättömänä. Kun korkeakoulu lähivuosien aikana voi oppilaslisäyksestä huolimatta vastaanottaa vain noin puolet pyrkijöistä, ja kun ylijäämän pikainen valmistuminen teknillisten oppilaitostenkaan kautta ei vaaditun 3...4 vuotta kestävä harjoitteluajan vuoksi ole mahdollista, ei insinöörien puute tule autetuksi vaikka halukkaita teknilliselle alalle antautuvia ylioppilaita onkin odottamassa oppilaitosten ovien ulkopuolella. Tämä outo tilanne on saatanut eräät komiteat sekä Tanskan teknillisen korkeakoulun tekemän ehdotuksen, joka sisältää entisen laatuisten opiskelijain luvun lisäämisen rinnalla valvan uuden insinöörityyppin kouluttamisen samassa korkeakoulussa. Näiden sisäänpääsyvaatimukset, vaikka niihin kuuluukin edelleen ylioppilastutkinto, olisivat muuten tavallisia vaatimuksia helpompia, opinto-ohjelma „hiukan vähemmän teoreettista” ja opiskelu-aika vain kolme vuotta, minkä lisäksi tulee puolen tai yhden vuoden harjoittelu-aika teollisuudessa. Tämän tutkinnon suorittaneita voisi lähinnä verrata englantia puhuvien maiden Bachelor of Science-arvon saaneisiin; samoin kuin viimeksimainitut voivat jatkaa opintojaan Master of Science-tutkinnon suorittamiseksi, samoin voisivat tanskalaiset uuden laatuluokan insinöörit, insinöörikandidaatit, jatkaa opiskeluaan ja valmistua määrätynlaisen erikoiskurssin käytyään tavalliseksi diplomi-insinööreiksi.

Tämä ehdotus on jo tullut hyväksytyksi ja ensimmäiset kemian, koneenrakennuksen, rakennustekniikan ja sähkötekniikan uudentyyppiset luokat, kuinkin 25 oppilaan vahvuisia, ovat alkaneet tänä syksynä opiskelunsa Tanskan teknillisessä korkeakoulussa. Suunnitelmiin kuuluu, että oppilasluku kahdennettaisiin heti kun tarvittava lisätila on saatu hankituksi, kuitenkin niin, että opiskelijat olisivat kiinteästi ryhmitettyinä enintään 25:n opiskelijan luokiksi.

Tämä selostamani uusi opiskelutie, joka merkitsee tähän saakka varsin yhteinäisen pohjoismaisen, lähinnä saksalaisen insinöörikoulutusmuotoon perustuvan käytännön muuttamista, on — kuten mainitsin — herättänyt arvostelua muiden pohjoismaiden taholta. Myös yhteistoiminnassa olevat insinööriyhdistyksemme ovat kiinnittäneet siihen huomiotaan. Arvostelun saattamiseksi oikeudenmukaiseksi on paikallaan, että kun nyt joudun tietävästi ensi kertaa Suomessa asiaan laajemmin puuttumaan, mainitsen eräitä lisäperusteluja, joita on suunnitelman tekijöiden taholta esitetty.

Tanskan teknillisen korkeakoulun viime tammikuussa laatiman asiaa koskevan ehdotuksen sanamuoto sisältää edellä mainitsemieni konkreettisten perustelujen lisäksi myös seuraavia ajatuksia.

Diplomi-insinöörien koulutus pohjautuu Tanskassa — kuten muissakin pohjoismaissa — perustieteiden hyvin laajaan opiskeluun. Pidetään edelleen välttämättömänä, että määrätyn suuruinen maan insinöörien joukko on saanut hyvän pohjakoulutuksen sellaisissa aineissa kuin fysiikka, kemia ja matematiikka, voidakseen kehittää omaa teknillistä erikoisalaansa. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että kaikki korkeakouluun pyrkijät eivät laadullisesti täytä niitä vaatimuksia, jotka perustieteiden omaksumiseksi vaaditaan. Tämä on

käynyt ilmi varsinkin silloin, kun korkeakouluun on voitu ottaa suuri osa hakijoista, kun taas niinä vuosina, jolloin pyrkijöistä hyvin suuri osa on jouduttu hylkäämään, on saatu parempaa oppilasmateriaalia. Näiden kokemusten nojalla ei ole pidetty oikeana eikä onnellisena, että korkeakoulua laajentaen luotaisiin mahdollisuus kaikkien hakijoiden pääsemiseksi opiskelemaan diplomi-insinööreiksi. Lahjattomampien opiskeluaika parhaimmassakin tapauksessa pitenee, ja aivan liian monet saavuttavat tuloksen, joka ei tyydytä enempää opiskelijaa itseään kuin korkeakouluakaan.

Kun toisaalta on olemassa suuri joukko ylioppilaita, jotka tyytyisivät „hiukan vähemmän teoreettiseen, mutta kuitenkin laajaan ja syvälliseen” insinööritutkintoon, on päädytty edellä kuvaamani lyhyen kandidaattilinjan luomiseen. Ratkaisun takana ovat Tanskan teknillisen korkeakoulun lisäksi myös maan insinööriyhdistys sekä lukuisat teollisuusjohtajat. Uudistus antaa etsimättömän aiheen myös eräiden ajatusten esittämiseen, joiden osalta Tanskan valitsema kannanotto merkitsee selvää ratkaisua, ja jotka ovat tärkeitä myös meidän maamme olosuhteita ajatellen.

Teknillisen korkeakoulun laadullisen tason säilyttäminen on asia, jonka suhteen ei liene eriäviä mielipiteitä esitettävänä. Maan, joka haluaa säilyttää asemansa nykyisen teknillistyvän maailman kilpakeinolla, on pidettävä huolta siitä, että sen etevällä nuorisolla on tilaisuus päästä saamaan omassa maassa annettavaa teknillistä korkeakouluopetusta, joka yhä enemmän joutuu perustumaan laajaan matematiikan ja luonnontieteiden osaamiseen. Diplomi-insinöörien kasvava tarve ja ylioppilaspolvien lisääntyminen eivät saa johtaa korkeakoulujen oppimäärien keventämiseen. Teknillisen korkeakoulun tai — koulujen suuruuden määrittämisen yhteydessä on uudestaan ja uudestaan jouduttu vaihtamaan mielipiteitä myös eräistä asian periaatteellisista puolista. Vapain ja — niinkuin on sanottu — demokraattisin käsitys on se, että jokaisella maan kansalaisella täytyy olla oikeus ainakin yrittää opiskella sitä alaa, jonka hän itse valitsee. Jos hän ei opinnoissaan menesty, kärsiköön itse niiden keskeytymisen taloudelliset seuraukset. Tämä periaate on hyväksytty julkisestikin esimerkiksi Saksan Liittotasavallassa, mutta sen käytäntöön soveltamista on harvoin pystytty toteuttamaan. Tanskalainen ratkaisu on selvästi tämän ajatuskannan hylkäämisen kannalla. Numerus clausus-systeemi on omaksuttu „oikeana ja onnellisena” periaatteena. Diplomi-insinöörien valmistusmäärä on vahvistettava maan tarpeen eikä pyrkijöiden luvun mukaan arvostellen. — Meillä ei tämä kysymys ole ajankohtainen, sillä korkeakoulumme nykyisten rakennusten pienuus ja riittämättömyys jo tämän hetken oppilasmäärää varten on selvä. Otaniemen tulevien laitostemme suuruus on määritelty ensisijaisesti välittömimmän tilanpuutteen poistamiseksi. Se oppilasmäärän lisäys, joka uusiin tiloihin muutettaessa on mahdollista, on hyvin perusteltu. Jos kuitenkin tulevaisuudessa, esimerkiksi uusien teknillisten korkeakoulujen mahdollisen perustamisen yhteydessä ja suurten ikäluokkien aiheuttaman pai-

neen pakoittamana, kysymys rajoittamattomasta oppilasmäärästä tulisi esille, olen henkilökohtaisesti määrätynlaatuisen ylhäältäpäin tapahtuvan ohjaamisen kannalla. Yhteiskunnan on otettava tehtäväkseen nuorten kansalaistensa opastaminen muun muassa niille eriaisteisille teknillisille urille, jotka ovat sekä heille itselleen onnellisimpia ja koko maalle edullisempaa. Tämä ohjailu voi tapahtua monella eri tavalla. Pyrkijöiden lukumäärän kasvun ei yksin saisi antaa vaikuttaa koulutettavien luvun lisäämiseen. Tämän haluan sanoa siitäkin huolimatta, että eri maiden teknillistä valmiutta ja tasoa on viime aikoina pyritty arvioimaan myös vuosittain koulutettujen korkeakouluinsinöörien lukumäärän perusteella.

Vielä on aihetta puuttua yhteen Tanskassa tehdyn päätöksen sisältämään ja arvattavasti suurinta epäilystä herättävään ratkaisuun. On pidetty tarpeellisenä kokonaan uuden insinöörikunnan luomista. Sen voi tosin ajatella toimivan vain portaana diplomi-insinööriksi pyrittäessä, mutta todennäköistä on, että siitä muodostuu pysyvä teknillinen arvoaste, jonka olemassaolo on pakko myöhemmin ottaa monenlaisia kysymyksiä, esimerkiksi teknillistä muodollista pätevyyttä arvioitaessa, huomioon. Herää ajatus, onko tämä ollut tarpeellista? Eikö tanskalaisia teknillisiä opistoja, teknikumeja, olisi voitu käyttää hyödyksi? Pulmana on ilmeisesti ollut ylioppilaiden yli-ikäisyys ja ylikvalifioituminen, jonka vuoksi heidän ohjaamistaan näihin laitoksiin — opiskelun aloittamista edeltävät monet harjoitteluvuodet huomioiden — ei ole pidetty suotavana. On turhaa pyrkiä arvostelemaan toisen maan valitsemaa tietä. Kuitenkin voidaan kysyä, eikö olisi ollut yksinkertaisempaa muuttaa teknikumien pääsyaatimuksia pulasta pääsemiseksi, ennen kaikkea vähentää ennakkoharjoittelun pituutta.

Tanskalainen esimerkki paljastaa teknillisessä koulutuksessaamme niin siellä kuin meilläkin vallitsevan aukon, jatkuvuuden puutteen, jota ei nähdäkseni tehdyllä päätöksellä voida saada poistetuksi. Normaalian tien ylioppilastutkinto — korkeakoulu rinnalla luonnolliselta tuntuval linjan, keskikoulu — teknillinen opisto — täydennysopinnot — korkeakoulu, joka meilläkin on jo olemassa, vaikka tosin hyvin vähän käytettynä, on muodostettu toinen, ylioppilastutkinto — insinöörikandidaattitutkinto — korkeakoulu. Suunnitelma voi tyydyttää niitä, jotka ehkä ylioppilastutkinnossa näkevät tulevaisuudessa vallitsevan peruskoulutuksen ainoan oikean muodon. Minun käsitykseni on se, että nykyisen teknilliseen korkeakoulututkintoon päätyvän porrastuksen rinnalle on mieluummin pyrittävä saamaan nykyistä tehokkaampi, kaksinkertaista opiskelua välttävä ja silti vaatimukset täyttävä sivulinja, joka edelleenkin eroaisi oppikoulun keskikouluasteelta.

Viipymiseni näin kauan siinä, miten eri pohjoismaissa ja etenkin Tanskassa on pyritty tyydyttämään korkeakouluinsinöörien kasvavaa tarvetta, lienee perusteltua, koska se sivuaa koko nykyisen teknillisen koululaitoksemme eräitä peruskysymyksiä. Olisi toivottavaa, että tässä selostamani asiat ja myös esittä-

mäni viitteet herättäisivät keskustelua ennen kaikkea siitä, mihin muutoksiin mahdollisesti meillä olisi ryhdyttävä opistoasteisen teknillisen koulutuksen suhteen siinä mielessä, että se niveltäisi aukottomammin jo nyt olemassa olevaan kasvatustaikkkoon. Jos mitään ei tehdä, tulevat suurien ikäluokkien mukana seuraavat probleemit ylioppilastulvineen meillekin ikävänä yllätyksenä.

Käsittelin vuosi sitten sitä erinomaisen merkittävää ajatustavan muutosta, joka viimeisten suurten sotien aikana ja niiden jälkeen on kohottanut teknillisen tutkimustyön merkityksen huippuunsa ja vetänyt yksityisen tutkijan kammiostaan suurten laboratorioden osatyöläiseksi. Jouduin silloin erikoisesti korostamaan teknillisen kehityksen niitä puolia, joita yleensä on pidetty teknillisen korkeakoulun maailmaan kuuluvina: uusia aluevaltauksia luonnonvoimien saattamiseksi ihmiskunnan palvelijaksi, uusien luonnontieteessä, fysiikassa, kemiassa piilevien salaisuuksien paljastamista, jolle tyypillistä on juuri tuo uuden paljastaminen, uuden luominen, uuden suunnitteleminen. Tällä alueella liikkeessamme kuljemme niitä teitä, jotka tuntuvat esim. nuoresta, tulevaa elämänuraansa harkitsevasta ylioppilaasta niin romanttisen mielenkiintoisilta. Täältä saavat palstantäyteensä ne monet kansantajuiset teknilliset painojulkaisut, joiden menekki perustuu lähinnä kaiken teknillisen sisältämään nuoreen mieleen vetoavaan viehätykseen. Tämä on se puoli tekniikasta, johon me kaikki tälle alalle antautuneet olemme itse kukin tutustuneet. Ehkä on niinkin, että sillä on ollut huomattavan voimakas, ehkä merkittäväinkin vaikutus siihen, että moni meistä on tänään täällä aloittamassa korkeakoulumme uutta lukuvuotta. Lienee tarpeetonta lausua, että tekniikan sisältämälle ihmeellisen tenhoavalle vetovoimalle ei olisi annettava liian suurta arvoa valittaessa sitä uraa, jota kulkien nuori nainen ja mies päättää kouluttaa itsensä yhteiskuntamme arvonantoa nauttivaksi „teknilliseksi” jäseneksi.

Painostaessani edellä sitä, että tekniikan kehitys on alkanut yhä enemmän vaatia edistäjältään hyviä, jopa erinomaisia matemaattisia ja luonnontieteellisiä kykyjä, korostin luonteenomaisuuksia, joiden nojalla pääsy tekniikan korkeimman opetuksen piiriin on yleisen käsityksen mukaan luonnollisinta, oikeudenmukaisinta. Ne matemaattiset, fysikaaliset, kemialliset perustiedot, jotka ovat välttämättömiä niiden lakien ymmärtämiseen ja omaksumiseen, jotka tämän päivän ajattelutavan mukaan ovat luonnontieteiden perustotuuksia, vaativat opiskelijaltaan paitsi luontaista kykyä myös sitkeyttä, ahkeruutta ja harrastusta. Ja kun teknillisen kehityksen kulku on kuin vuolas virta, jonka pysähtymisestä ei ole merkkejä näkyvissä, on näille opiskelijoiden ominaisuuksille meidänkin oppilaitoksessamme pantava edelleen suuri paino ja koetettava niitä kehittää. Se on välttämätöntä myös siksi, että korkeakoulumme on se laitos, josta suurin osa maamme tekniikan laadullisen tason ylläpitäjistä valmistuu.

Mutta kuitenkin sekä mieltymyksen-omaisen että matemaattiseen ja luonnontieteelliseen lahjakkuuteen perustuvan teknilliselle alalle sopivuuden eri-

tyinen korostaminen voi olla yksipuolista, jopa määrättyssä mielessä harhaanjohtavaakin, harhaanjohtavaa silloin, jos siihen pannaan yksinomainen paino. On muistettava, että teknillisestä korkeakoulusta valmistuu suurin osa niitä insinöörejä ja arkkitehtejä, jotka eivät käytännölliseen toimintaan siirryttyään koskaan joudu vaikeimman laatuisten teknillis-tieteellisten probleemien ratkaisijoiksi. Heidän tämänluontoiselta lahjakkuudeltaan vaaditaan useinkin vain sitä, että he pystyvät kunnialla selviytymään professoriensa ja muiden opettajiensa heille antamista tehtävistä ja tenteistä. Sen sijaan he joutuvat teollisuuden ja talouselämän palveluksessa tehtäviin, joissa vaaditaan paljon sellaisia kykyjä ja luonteenominaisuuksia, joiden selvittäminen ei ole matemaattisin kaavoin eikä fysiikan hienojen lakien avulla mahdollista. Korkeakoulumme varsinaisten ammattiosastojen vaikeana tehtävänä on ottaa kehittääkseen ja kasvattaakseen ensi kurssien teoreettisesta kiirastulesta päässeen oppilasjoukon teknillisiä suunnittelu-, luomis- ja johtamiskykyjä, joiden mahdollista olemassaoloakaan ei ole pystytty vielä edes toteamaan. Tässä piilee meidän korkeakoulumme — ja samoin myös kaikkien muiden teknillisten korkeimpien oppilaitosten — yksi suurimmista vaikeuksista. Me saamme kouluttaaksemme joukon, jonka henkisistä ominaisuuksista ja teknilliselle uralle sopivuudesta me tiedämme tosiasiallisesti varsin vähän. Oppilaidemme omat mahdollisuudet taitojensa ja taipumustensa analysoimiseksi ovat useimmiten yhtä pienet. Seurauksena on se, että opetuksen yhtenä tärkeimpänä tehtävänä tulee olemaan oikeiden teknillisten vaistojen henkiin herättäminen.

Yrittämättäkään minkäänlaisen kokonaiskuvan esittämistä on syytä kosketella eräitä piirteitä, joiden näen kuuluvan teknillisen korkeakoulutuksen saaneen henkilön toivottaviin ominaisuuksiin.

Teknillisen kehityksen nykyisen korkean tason liiallinen painostaminen, mihin minäkin olen ehkä joskus syyllistynyt, voi helposti johtaa koko tekniikan sisällyksen virheelliseen arvostamiseen. Jos teknillisen korkeakoulun tehtäväksi asetettaisiin yksipuolisesti uusien luonnontieteellisten oivallusten etsiminen, uusien, ehkä tuntemattomienkin salattujen voimien valtaaminen, oltaisiin epäilemättä väärällä tiellä. Pyrittäessä etsimään ja yritettäessä kasvat-
taa huippuneroja, jotka pystyvät aikaansaamaan jotain maailmoja mullistavia teorioita tai keksintöjä, ajetaan takaa saavuttamatonta. Seurauksena voi olla se, mikä väijyy aina päämäärän liiallisessa korottamisessa, kasvatettavan mielenkiinnon romahdusmainen häviäminen. Albert Einstein on kirjoittanut vähän ennen kuolemaansa: „Useimmat käytännölliset ammatit ovat lisäksi sen laatuisia, että normaalian lahjakas ihminen voi suorittaa sen, mitä häneltä odotetaan. Hän ei ole porvarillisen toimeentulonsa osalta riippuvainen erikoisista oivalluksista. Jos hänellä on syvällisempiä tieteellisiä harrastuksia, voi hän syventyä mielikysymyksiinsä ansiotyönsä ohella. Pelon siitä, että hänen yrityksensä jäisi tuloksettomiksi, ei tarvitse painaa hänen mieltään.” Einstein kirjoitti tämän ajatellen omaa seitsenvuotista palvelusaikaansa Sveitsin patent-

tivirastossa, parhaita tuottavan luomiskautensa vuosia. Me voimme näitä sanoja pitää myös yhtenä osoituksena siitä, että suurlahjakkuus ilmenee haltijansa erikoisen sielullisen rakenteen pohjalta lähtevänä sisäisen pakon ohjaamana persoonallisena ominaisuutena, jota on mieletöntä ryhtyä erikoisesti etsimään tai kouluttamaan.

Vaikka on tietenkin tarpeetonta käyttää varoittavia sanoja huippulahjakkuuden turhasta etsinnästä silloin kun sanat on kohdistettu reaalisesti ajattelevalle korkeakoulun opettajakunnalle, voivat ne olla paikallaan oppilaiden rauhoittamiseksi. Teknillisen kasvatuksen päämäärät eivät tosiaankaan ole niin korkealla, etteikö älyllisesti keskitasoonkin kuuluva opiskelija voisi niihin päästä.

Yleinen käsitys on taipuvainen arvioimaan korkeakoulujen — myöskin teknillisten — laatua tohtorinväitöskirjojen lukumäärän perusteella. Väitöskirja, tieteellisen, loogisen ajattelun ja tutkimustyön tulos, joka myös osoittaa laaltijansa kykyä esittää ajatuksensa ja tutkimustuloksensa moitteettomassa painoasussa, on todella arvokas asiakirja, joka — jos se on hyvä — kelpaa ei vain sen tekijän, vaan myös hänen opettajansa menestyksekkään työskentelyn osoitukseksi. Väitöskirjan kirjoittaminen pakoittaa tutkijan kriittisesti arvioimaan työnsä tuloksia ja kehittää hänessä samalla kirjallista taitoa, jonka esiintyminen on valitettavan harvinaista eritoten teknillisen koulutuksen saaneissa henkilöissä. Tämän kyvyn edistämisen opiskelijoiden keskuudessa tulisi yleensä kuulua myös teknillisen kasvattajan hyviin pyrkimyksiin. Tohtorintutkintojen suorittamisen yleistyminen on yksi tähän suuntaan vaikuttava keino.

Väitöskirjojen julkaisemisen määrä ei kuitenkaan yksinään mitenkään riitä ilmaisemaan opetuksen menestystä. Tutkimusten laatu on luonnollisesti otettava ratkaisevana tekijänä huomioon. Määrätyn muodollisen oppisaavutuksen liiallinen arvostaminen voi johtaa kritiikittömän opiskelijan pyrkimään päämaaliin, joka ei ole hänelle sopiva eikä hänen kehitykselleen — ei häntä eikä yhteiskunnan tarpeita ajatellen — eduksi. Yksipuolinen tuijottaminen tieteellisyyteen voi harhauttaa monen arvioimaan väärin niitä ominaisuuksiaan, joista ehkä muut kuin tutkijantaipumus olisivat hedelmiä tuottavan kehittämisen ansaitsevia. Pyrkimys aikaansaada „tiedettä” silloinkin, kun tuloksekkaan tutkijan ilmaisutarve ei ole sitä synnyttämässä, johtaa harvoin, jos koskaan, merkittäviin saavutuksiin. Einstein on lausunut äsken lainaamassani kirjoituksessaan: „... Sillä akateeminen ura asettaa nuoren henkilön jonkinlaiseen pakkotilaan, jossa pitää tuottaa vaikutuksen tekevien tieteellisten kirjoitusten määriä, — se merkitsee harhautusta pinnallisuuteen, jota vain voimakkaat luonteet voivat vastustaa.” Nämä suuren auktoriteetin sanat sopivat sekä varoitukseksi että lohdutukseksi, varoitukseksi liikaa yrittäjille, lohdutukseksi niille, jotka ovat joutuneet ehkä ihannoimansa n.s. tieteellisen uran korvaamaan jollain heille sopivammalla ja käytännöllisemmällä.

Tahtomatta sanallakaan vähentää niiden iloa, jotka ovat tavanneet innoituksensa lähteen menestyksekkäästä toiminnasta teknillisten tieteiden parissa, olisi meidän sittenkin syytä korostaa niiden muiden päämäärien merkitystä, jotka tosin tieteellisyyteen kuulumattomina sittenkin ovat nekin korkeimman teknillisen opetustoiminnan menestymisen yksiä ehtoja. Tekniikka on niin monihaaraista, sen piirissä suoritettavat ansiokkaat työt niin erilaisia, että tuijottaminen yksin erehdyttää sivuuttamaan toiset, joiden merkitys maan teollisuudelle ja talouselämälle voi olla paljon suurempi.

Saanen lopettaa kerraten eräitä kuluneen vuoden aikana esittämiäni sanoja, jotka olen opiskelijoillemme lausunut. Elämme teknillisen korkeakonjunkttuurin aikaa, jolle on tyypillistä muun muassa hyvän koulutuksen saaneiden insinöörien suuri tarve. Jokainen oikean kasvatuksen saanut insinööri ja arkkitehti on yhteiskunnallemme aarre. Oikeaan, hyvään teknilliseen kasvatukseen ei riitä se varsin tietopuolinen oppimäärä, jonka rajoitetuin mahdollisuuksinemme voimme opiskelijoillemme antaa. Paljon tärkeitä jää enemmän tai vähemmän akateemisten kurssiemme ulkopuolelle. Valveutunut opettaja voi tosin sisällyttää opetukseensa joukon sellaista, mihin nuoren ylioppilaan mieltä olisi virallisen oppimäärän ohella kiinnitettävä, mutta oppilaan itsensä tulisi ponnistautua saamaan oikea kokonaiskuva siitä, minkälaatuista talouselämän palvelijaa hänestä toivotaan. Hänen tulisi saada käsitys sen teknillisen tuotantokoneiston moninaisuudesta, jonka keskuudessa hän joutuu elämäntyönsä suorittamaan. Uudenluomisen halu, vapaan mielikuvituksen käyttö, oikean yrittäjähengen ylläpito ja laajan sosiaalisen näkemyksen omaksuminen suhtauduttaessa kanssaihmiisiin, ovat ne sitten työmiehiä, mestareita tai insinööri- ja arkkitehtitovereita, ovat arvoja, joiden ymmärtämiseen nuori ylioppilas voi parhaiten itse itsensä kasvattaa.

Tässä mielessä toivotan korkeakoulumme opettajille ja oppilaille parhainta menestystä aloittaessamme uuden lukuvuoden uurastuksen.

Kunniatohtorit.

Tekniikan tohtorin arvo on korkein oppiarvo, mikä teknillisten tieteiden alalla voidaan saavuttaa. Se on myöskin korkein tunnustus, minkä teknillinen korkeakoulu voi kunnianosoituksena antaa, teknillisestä korkeakoulusta 6 päivänä helmikuuta 1953 annetun asetuksen 41 §:n mukaan, suomalaiselle tai ulkomaalaiselle, joka korkeakoulun edustamilla tiedonaloilla saavuttamiensa tai muiden erinomaisten ansioiden perusteella on tämän kunnianosoituksen arvoinen. Tämän asetuksen suoman oikeuden nojalla päätti teknillisen korkeakoulun opettajaneuvosto toukokuun 20 päivänä 1958 pitämässään istunnossa antaa kunniatohtorin arvon seuraaville henkilöille:

Diplomi-insinööri, vuorineuvos *Eino Väinö Saarelle* suurista ansioista Suomen teollisuuden kehittämisen sekä teknillisen tutkimuksen aloilla.

Arkkitehti, professori *Johan Sigfrid Sirénille* suurista ansioista nykyaikaisen arkkitehtuurin kehittämisessä ja lukuisten arkkitehtipolvien kasvattajana.

Filosofian tohtori, professori *Veikko Aleksanteri Heiskaselle* suurista ansioista kansainvälisen tieteellisen tutkimuksen ja korkeakouluopetuksen alalla.

Diplomi-insinööri *Arvid Strukelille* ansiokkaasta toiminnasta Suomen teollisuuden, erityisesti tehdasorganisation kehittämiseksi.

Tekniikan tohtorin todistukset ja kunniatohtorin arvomerkit päätettiin luovuttaa syyslukukauden 1958 avajaisten yhteyteen järjestettävässä tilaisuudessa.

II. Hallitus ja hallinto.

Neuvottelukunta.

Syyskuun 1 päivänä 1955 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi kauppa- ja teollisuusministeriö kutsui elokuun 24 päivänä 1955 korkeakoulun *neuvottelukunnan* puheenjohtajaksi vuorineuvos *Lauri Sakari Heleniuksen*, varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja *Petri Baldur Brykin* sekä jäseniksi akateemikko *Hugo Alvar Henrik Aallon*, pääjohtaja *Gunnar Robert Hernbergin*, pääjohtaja *Paavo Mikko Honkajuuren*, pääjohtaja *Aarne Valentin Härkösen*, toimitusjohtaja *Kustaa Aulis Ferdinand Junttilan*, kauppalaninsinööri *Jorma Ilmari Kälven*, tekniikantohtori *Voitto Valdemar Kolhon*, teknillisen johtajan *Alarik Mettälän*, yli-insinööri *Viljo Johannes Rinteen* (kuollut v. 1957) ja pääjohtaja *Väinö Vilhelm Seppälän*. Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut diplomi-insinööri *Leo Suurla*.

Opettajaneuvosto.

Opettajaneuvosto, jonka puheenjohtajana on rehtori ja jäseninä kaikki korkeakoulun professorit, on kokoontunut 15 kertaa. Opettajaneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat professorit: *Martti Albert Levón*, *Veikko Kalervo Noponen*, *Evert Johannes Nyström*, *Henrik Probus Ossian Solitander* (31. 6. 1958 saakka), *Rolf Helmer Roschier*, *Sten Einar Stenij*, *Kalle Väisälä*, *Martti Johannes Paavola*, *Otto-Iivari Meurman*, *Arvo Albin Johannes Ylinen*, *Urpo Jyry Kullervo Tikka*, *Jaakko Juhani Rahola*, *Heikki Tapio Pellinen*, *Pentti Veikko Kaitera*, *Jaarli Johannes Jauhainen*, *Eino Markus Niini*, *Erkki Aukusti Laurila*, *Jorma Olavi Serlachius*, *Kauko Nestor Järvinen*, *Kurt Heikki Olavi Erämetsä*, *Risto Tapani Hukki*, *Kaarlo Ståhlberg*, *Veikko Pentti Johannes Laasonen*, *Matti Haakon Tikkanen*, *Tauno Olavi Pyökäri*, *Hilding Ekelund* (31. 3. 1958 saakka), *Reino Antero Hirvonen*, *Tauno Erkki Häyrynen*, *Veli Antero Pernaja*, *Jaakko Robert Wuolijoki*, *Ohto Antero Kaarle Oksala*, *Karl Vilhelm Helenelund*, *Per-Holger Sahlberg*, *Heikki Miekko-oja*, *Torsti Ra-*

fael Verkkola, Gustaf Arthur Nyman, Arvid Konstantin Wiiala, Viljo Nikolai Kuuskoski, Lauri Olavi af Heurlin, Nils-Erik Wickberg, Bruuno Kivisalo, Hans Blomberg, Erkki Voipio, Pekka Antti Olavi Jauho, Unto Kalervo Korhonen (1. 10. 1957 lukien), *Aimo Kustaa Mikkola* (1. 8. 1958 lukien), *Henrik Karl Johan Ryti* (1. 7. 1958 lukien), *Yrjö Aulis Blomstedt* (1. 8. 1958 lukien) ja *Kalervo Johannes Savolainen* (1. 8. 1958 lukien).

Rehtori ja vararehtori.

Korkeakoulun rehtorina lukuvuonna 1957—58 on ollut professori *Jaakko Juhani Rahola* ja vararehtorina professori *Erkki Aukusti Laurila*.

Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit.

Hallintokollegi, jonka muodostavat rehtori puheenjohtajana, vararehtori ja osastonjohtajat, on kokoontunut 29 kertaa.

Yleisen osaston johtajana on ollut professori *Sten Einar Stenij*. Osastokollegi, jonka muodostavat osaston professorit ja apulaisprofessorit sekä näitä virkoja hoitamaan määrättyt henkilöt ynnä muut kollegin jäseniksi määrättyt osaston opettajat, on kokoontunut 8 kertaa.

Teknillisen fysiikan osaston johtajana on ollut professori *Erkki Aukusti Laurila* lokakuun 31 päivään 1957 saakka ja professori *Pekka Antti Olavi Jauho* marraskuun 1 päivästä 1957 alkaen. Osastokollegi on kokoontunut 11 kertaa.

Rakennusinsinööriosaston johtajana on ollut professori *Henrik Probus Ossian Solitander* kesäkuun 30 päivään 1958 saakka ja professori *Viljo Nikolai Kuuskoski* heinäkuun 1 päivästä 1958 alkaen. Osastokollegi on kokoontunut 29 kertaa.

Koneinsinööriosaston johtajana on ollut professori *Eino Markus Niini*. Osastokollegi on kokoontunut 21 kertaa.

Sähkötekniillisen osaston johtajana on ollut professori *Tauno Olavi Pyörkäri*. Osastokollegi on kokoontunut 20 kertaa.

Puunjalostusosaston johtajana on ollut professori *Rolf Helmer Roschier*. Osastokollegi on kokoontunut 15 kertaa.

Kemian osaston johtajana on ollut professori *Gustaf Arthur Nyman*. Osastokollegi on kokoontunut 17 kertaa.

Vuoriteollisuusosaston johtajana on ollut professori *Risto Tapani Hukki*. Osastokollegi on kokoontunut 10 kertaa.

Maanmittausosaston johtajana on ollut professori *Reino Antero Hirvonen*. Osastonjohtajan ulkomaanmatkan takia määrättiin professori *Veikko Kalervo Noponen* toimimaan osastonjohtajana toukokuun 23 päivästä lukien syyskuun 30 päivään 1958 saakka. Osastokollegi on kokoontunut 16 kertaa.

Arkkitehtiosaston johtajana on ollut professori *Otto-I. Meurman*. Osastokollegi on kokoontunut 15 kertaa.

Osakuntien inspektorit.

Osakuntien inspektorit. Suomenkielisen osakunnan v.t. inspektorina on ollut professori *Antero Pernaja* joulukuun 31 päivään 1957 saakka ja inspektorina professori *Arvo Ylinen* tammikuun 1 päivästä 1958 alkaen.

Ruotsinkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Hilding Ekelund* maaliskuun 31 päivään 1958 saakka ja professori *Per-Holger Sahlberg* huhtikuun 1 päivästä 1958 alkaen.

Kanslia.

Korkeakoulun sihteerinä on ollut lainopin kandidaatti *Martti Yrjö Olavi Liesto* ja taloudenhoitajana varatuomari *Yrjö Vilhelm Tornivuori*.

III. Opettajat ja opetus.

1. Professorinvirat.

Eroamisiän saavuttamisesta huolimatta virassaan pysymään oikeutetut professorit.

Valtioneuvosto oikeutti syyskuun 26 päivänä 1957 puun kemiallisen teknologian professorin *Rolf Helmer Roschierin* eroamisiän saavuttamisesta huolimatta pysymään virassaan edelleen kesäkuun 30 päivään 1958 saakka sekä tammikuun 23 päivänä 1958 samoin edelleen kesäkuun 30 päivään 1959 saakka.

Valtioneuvosto oikeutti helmikuun 20 päivänä 1958 asemakaavaopin professorin *Otto-Iivari Meurmanin* pysymään edelleen virassaan eroamisiän saavuttamisesta huolimatta kesäkuun 30 päivään 1959 saakka.

Eroamisia professorinvirasta.

Tasavallan Presidentti myönsi marraskuun 22 päivänä 1957 tekemällään päätöksellä professori *Georg Hilding Ekelundille* hänen pyytämänsä eron korkeakoulun asuinrakennusten professorinvirasta maaliskuun 31 päivästä 1958 lukien.

Tasavallan Presidentti myönsi kesäkuun 28 päivänä 1958 tekemällään päätöksellä professori *Henrik Probus Ossian Solitanderille* hänen pyytämänsä eron korkeakoulun vesirakennuksen ja perusrakennuksen professorinvirasta kesäkuun 30 päivästä 1958 lukien.

Virkaanastujaisesitykset.

Syyskuun 17 päivänä 1957 piti ydinfysiikan professori *Pekka Jauho* virkaanastujaisesityksen aiheesta: „Ydinfysikaalisen opetuksen osuus teknillisessä koulutuksessa.”

Lokakuun 15 päivänä 1957 piti fysiikan professori *Unto Korhonen* virkaanastujaisesityksen aiheesta: „Fysiikan osuus insinöörikoulutuksessa.”

Uusia professorinimityksiä.

Korkeakoulun fysiikan professorinvirkaa olivat säädettyssä ajassa hakeneet professori *Väinö Hovi*, filosofiantohtori *Pekka Jauho*, professori *Martti Kantola*, filosofiantohtori *Unto Korhonen*, filosofiantohtori *K. V. Laurikainen*, apulaisprofessori *Aarno Niini* ja filosofianlisensiaatti *Pentti Tuomikoski*. Näistä hakijoista peruuttivat hakijoille myönnetyn yhden vuoden pätevytymisajan kuluessa hakemuksensa professori Kantola ja apulaisprofessori Niini. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijoiden, professorien *G. Borelius* ja *Kai Siegbahnin* Ruotsista sekä *Egil Hylleraasin* Norjasta annettua lausuntonsa hakijoiden pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan marraskuun 13 päivänä 1956 julistaa yksimielisesti kaikki hakijat, professori *Hovin*, filosofiantohtorit *Jauhon* ja *Korhosen*, filosofiantohtori *Laurikaisen* ja filosofianlisensiaatti *Tuomikosken*, päteviksi sanottuun virkaan ja tehdessään istunnossaan joulukuun 4 päivänä 1956 virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto äänestyksen jälkeen asettaa professori *Hovin* ensimmäiselle, filosofiantohtori *Jauhon* toiselle ja filosofiantohtori *Laurikaisen* kolmannelle ehdokassijalle sekä esitti virkaehdotuksessaan, että virkaan nimitettäisiin professori *Hovi*. Joulukuun 17 päivänä 1956 päivätyllä kirjeellään professori *Hovi* peruutti hakemuksensa fysiikan professorinvirkaan.

Filosofiantohtori *Korhosen* valitettua ehdollepanoa koskevasta päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta selitystä sanotusta valituksesta, käsiteltiin valituskirjelmä ja filosofiantohtori *Laurikaisen* siihen antama vastine opettajaneuvoston istunnossa huhtikuun 2 ja 9 päivänä 1957. Äänestyksen jälkeen päätti opettajaneuvosto ilmoittaa kauppa- ja teollisuusministeriölle katsovansa filosofiantohtori *Korhosen* valituksen aiheelliseksi filosofiantohtori *Laurikaisen* suhteen.

Toukokuun 14 päivänä 1957 päivätyllä kirjeellään ilmoitti filosofiantohtori *Jauho* luopuvansa fysiikan professorinviran hakemuksestaan tultuaan nimitetyksi ydinfysiikan professorinvirkaan.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hyväksyttyä professori *Hovin* viranhakemuksen peruuttamisen ja professori *Jauhon* viranhausta luopumisen sekä kehoitettuaan opettajaneuvostoa tekemään uuden virkaehdotuksen fysiikan pro-

fessorinviran täyttämiseksi, päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 28 päivänä 1957 äänestyksen jälkeen asettaa viran jäljellä olevista hakijoista filosofiantohtori *Korhosen* ensimmäiselle, filosofiantohtori *Laurikaisen* toiselle ja filosofianlisensiaatti *Tuomikosken* kolmannelle ehdokassijalle sekä esittää, että virkaan nimitettäisiin filosofiantohtori Korhonen.

Filosofiantohtori Laurikaisen valitettua virkaehdotuksesta sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta selitystä valituksesta, käsiteltiin valituskirjelmä ja filosofiantohtori Korhosen siihen antama vastine opettajaneuvoston istunnossa elokuun 1 päivänä 1957. Opettajaneuvosto päätti äänestyksen jälkeen ilmoittaa kauppa- ja teollisuusministeriölle katsovansa filosofiantohtori Laurikaisen valituksen aiheettomaksi.

Tasavallan Presidentti nimitti syyskuun 13 päivänä 1957 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun fysiikan professorinvirkaan 1 päivästä loka-kuuta 1957 lukien filosofiantohtori *Unto Korhosen*.

Korkeakoulun *mineralogian ja geologian* professorinvirkaa olivat säädettyssä ajassa hakeneet filosofiantohtori *Erkki Aurola*, *Maunu Härme*, *Simo Kaitaro*, *Vladi Marmo*, *Aimo Mikkola*, *Ahti Simonen*, *Oke Vaasjoki* ja *Aleksis v. Volborth*, filosofianlisensiaatti *K. J. Neuvonen* sekä filosofiankandidaatti *Veikko Pääkkönen*. Hakijoista kuoli filosofiantohtori Simo Kaitaro helmikuun 3 päivänä 1957. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professorien *Nils H. Magnussonin* ja *Sven Gavelinin* Ruotsista sekä filosofiantohtori *Paavo Haapalan* Suomesta annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan helmikuun 11 päivänä 1958, jätettyään filosofiantohtori Volborthin hakemuksen kielitodistusten puutteellisuuden vuoksi huomioonottamatta, julistaa hakijoista filosofiantohtorit Härmeen, Marmon, Mikkolan, Neuvosen, Simosen ja Vaasjoen päteviksi sanottuun virkaan sekä tehdessään virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa äänestyksen jälkeen filosofiantohtori *Mikkolan* ensimmäiselle, filosofiantohtori *Marmon* toiselle ja filosofiantohtori *Simosen* kolmannelle ehdokassijalle sekä esittää virkaehdotuksessaan, että virkaan nimitettäisiin filosofiantohtori Mikkola.

Filosofiantohtoreiden Aurolan, Härmeen, Marmon, Neuvosen ja Simosen sekä filosofiankandidaatti Pääkkösen valitettua ehdollepanoa koskevasta päätöksestä ja kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta lausuntoa valituksista, käsiteltiin valituskirjelmät ja niiden johdosta annetut vastineet opettajaneuvoston istunnossa huhtikuun 15 päivänä 1958. Opettajaneuvosto päätti äänestyksen jälkeen pitää filosofiantohtori Aurolan valitusta aiheellisena siltä osin kuin se koskee päteväksi julistamista, filosofiantohtoreiden Marmon ja Simosen valituksia äänestyksen jälkeen aiheettomina ja filosofiantohtorien Härmeen ja Neuvosen sekä filosofiankandidaatti Pääkkösen valituksia yksimielisesti aiheettomina.

Tasavallan Presidentti nimitti kesäkuun 28 päivänä 1958 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun mineralogian ja geologian professorinvirkaan 1 päivästä elokuuta 1958 lukien filosofiantohtori *Aimo Mikkolan*.

Korkeakoulun *lämpötekniikan ja koneopin* professorinvirkaa oli säädettyssä ajassa hakenut tekniikantohtori *Henrik Ryti*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professori *Harald Kyrklundin* ja diplomi-insinööri *Olavi Salminen* annettua lausuntonsa hakijan pätevyydestä sekä hakijan pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 27 päivänä 1958 julistaa viran ainoan hakijan, tekniikantohtori Rytin, päteväksi sekä asettaa hänet tehdessään virkaehdotuksen viran täyttämiseksi ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle.

Tasavallan Presidentti nimitti kesäkuun 28 päivänä 1958 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun lämpötekniikan ja koneopin professorinvirkaan 1 päivästä heinäkuuta 1958 lukien tekniikantohtori *Henrik Rytin*.

Korkeakoulun *arkkitehtuurin* professorinvirkaa olivat säädettyssä ajassa hakeneet arkkitehdit *Aulis Blomstedt*, *Jorma Järvi*, *Olli Pöyry*, *Viljo Rewell* ja *Heikki Sirén*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professorien *Sven Ivar Lindin* Ruotsista ja *Kay Fiskerin* Tanskasta sekä yliarkkitehti *Martti Välikankaan* Suomesta, annettua lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 20 päivänä 1958 julistaa kaikki hakijat, arkkitehdit Blomstedtin, Järven, Pöyryn, Rewellin ja Sirénin, päteviksi sekä tehdessään virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa arkkitehti *Blomstedtin* ensimmäiselle, arkkitehti *Sirénin* toiselle ja arkkitehti *Rewellin* kolmannelle ehdokassijalle sekä esittää virkaehdotuksessaan, että virkaan nimittettäisiin arkkitehti Blomstedt.

Tasavallan Presidentti nimitti kesäkuun 28 päivänä 1958 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun arkkitehtuurin professorinvirkaan 1 päivästä elokuuta 1958 lukien arkkitehti *Aulis Blomstedtin*.

Korkeakoulun *rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen* professorinvirkaa olivat säädettyssä ajassa hakeneet tekniikantohtori *Reino Castrén*, diplomi-insinöörit *Arvo Leino*, *Kalervo Savolainen* ja *Olavi Taivainen* sekä teknillinen tarkastaja *Väinö Skogström*. Hakijoille myönnetyn vuoden pätevyytensäajan kuluessa suoritti diplomi-insinööri Savolainen tekniikan lisensiaatin tutkinnon. Hakijoista peruutti hakemuksensa tekniikantohtori Castrén elokuun 23 päivänä 1956. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professorien *O. D. Laerumin* Norjasta, *P. H. Bendtsenin* Tanskasta ja *E. J. Lehdon* Suomesta annettua lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan lokakuun 15 päivänä 1957 äänestyksen jälkeen julistaa hakijoista tekniikanlisensiaatti Savolaisen ja diplomi-insinööri Leinon päteviksi sanottuun virkaan ja tehdessään virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa tekniikan-

lisanssiaatti *Savolaisen* ensimmäiselle ja diplomi-insinööri *Leinon* toiselle ehdokassijalle sekä esittää virkaehdotuksessaan, että virkaan nimitettäisiin tekniikanlisanssiaatti *Savolainen*.

Tekniikanlisanssiaatti *Taivaisen* ja teknillinen tarkastaja *Skogströmin* valittua ehdollepanoa koskevasta päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta lausuntoa valituksista, käsiteltiin valituskirjelmät ja niiden johdosta annetut vastineet opettajaneuvoston istunnossa joulukuun 17 päivänä 1957. Opettajaneuvosto päätti äänestyksen jälkeen pitää molempia valituksia aiheettomina.

Tasavallan Presidentti nimitti heinäkuun 17 päivänä 1958 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun rautatienrakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen professorinvirkaan 1 päivästä elokuuta 1958 lukien tekniikanlisanssiaatti *Kalervo Savolaisen*.

Korkeakoulun *fysikokemian* professorinvirkaa olivat säädettyssä ajassa hakenneet filosofiantohtorit *Pauli Ensio Juhani Antikainen* ja *Paavo Olavi Lumme*, tekniikantohtori *Pekka Kivalo* sekä filosofianlisanssiaatti *Jouko Uolevi Koskikallio*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professorien *Jannik Bjerrumin* Tanskasta, *Lars Gunnar Sillénin* Ruotsista ja *G. Schwarzenbachin* Sveitsistä, annettua lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä, päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 27 päivänä 1958, vapautettuaan hakijat pitämästä näyteluentoa, julistaa kaikki hakijat, filosofiantohtorit *Antikaisen* ja *Lumpeen*, tekniikantohtori *Kivalon* ja filosofianlisanssiaatti *Koskikallion*, päteviksi sanottuun virkaan sekä tehdessään virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa yksimielisesti tekniikantohtori *Kivalon* ensimmäiselle, filosofianlisanssiaatti *Koskikallion* toiselle ja filosofiantohtori *Lumpeen* kolmannelle ehdokassijalle sekä esittää virkaehdotuksessaan, että virkaan nimitettäisiin tekniikantohtori *Kivalo*.

Tasavallan Presidentti nimitti elokuun 16 päivänä 1958 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun *fysikokemian* professorinvirkaan 1 päivästä syyskuuta 1958 alkaen tekniikantohtori *Pekka Kivalon*.

Virkavapaudet.

Professori *Pentti Laasonen* on ollut toukokuun 31 päivään 1958 saakka virkavapaana lujuusopin professorinvirasta toimimista varten vierailevana professorina Kalifornian yliopistossa. Lujuusopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on virkavapauden aikana hoitanut tekniikantohtori *Ilmari Sala*.

Professori *Eino Niini* on ollut virkavapaana teollisuustalouden professorinvirasta 3. 2.—17. 2. 1958 sairauden perusteella. Virkavapauden aikana ovat opetusta hoitaneet kauppatieteen tohtori *Mika Kaskimies* ja diplomi-insinööri *Aaro Haapio*.

Professori *Ohto Oksala* on ollut virkavapaana työpsykologian ja työnjohtopöin professorinvirasta 10. 4. 1958—3. 5. 1958 osallistumista varten XII kansainväliseen sovelletun psykologian kongressiin Roomassa ja tutustumista varten Italian ja Länsi-Saksan työpsykologisten laitosten toimintaan. Virkavapauden aikana on luento-opetusta osittain hoitanut tekniikan lisensiaatti *Sauli Häkkinen*.

Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito.

Korkeakoulun laivanrakennusopin professorin *Jaakko Raholan* oltua määrättyä korkeakoulun rehtoriksi kesäkuun 30 päivään 1958 saakka on *laivanrakennusopin* professorinvirkaa opettajaneuvoston 21 päivänä toukokuuta 1957 antaman määräyksen perusteella hoitanut kesäkuun 30 päivään 1958 saakka tekniikan lisensiaatti *Jan-Erik Jansson*. Professori *Jaakko Raholan* tultua määrättyksi edelleen korkeakoulun rehtoriksi heinäkuun 1 päivästä 1958 lukien alkavaksi kolmivuotiskaudeksi, määräsi opettajaneuvosto toukokuun 27 päivänä 1958 tekniikan lisensiaatti *Jan-Erik Janssonin* edelleen hoitamaan *laivanrakennusopin* professorinvirkaa 1 päivästä heinäkuuta 1958 toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin 30 päivään kesäkuuta 1961 saakka.

Avoimien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito.

Radiotekniikan professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 11 päivänä 1955 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Pekka Ahonen* ja *Timo Kytöniemi*, tekniikanlisensiaatti *Pentti Mattila* ja filosofiantohtori *Matti Siukola*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Erik Löfgren* Ruotsista ja *Jörgen Rybner* Tanskasta sekä professori *Viljo Ylöstalo*, tekniikantohtori *J. Pohjanpalo* ja yli-insinööri *K. V. Sainio* Suomesta.

Radiotekniikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut diplomi-insinööri *Timo Kytöniemi*.

Lentotekniikan professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä lokakuun 31 päivänä 1956 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Raimo Häkkinen*, filosofianmaisteri *Veikko Linnaluoto* ja diplomi-insinööri *Pehr Schalin*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Sten Luthander* Ruotsista ja *J. Ackeret* Sveitsistä sekä tekniikantohtori *Martti Vainio* Suomesta.

Lentotekniikan professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että professori *Arvo Ylinen* on hoitanut 4/5 ja diplomi-insinööri *Kalle Temmes* 1/5 professorinvirkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Fotogrammetrian professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 23 päivänä 1957 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan-tohtorit *Reino Sakari Halonen* ja *Simo Laurila* sekä insinöörieverstiluutnantti *Karl Löfström*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *M. Zeller* Sveitsistä, *W. Schermerhorn* Hollannista ja *K. Schwidefsky* Saksasta sekä tekniikantohtori *P. O. Fagerholm* Ruotsista.

Fotogrammetrian professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että insinöörieverstiluutnantti *Karl Löfström* ja tekniikantohtori *Reino Sakari Halonen* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinviran oltua haettavaksi julistettuna ei tammikuun 4 päivänä 1958 päättyneen hakuajan kuluessa siihen tullut yhtään hakemusta. Opettajaneuvoston esityksestä päätti kauppa- ja teollisuusministeriö, että virka saadaan jättää haettavaksi julistamatta enintään 30 päivään huhtikuuta 1959 saakka.

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että professori *Per-Holger Sahlberg* on hoitanut höyrytekniikan ja professori *Harald Kyrklund* höyrykattiloiden opetusta.

Orgaanisen kemian teknologian professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 4 päivänä 1958 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikantohtorit *Olavi Johannes Harva*, *Jacobus Sundman* ja *Paavo Kajanne*, joille myönnettiin neljän kuukauden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Bertil Groth* Ruotsista ja *Olav Notevarp* Norjasta sekä diplomi-insinööri *Eero H. Erkko* USA:sta.

Orgaanisen kemian teknologian professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikantohtori *Paavo Kajanne*.

Epäorgaanisen kemian teknologian professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 4 päivänä 1958 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikanlisensiaatti *Eino Uusitalo* ja tekniikantohtori *Seppo Wilska*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Epäorgaanisen kemian teknologian professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikantohtori *Seppo Wilska*.

Asemakaavaopin professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä 20 päivänä marraskuuta 1957 päättyneen hakuajan kuluessa yliarkkitehti

O. Flodin, rakennusneuvos, arkkitehti *Heimo Kautonen*, arkkitehti *Olli Kivinen* ja arkkitehti *Niilo Mattila*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut *asemakaavaopin* vakinainen professori *Otto-I. Meurman*, jolle valtioneuvosto on myöntänyt oikeuden eläkeiän saavuttamisesta huolimatta pysyä virassaan 30 päivään kesäkuuta 1959 saakka.

Puun kemiallisen teknologian professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä 20 päivänä marraskuuta 1957 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikanlisensiaatti *Erkki Aaltio*, maatalous- ja metsätieteen tohtori, diplomi-insinööri *Jaakko O. Murto*, tekniikantohtori *Jacobus Sundman* ja tekniikan-tohtori *Olavi Perilä*, joista tekniikanlisensiaatti Aaltio peruutti hakemuksensa 12 päivänä helmikuuta 1958. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Erik Hägglund* Ruotsista, *Waldemar Jensen* Suomesta ja *Helmer Roschier* Suomesta.

Opetusta on hoitanut *puun kemiallisen teknologian* vakinainen professori *Helmer Roschier*, jolle valtioneuvosto on myöntänyt oikeuden eläkeiän saavuttamisesta huolimatta pysyä virassaan kesäkuun 30 päivään 1959 saakka.

Vesirakennuksen ja perusrakennuksen professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä 20 päivänä marraskuuta 1957 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Viljo Castrén* ja *Osmo Makkonen*, tekniikanlisensiaatit *Juri Küttner* ja *Veli Rahikainen* sekä tekniikantohtori *Kauko S. Niinivaara*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Bo Hellström* ja *Erling Reinius* Ruotsista sekä professori *H. P. O. Solitander* Suomesta. Näistä professori Hellström peruutti suostumuksensa sairauden vuoksi 25 päivänä kesäkuuta 1958.

Opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut professori *H. P. O. Solitander*.

Asuinrakennusten professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä 4 päivänä tammikuuta 1958 päättyneen hakuajan kuluessa arkkitehdit *Claus Tandefelt* ja *Esko Suhonen*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Opetus on 1 päivästä huhtikuuta 1958 alkaen, jolloin professori *Hilding Ekelund* erosi asuinrakennusten professorinvirasta, ollut järjestettynä siten, että 1 päivästä 31 päivään huhtikuuta on opetusta hoitanut professori *Hilding Ekelund* 1/3 ja arkkitehti *Claus Tandefelt* 2/3 sekä 1 päivästä touku-kuuta 1958 lukien professori *Hilding Ekelund* 2/3 ja arkkitehti *Claus Tandefelt* 1/3 elokuun 31 päivään 1958 saakka.

Avoinna olleeseen *fysiikan* professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on 1 päivästä syyskuuta 1957 lukien hoitanut filosofiantohtori *Unto Korhonen* samaan virkaan nimitykseensä eli 1 päivään lokakuuta 1957 saakka.

Avoinna olleeseen *rautatienrakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen* professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on 1 päivästä syyskuuta 31 päivään joulukuuta 1957 hoitanut professori *Eino Johannes Lehto* ja 1 päivästä tammikuuta 1958 lukien tekniikanlisensiaatti *Kalervo Savolainen* samaan virkaan nimitykseensä eli 1 päivään elokuuta 1958 saakka.

Avoinna olleeseen *mineralogian ja geologian* professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut filosofiantohtori *Erkki Aurola* 1 päivään elokuuta 1958 saakka, jolloin virka täytettiin.

Avoinna olleeseen *lämpötekniikan ja koneopin* professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikantohtori *Henrik Ryti* samaan virkaan nimitykseensä eli 1 päivään heinäkuuta 1958 saakka.

Avoinna olleeseen *fysikokemian* professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikantohtori *Pekka Kivalo*.

Avoinna olleeseen *arkkitehtuurin* professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut professori *J. S. Sirén* 1 päivään elokuuta 1958 saakka, jolloin virka täytettiin.

Avoinna olevaan *tekstiiliteknologian* professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että diplomi-insinööri *Esko Brax* on hoitanut tekstiiliraaka-aineopin ja diplomi-insinööri *Osmo Vuorio* sidosopin opetusta.

2. Fysiikan apulaisprofessorinvirka, sen täyttäminen ja hoito.

Fysiikan apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä 20 päivänä marraskuuta 1957 päättyneen hakuajan kuluessa filosofiantohtori *J. Fedosow*, tekniikantohtori *Olavi Hellman*, filosofiantohtori *Jaakko Salokangas*, filosofianlisensiaatti *Tor Stubb*, diplomi-insinööri Ph. d. *Eero Suoninen* ja filosofianlisensiaatti *Pentti Tuomikoski*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Fysiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut filosofiantohtori *Arvo E. Mustajoki*.

3. Dosenttiniimitykset.

Tekniikan tohtori *Väinö Veijolan* anottua, että hänet määrättäisiin *orgaanisen kemian* dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto, sen jälkeen kun kemian osasto oli puoltanut anomusta ja tohtori Veijola oli pitänyt näyteluennon sekä professori *G. A. Nyman* ja tekniikan tohtori *Jarl Gripenberg* olivat antaneet asiantuntijalausannon, jossa he katsoivat tohtori Veijolan täyttävän dosentiksi pyrkivälle asetettavat vaatimukset, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tohtori Veijola määrättäisiin orgaanisen

kemian dosentiksi. Joulukuun 18 päivänä 1957 ministeriö määräsi tekniikan tohtori Veijolan orgaanisen kemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Maatalous- ja metsätieteen tohtori, filosofian maisteri *Heikki Suomalaisen* anottua, että hänet määrättäisiin *biokemian ja elintarvikekemian* dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, kemian osaston puollettua anomusta ja professori *Jyry Tikan* annettua lausuntonsa, jossa hän katsoi tohtori Suomalaisen päteväksi mainitun aineen dosentiksi, päätti opettajaneuvosto esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tohtori Suomalainen määrättäisiin biokemian ja elintarvikekemian dosentiksi. Kesäkuun 5 päivänä 1958 ministeriö määräsi maatalous- ja metsätieteen tohtori Heikki Suomalaisen biokemian ja elintarvikekemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

4. Lehtorinvirat.

Geodesian lehtorinvirkaa hoiti joulukuun 31 päivään 1957 saakka tekniikan lisensiaatti *Seppo Härmälä*. Joulukuun 17 päivänä 1957 määrättiin professori *R. A. Hirvonen*, filosofian tohtori *Tauno Honkasalo* ja diplomi-insinööri *Lauri Lius* hoitamaan geodesian lehtorinvirkaa tammikuun 1 päivästä 1958 alkaen heinäkuun 31 päivään 1958 saakka. Toukokuun 12 päivänä 1958 määrättiin virkaa hoitamaan filosofian tohtori Tauno Honkasalo ja diplomi-insinööri Lauri Lius elokuun 1 päivästä 1958 alkaen toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1959 saakka.

Lämmitys- ja saniteettitekniikan lehtorinvirkaa määrättiin edelleen hoitamaan diplomi-insinööri *Christian Huber* elokuun 1 päivästä 1958 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään enintään kuitenkin kesäkuun 30 päivään 1959 saakka.

5. Erikoisopettajat.

Hallintokollegin päätöksellä on suoritettu seuraavat toimenpiteet erikoisopetuksen järjestelyssä.

Yleinen osasto.

Syyskuun 24 päivänä 1957 määrättiin *englanninkielen* erikoisopetusta hoitamaan Mr. *Peter Hemsing*, B.A. syyskuun 1 päivästä 1957 lukien toukokuun 31 päivään 1958 saakka opetuksen käsittäessä 12 tuntia viikossa.

Lokakuun 7 päivänä 1957 määrättiin *englanninkielen* erikoisopetusta hoitamaan filosofian maisteri *Sirkka-Liisa Norko-Turja* syyskuun 1 päivästä 1957 lukien elokuun 31 päivään 1960 saakka opetuksen käsittäessä 2 tuntia viikossa.

Marraskuun 4 päivänä 1957 myönnettiin *mekaniikan* erikoisopettajalle dosentti *Paul Kustaanheimolle* virkavapautta mekaniikan erikoisopettajan toimesta vuodeksi 1958 ulkomailta suoritettavan tieteellisen tutkimustyön vuoksi.

Tammikuun 13 päivänä 1958 määrättiin filosofian tohtori *Yrjö Kälpi* hoitamaan dosentti Kustaanheimon opetusvelvollisuutta virkavapauden aikana.

Tammikuun 13 päivänä 1958 annettiin seuraavat erikoisopettajan määräykset 1. 1. 1958—31. 12. 1960 väliseksi ajaksi:

Rakennusainekemian erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Tenho Sneck*.

Fysiikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Osmo Ranta*.

Kesäkuun 9 päivänä 1958 määrättiin *ammattipiirustuksen* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Erkki Nuutila* kesäkuun 1 päivästä 1958 alkaen toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Teknillisen fysiikan osasto.

Syyskuun 24 päivänä 1957 määrättiin *röntgen- ja materiaalfysiikan* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Lassi Hyvärinen* syyskuun 1 päivästä 1957 alkaen toukokuun 31 päivään 1958 saakka. Joulukuun 9 päivänä 1957 päätettiin määräystä pidentää elokuun 31 päivään 1958 saakka.

Joulukuun 9 päivänä 1957 annettiin seuraavat erikoisopettajan määräykset 1. 9. 1957—31. 8. 1958 väliseksi ajaksi:

Optiikan erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Yrjö Arvola*.

Hienomekaniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Eero Huhtamo*.

Elektroniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Lauri Saari*.

Tammikuun 20 päivänä 1958 määrättiin *reaktoriteknikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Bjarne Regnell* tammikuun 1 päivästä 1958 alkaen elokuun 31 päivään 1958 saakka.

Koneinsinööriosasto.

Syyskuun 16 päivänä 1957 myönnettiin *laivojen koneistojen* erikoisopettajalle diplomi-insinööri *Christian Landtmannille* ero toimestaan 15 päivästä syyskuuta 1957 lukien sekä määrättiin *laivojen koneistojen* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Oso Siivonen* syyskuun 15 päivästä 1957 lukien joulukuun 31 päivään 1959 saakka.

Toukokuun 19 päivänä 1958 määrättiin *kuljetustekniikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Mauri Sormaala* kesäkuun 1 päivästä 1958 alkaen toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Toukokuun 19 päivänä 1958 määrättiin *maatalouskoneopin* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Kauko Aho* elokuun 1 päivästä 1958 alkaen heinäkuun 31 päivään 1961 saakka.

Toukokuun 19 päivänä 1958 määrättiin *teollisuushygienian* erikoisopettajan toimeen professori *Leo Noro* elokuun 1 päivästä 1958 alkaen heinäkuun 31 päivään 1961 saakka.

Heinäkuun 31 päivänä 1958 annettiin seuraavat erikoisopettajan määräykset 1. 6. 1958—31. 5. 1961 väliseksi ajaksi:

Autotekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Erkki Matti Velimies Viitasalo*.

Energiatalouden ja voimalaitosten erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Tauno Erkki Edvard Rask*.

Sähköteknilinen osasto.

Kesäkuun 7 päivänä 1957 annettiin seuraavat erikoisopettajan määräykset 1. 9. 1957—31. 8. 1960 väliseksi ajaksi:

Valaistustekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *E. Päivärinne*.

Sähköakustiikan perusteiden erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *E. Lampio*.

Toukokuun 19 päivänä 1958 määrättiin *radiotekniikka III:n* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Pekka Ahonen* kesäkuun 1 päivästä 1958 alkaen toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Kemian osasto.

Syyskuun 9 päivänä 1957 määrättiin *epäorgaanisen kemian* erikoisopettajan toimeen syyslukukauden 1957 ajaksi tekniikan tohtori *Väinö Veijola*.

Vuoriteollisuusosasto.

Tammikuun 13 päivänä 1958 määrättiin *muokkaustekniikan* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Martti Sulonen* tammikuun 1 päivästä 1958 alkaen joulukuun 31 päivään 1960 saakka.

Heinäkuun 31 päivänä 1958 määrättiin *mineraali- ja kiviteollisuuden* erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Erkki Aurola* tammikuun 1 päivästä 1958 alkaen joulukuun 31 päivään 1958 saakka.

Maanmittausosasto.

Joulukuun 2 päivänä 1957 määrättiin *sovelletun maanjakotekniikan* erikoisopettajan toimeen yli-insinööri *Viljo Niskanen* tammikuun 1 päivästä 1958 alkaen kesäkuun 30 päivään 1960 saakka.

Joulukuun 9 päivänä 1957 myönnettiin *maatalousrakennusten* erikoisopettajalle arkkitehti *Sulo Kalliokoskelle* virkavapautta maatalousrakennusten erikoisopettajan toimesta kevätlukukauden 1958 ajaksi sekä määrättiin samalla arkkitehti *Pertti Luostarinen* hoitamaan tätä erikoisopettajan tointa virkavapauden aikana.

Toukokuun 19 päivänä 1958 annettiin seuraavat erikoisopettajan määräykset 1. 6. 1958—31. 5. 1961 väliseksi ajaksi:

Kaupungin kiinteistöhallinnon erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Lauri Kärkkäinen*.

Kasvitieteen erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *H. Ilmari A. Hii-tonen*.

Suontuntemuksen erikoisopettajan toimeen agronomi *Auvo Kotiaho*.

Maaperäopin, maanviljelyskemian ja -fysiikan erikoisopettajan toimeen maat. ja metsät. tri *Viljo Puustjärvi*.

Maanviljelystalouden erikoisopettajan toimeen maat. ja metsät. tri *Samuli Suomela*.

Arkkitehtiosasto.

Syyskuun 9 päivänä 1957 määrättiin *puutarhataiteen* erikoisopettajan toimeen puutarhasuunnittelija *Juho K. V. Jännes* syyskuun 1 päivästä 1957 alkaen toukokuun 31 päivään 1958 saakka.

Syyskuun 9 päivänä 1957 myönnettiin *mallipiirustuksen ja vesivärimaalauksen* erikoisopettajalle, taiteilija *Sam Vannille* virkavapautta lukuvuoden 1957—58 ajaksi sekä määrättiin taiteilija *G. Diehl* hoitamaan tätä erikoisopettajan tointa virkavapauden aikana.

Lokakuun 7 päivänä 1957 määrättiin *nykyaikaisen rakennustaiteen, asuinrakennusten*, erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Claus Tandefelt* lokakuun 1 päivästä 1957 alkaen elokuun 31 päivään 1960 saakka.

Lokakuun 7 päivänä 1957 määrättiin *nykyaikaisen rakennustaiteen, yleisten rakennusten*, erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Heikki Sirén* lokakuun 1 päivästä 1957 alkaen heinäkuun 31 päivään 1958 saakka.

Joulukuun 9 päivänä 1957 myönnettiin *maatalousrakennusten* erikoisopettajalle arkkitehti *Sulo Kalliokoskelle* virkavapautta kevätlukukauden 1958 ajaksi sekä määrättiin samalla arkkitehti *Pertti Luostarinen* hoitamaan tätä erikoisopettajan tointa virkavapauden aikana.

Tammikuun 27 päivänä 1958 vapautettiin *asemakaavaopin* erikoisopettaja arkkitehti *Olli Kivinen* pitämästä kevätlukukaudella 1958 asemakaavaopin harjoituksia sekä määrättiin samalla asuinrakennusten erikoisopettaja arkkitehti *Claus Tandefelt* pitämään nämä harjoitukset.

Toukokuun 8 päivänä 1958 määrättiin *insinööritieteiden perusteiden* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Olavi Antero Taivainen* kesäkuun 1 päivästä 1957 alkaen toukokuun 31 päivään 1960 saakka.

Toukokuun 8 päivänä 1958 myönnettiin *muovailun* erikoisopettajalle kuvanveistäjä *Emil Filénille* virkavapautta kevätlukukauden 1958 ajaksi sekä määrättiin samalla kuvanveistäjä *Martti Peitso* hoitamaan tätä erikoisopettajan tointa virkavapauden aikana.

6. Kurseja.

Syksyllä 1957 rakennusinsinööriosaston III:n vuosikurssin oppilaille järjestettyjen pakollisten *betonikurssien* opettajina ovat hallintokollegin toukokuun 20 päivänä 1957 tekemän päätöksen mukaan toimineet diplomi-insinööri *Arvo Nykänen* ja filosofian maisteri *Sven Pihlajavaara*, joista ensinmainittu toimi kurssin johtajana.

Kesäkuun 7 päivänä 1957 määrättiin apulaisprofessori *Olli Lokki* hoitamaan *tilastomatematiikan* opetusta syyskuun 1 päivän 1957 ja elokuun 31 päivän 1960 välisenä aikana.

Marraskuun 11 päivänä 1957 määrättiin diplomi-insinööri *Jaakkima Kilpi* pitämään koneenrakennuksen opintosuunnan oppilaille *tarkkuusmittauskurssit* syyskuun 1 päivän 1957 ja maaliskuun 31 päivän 1958 välisenä aikana.

Joulukuun 2 päivänä 1957 määrättiin tekniikan tohtori, dosentti *Eero Kivimaa* pitämään syyslukukauden 1957 aikana puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *puun työstöä* koskeva luentosarja 10 tuntia luentoja ja 12 tuntia harjoituksia.

Joulukuun 16 päivänä 1957 määrättiin filosofian tohtori *Osmo Suolahti* pitämään puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille syyslukukauden 1958 aikana *puun lahosuojausta* koskeva kurssi 8 tuntia luentoja ja 12 tuntia harjoituksia sekä diplomi-insinööri *Esko Pennanen* antamaan opetusta *konepajatekniikka III:ssa* (työjärjestelytekniikka) kevätlukukauden 1958 aikana.

Maaliskuun 3 päivänä 1958 määrättiin diplomi-insinööri *Bror Sorsa* pitämään vuoden 1958 aikana puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille vanerin liimausta koskeva erikoiskurssi 12 tuntia luentoja ja 40 tuntia harjoituksia.

Maaliskuun 10 päivänä 1958 määrättiin diplomi-insinööri *Paavo Arni* pitämään kevätlukukauden 1958 aikana rakennusinsinööriosaston III:n ja IV:n vuosikurssin oppilaille 10 luentotuntia käsittävä *akustiikan kurssi*.

7. Assistentit.

Eri osastoilla ovat vanhempien ja nuorempien sekä tuntiassistenttien lukumäärät olleet seuraavan taulukon mukaiset:

Osasto	Vanhemmat ja nuoremmat assistentit		Tuntiassistentit	
	Syysl.	Kevätl.	Syysl.	Kevätl.
Teknillisen fysiikan osasto	1	1	7	5
Rakennusinsinööriosasto	—	—	15	16
Koneinsinööriosasto	2	2	41	34
Sähkötekniillinen osasto	—	1	37	43
Puunjalostusosasto	5	5	4	4

O s a s t o	Vanhemmat ja nuoremmat assistentit		Tuntiassistentit	
	Syysl.	Kevätl.	Syysl.	Kevätl.
Kemian osasto	19	18	7	7
Vuoriteollisuusosasto	1	1	9	10
Maanmittausosasto	2	2	19	20
Arkkitehtiosasto	—	—	18	19
Yleinen osasto	6	6	39	38
Kirjasto	—	—	4	4
	36	36	200	200

Tämän lisäksi on korkeakoulussa ollut 6 tutkimusassistenttia.

8. Ulkomaiset luennoitsijat.

Seuraavat ulkomaiset luennoitsijat ovat pitäneet esitelmiä korkeakoulussa:

Professori *Lyle B. Borst* New York Universitystä esitelmöi korkeakoulussa elokuun aikana 1958 reaktoritekniikasta.

Professori *Kurt Heinrich* Charlottenburgin teknillisestä korkeakoulusta esitelmöi korkeakoulussa lokakuun 28., 29. ja 30 päivinä 1957 aiheesta „Die Wasseraufbereitung für Dampfkesselanlagen” (insb. die Ionenaustauschen und ihre Anwendung zur Aufbereitung von Wasser, Speisewasser für Dampfkesselanlagen).

Fulbright-luennoitsija, tohtori *Edward L. Michaels*, Pomona, California, piti koko lukuvuoden kestäneen luento- ja harjoituskurssin aiheesta 1. Modern Network Analysis, 2. Color Television Engineering, 3. Communication Systems. Syyslukukaudella luennoitiin kurssit 1 ja 2 ja kevätlukukaudella jatkui kurssi 2, mutta kurssin 1 tilalle tuli kurssi 3.

Professori *Hubert Rüsch* Münchenistä esitelmöi korkeakoulussa lokakuun 30 päivänä 1957 aiheesta „Die theoretischen Grundlagen des Begriffes der Sicherheit und ihre Bedeutung für den Konstrukteur”.

Professori *G. v. Salis* Sveitsistä esitelmöi korkeakoulussa syyslukukauden 1957 aikana sähköakustiikasta.

9. Insinöörien täydennyskoulutus.

Teknillisessä korkeakoulussa pidettiin 4. 8.—27. 8. 1958 välisenä aikana *ydintekniikan* kurssi, joka jakaantui peruskurssiin ja jatkokurssiin. Peruskurssi pidettiin 4. 8.—27. 8. 1958 välisenä aikana ja oli tarkoitettu lähinnä diplomi-insinööreille sekä yliopistollisen loppututkinnon matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa suorittaneille, mutta voivat myös pitemmälle ehtineet opiskelijat osallistua siihen. Jatkokurssit pidettiin 18. 8.—27. 8. 1958 välisenä

aikana ja oli tarkoitettu peruskurssin aikaisemmin suorittaneille tai niille, jotka muuten ovat hankkineet tarvittavat perustiedot.

Peruskurssi sisälsi 71 tuntia luentoja ja 42 tuntia laboratoriotöitä sekä käsitti seuraavat luentosarjat: ydintekniikan perusteet, reaktorifysiikka, reaktoriteknikka, ydinfysiikaaliset instrumentit, elektroniikka, isotooppien käyttö kemiassa ja biologiassa, ydintekniikka ja teollisuus ja säteilysuojelu ja -suojaus. Jatkokurssi sisälsi 31 tuntia luentoja ja 31 tuntia laboratoriotöitä, jotka suoritettiin etupäässä alikriittisellä reaktorilla sekä käsitti seuraavat luentosarjat: ydinfysiikan jatkokurssi, valittuja kohtia elektroniikasta, kokeellinen ydinfysiikka, reaktorin säätö- ja lämmönsiirtokysymykset ja reaktoriteknikan jatkokurssi.

Peruskurssilla oli oppilaita 27 ja jatkokurssilla 18. Kurssien johtajana toimi professori *Pekka Jauho* sekä luennoitsijoina asianomaisten alojen erikoistuntijat.

10. Televisiotoiminta.

Televisiotoiminta on kuluneen vuoden aikana noudattanut aikaisempia suuntaviivoja. Päämääränä on ollut antaa mahdollisimman monipuolinen koulutus opiskelijoille. Tätä tarkoitusta varten on aseman kalustoa edelleenkin täydennetty ja monipuolistettu.

Tekniikan Edistämissäätiön asettamassa erikoisrahaston neuvottelukunnassa on ollut korkeakoulun edustajana ja puheenjohtajana prof. *J. Jauhiainen* ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen edustajana ja varapuheenjohtajana prof. *J. Pohjanpalo* sekä jäsenenä teoll.neuv. *P. Hakkarainen* (Kauppa- ja teollisuusministeriö), yli-ins. *E. Heino* (Posti- ja lennätinhallitus), eversti *A. R. Saarmaa* (Radioteollisuusyhdistys), johtajat *O. Toivonen* ja *J. Rissanen* (Yleisradio Oy), dipl.ins. *M. Wihuri* (Radioinsinööriseura) ja dipl.ins. *M. Mutru* (Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunta). Johtajat *O. Toivonen* ja *J. Rissanen* erosivat neuvottelukunnan jäsenyydestä 24. 9. 57.

Koska monin paikoin Helsingin kaupungin alueella osoittautui vastaanotto erittäin vaikeaksi voimakkaitten häiriöitten ja maaston epätasaisuuden vuoksi, rakennettiin tehokkaammat lähetin- ja antennilaitteet. Näitten lopullisesti valmistuttua helmikuussa —58 on aseman säteilyteho 2 kW ERP. Uusi antennimasto, jonka huipun korkeus maasta on 75 m, pystytettiin yhteistoiminnassa Posti- ja lennätinlaitoksen kanssa.

Jo aikaisemmin TES-TV:lle saadun toisen studiokameran eräät osat suunniteltiin ja rakennettiin itse kevään kuluessa uudelleen. Kesän —58 aikana saatettiin lähettimet lopulliseen kuntoon. Kaikille laitteille suoritettiin perushuolto ja ääniosasto uusittiin täydellisesti nykyisiä vaatimuksia vastaavaksi. Ohjelmaa on lähetetty kanavalla 8 kahdesti viikossa, sekä kerran viikossa päivällä testikuvaa antenni- ja huoltoliikkeitten tarpeiksi.

Lukuvuoden aikana teknillisessä korkeakoulussa vierailleen amerikkalaisen Fulbright-luennoitsijan tri *E. Michaelsin* johdolla aloitettiin maaliskuussa hänen väritelevisiotekniikan luentosarjaansa liittyvät väritelevisiokokeilut, joiden lähimpänä päämääränä on väridiapositiivikuvien välitys kaapeliteitse.

IV. Suoritetut tutkinnot.

1. Tekniikan tohtorin tutkinnot ja väitöstilaisuudet.

Lokakuun 15 päivänä 1957 hyväksyttiin tekniikan lisensiaatti *Teuvo Antti Oskari Nortian* väitöskirja „Magnetic and Spectrophotometric Studies on Iron, Cobalt, Nickel and Copper Compounds of 8-Hydroxyquinoline-5-Sulphonic Acid and 7-Iodo-8-Hydroxyquinoline-5-Sulphonic Acid”, joka oli tarkastettu syyskuun 28 päivänä 1957; vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *Reino Näsänen* ja dosentti *Pekka Kivalo*.

Lokakuun 15 päivänä 1957 hyväksyttiin tekniikan lisensiaatti *Eino Vilppu Usitalon* väitöskirja „The Thermodynamics of the Formation of Metal Chelates of Some 7-Substitutes 8-Hydroxyquinoline-5-Sulphonic Acids”, joka oli tarkastettu syyskuun 14 päivänä 1957; vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *Reino Näsänen* ja dosentti *Pekka Kivalo*.

Maaliskuun 12 päivänä 1958 hyväksyttiin tekniikan lisensiaatti *Erkki Aulis Aaltion* väitöskirja „Investigations on the Mode of Combination of Lignin in Wood, with Special Reference to Aspen (*Populus tremula*) Wood”, joka oli tarkastettu helmikuun 1 päivänä 1958; vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Terje Enqvist* ja *Helmer Roschier*.

Elokuun 1 päivänä 1958 hyväksyttiin tekniikan lisensiaatti *Sauli Häkkisen* väitöskirja „Traffic Accidents and Driver Characteristics, a Statistical and Psychological Study”, joka oli tarkastettu toukokuun 29 päivänä 1958; vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Ohto Oksala* ja *Martti Takala*.

Elokuun 1 päivänä 1958 hyväksyttiin tekniikan lisensiaatti *Veikko Väinö Bruno Valorinnan* väitöskirja „Untersuchungen über den Einfluss der Schmiegeverhältnisse auf den Formänderungswiderstand einiger Stähle”, joka oli tarkastettu toukokuun 31 päivänä 1958; vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *Heikki Miekkoja* ja filosofian tohtori *Jaakko Salokangas*.

2. Tekniikan lisensiaatin tutkinnot.

Tekniikan lisensiaatin arvon ovat saaneet seuraavat diplomi-insinöörit heidän suoritettuaan asetuksen mukaiset tutkinnot:

syyskuun 17 päivänä 1957 *Lassi Pekka Hyvärinen* f.os., lokakuun 22 päivänä 1957 *Matti Antero Karttunen* s.os., marraskuun 26 päivänä 1957 *Carl*

Enebäck, ke.os., maaliskuun 12 päivänä 1958 *Keijo Pentti Kalevi Louhenkilpi* s.os., toukokuun 12 päivänä 1958 *Lauri August Mikael Mehto* r.os., toukokuun 27 päivänä 1958 *Viljo Nikodemus Immonen* ko.os.

3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkinnot.

Lukuvuonna 1957—1958 suoritti korkeakoulussa loppututkinnon teknillisen fysiikan osastolla (f.os.) 6, rakennusinsinööriosastolla (r.os.) 44, koneinsinööriosastolla (ko.os.) 92, sähkötekniillisellä osastolla (s.os.) 41, puunjalostusosastolla (p.os.) 35, kemian osastolla (ke.os.) 19, vuoriteollisuusosastolla (v.os.) 7, maanmittausosastolla (m.os.) 17 ja arkkitehtiosastolla (a.os.) 28 eli yhteensä 289 oppilasta. Loppututkinnon suorittaneet ovat:

Lauri Ilmari Aaltonen, s.os., Olli Immanuel Aarnio s.os., Juhani Joeli Ahava p.os., Lauri Oskari Ahonen ko.os., insinööri Veikko Olavi Ahonen ko.os., Veikko Juhani Ahtiainen r.os., Jaakko Olavi Ahvenainen r.os., Erkki Henrik Alakontiola r.os., Martti Johannes Annala r.os., Viljo Petteri Antikainen s.os., Reijo Kauno Antola v.os., Arjo Anttila ko.os., Osmo Kalevi Aulamo ke.os., Arne Johan Gustaf Baltscheffsky ko.os., Lars Blomqvist p.os., Magnus Gabriel von Bonsdorf ko.os., insinööri Pentti Uolevi Brand ko.os., Risto Eero Ylermi Buchert ko.os., Johan Krister Collan v.os., Aino Kaarina Elisabet Collin ko.os., Tor-Olof Arthur Dahl ko.os., Bernt Ralf Dyhr ko.os., Margareta Elisabeth Granfelt a.os., Heinrich Erik Grünbaum s.os., Henrik Gustaf Grönroos f.os., Leo Johannes Eklund r.os., Erkki Kalevi Elomaa r.os., Heikki Ilmari Elomaa a.os., Lassi Antto Enivaara p.os., Ernst Enkvist ko.os., Eero Antero Erma ko.os., Alpo Antero Eräneva ko.os., Erkki Martti Juhani Haggren ko.os., Martti Kalervo Hakala a.os., Heikki Antero Hakkila m.os., Osmo Sakari Halonen p.os., Tuomo Jaakko Halonen p.os., Antti Juhani Hanelius ko.os., Osmo Antero Hannukainen ko.os., Jaakko Juhani Heikelä „oivallisesti” ko.os., Vilho Johannes Heikonen m.os., Aarne Olavi Heino a.os., Toivo Anssi Tapani Heino p.os., Kustaa Adolf Helin ke.os., Ritva Inkeri Hemming a.os., Eero Arvi Hermonen s.os., Raimo Aatto Hiekkänen p.os., Raimo Kalevi Hietala ko.os., Heikki Antti Ylermi Hiidenheimo r.os., Seppo Pertti Juhani Hilden ko.os., Kari Ilkka Hirva m.os., Aulis Tapio Hokkanen m.os., Helge Osvald Holmberg p.os., Matti Jyrki Honkavaara ko.os., Kari Jaakko Hornamo p.os., Pentti Jouko Hornamo ko.os., Antti Kalevi Hyry s.os., Kari Pekka Hyvärinen p.os., Seppo Hyypä ko.os., Sirpa Liisa Hämälä ke.os., Pekka Ilmari Hämäläinen r.os., Eero Antero Hänninen ke.os., Raimo Ilmari Häyrinen p.os., Antti Olavi Iltanen a.os., Erkki Juhani Immonen r.os., insinööri Matti Abraham Itkonen ko.os., Paavo Aatos Pentti Päiviö Itkonen s.os., Osmo Juhani Ivanto f.os., Kaino Iida Inkeri Jaatinen a.os., Bruno Albert Matias Jacobson s.os., insinööri Pentti Alfred Jokela ko.os., Eila Kristina Elisabet Jokelainen a.os., Antti Tapio Jolma ke.os., Pekka Johannes Jouhikainen p.os., Veikko Kalevi Jump-

panen, v.os., Klaus Erik Kari Järnefelt a.os., Antti Eino Juhani Järvelä ko.os., Pentti Sakarias Järvinen ko.os., Eero Johannes Kaksonen m.os., Leo Einari Kallio r.os., Rolf Helge Kandelin ko.os., Arvo Olavi Kanerva s.os., Jorma Aatos Juhani Kanerva p.os., Mikko Matias Karjanoja a.os., Olle Juhani Karola r.os., Jaakko Ville Karppala r.os., Jaakko Antero Karppinen ko.os., Pentti Juhani Karppinen ko.os., Pentti Juhani Kauppila a.os., Eero Juhani Kautia s.os., Ahti Antero Keinänen p.os., Osmo Kerola a.os., Toini Terttu Kerola a.os., Veijo Kerola a.os., Pentti Olavi Kettunen „oivallisesti” ko.os., Raimo Kalervo Kivekäs a.os., Viljo Fredrik Klemetti ko.os., Harry Erland Knif ko.os., Jouni Ilmari Koivisto s.os., Tauno Kullervo Koivula m.os., Antti Ilmari Kopra r.os., Olli Väinö Korhonen v.os., Väinö Eljas Korpeinen ko.os., Paavo Antero Koskenuoma p.os., Aarno Ensio Koskinen p.os., Erkki Viljami Koskinen r.os., Laine Olavi Koskinen r.os., Ossi Ensio Koskipuro s.os., Ilkka Tapani Koskivaara p.os., insinööri Arno Martti Seijas Kostia ko.os., Matti Juhani Kuosa ko.os., Pasi Reijo Kuumola ke.os., Olli Roland Kuusinen ke.os., Unto Selim Kuuteri m.os., Tapani Johannes Laaksonen r.os., Pasi Heikki Laatikainen r.os., insinööri Pentti Osmo Kalervo Laitinen r.os., Jalo Ensio Lappalainen a.os., Seppo Harras Juhani Lappalainen v.os., Unto Kalevi Lappalainen r.os., Martti Ilmari Lehesjoki p.os., Pentti Olavi Lehtinen r.os., Ulla Kirsti Hannele Lehtonen a.os., Heikki Ilmari Leino ko.os., Arto Olavi Leinonen m.os., Ossi Olavi Leiwo ko.os., Leo Olavi Lindblad ko.os., Lasse Emil Lindén r.os., Erkki Ilmari Linna p.os., Kaarle Juhani Linnoinen ko.os., Kai Erik Lundmark ko.os., Helmer Ivar Lundström r.os., Riitta Hellevi Luoto ke.os., Sven Lennart Lydman r.os., Sirkka Liisa Löfgren a.os., Veikko Kalevi Lötjönen ko.os., Pentti Ensio Malaska s.os., Jorma Sakari Manninen s.os., Yrjö Pekka Marila s.os., Viljo Kalevi Martikainen ko.os., Eero Olavi Martti r.os., Hannu Antero Marttila ko.os., Martti Juhani Mela ko.os., Martti Emil Antero Meriläinen ko.os., Hilikka Anna-Liisa Metsäsaari s.os., majuri Kaarlo Olavi Miettinen ko.os., Esko Santeri Mikkonen ko.os., Seppo Juhani Moilanen r.os., Kyösti Antero Montonen p.os., Ossi Vilho Mustonen r.os., Hannu Edvard Myllymäki r.os., Olavi Ollinp. Myllynen ke.os., Onni Olavi Mäkelä v.os., Matti Mikko Mäkilä r.os., Heikki Juhani Mäkinen p.os., Reino Kalevi Mäkinen ko.os., Raimo Kalervo Narjus a.os., Touko Hannu Ilmari Neronen a.os., Harri Peteri Nevalainen ko.os., Mikko Niemelä ko.os., Kalevi Atte Konstantin Niemi p.os., Pauli Aukusti Nurmela ko.os., Kauko Teuvo Ilmari Nurminen r.os., Mikko Juhani Nyysölä p.os., Lauri Ruben Oksanen s.os., Leevi Otto Juhani Oksman „oivallisesti” s.os., Eila Marjatta Ollila ke.os., Unto Juho Antero Oranen ko.os., Väinö Matti Paatela ko.os., Jorma Väinö Pajanen ko.os., Pentti Martti Pajarinen „oivallisesti” a.os., Jouko Alpo Alarik Pajula s.os., Iija Sisko Inkeri Pajula ko.os., Heikki Ilmari Palmujoki, p.os., Mikko Ilmari Palviainen v.os., Urpo Armas Parkkonen p.os., Asko Parviala s.os., Raimo Juhani Peltonen r.os., Heikki Jouko Kalervo Perkiö r.os., Samuel Kristian Pfäffli ke.os.,

Kurt James Rainer Pihl ko.os., Erkki Tapani Piipponen s.os., Usko Armas Piironen ko.os., Urpo Eino Pikkarainen ko.os., Tellervo Marjatta Pirkkalaniemi ko.os., Heikki Lennart Puisto ko.os., Leo Emil Puolakkainen ko.os., Eero Juhani Puomi ko.os., Arvo Matias Putkonen s.os., Aatos Jaakko Kullervo Puuperä s.os., Rolf Turo Raivio ko.os., Kauko Ilmari Rantalainen ko.os., Kauko Vilho Rautalahti p.os., Pekka Kalevi Rautanen ko.os., Göran Vilhelm Rehn ko.os., Veikko Pellervo Riikonen r.os., Auri Heikki Salomon Risku ko.os., Aimo Rokka r.os., Yngve Roos ko.os., Hemmo Veikko Kalervo Rumpunen ko.os., Matti Raimo Ilmari Ruoranen p.os., Auvo Ahti Rusanen ko.os., Matti Juhani Rytövuori s.os., Pertti Kaarlo Tapani Saari ko.os., Antti Väinämö Saarialho ko.os., insinööri Lauri Sakari Saarinen a.os., Martti Ilmari Sahivirta p.os., Erik Viktor Saiha p.os., Jorma Esko Salama s.os., Risto Veikko Salama s.os., Eero Ilmari Salasmaa s.os., Erkki Juhani Saleva ke.os., Olavi Antero Salomaa m.os., Aarno Väinö Salonen r.os., Juhani Sakari Salonoja s.os., Frej Sigfrid Sandström s.os., Aarno Kalevi Sappinen s.os., Olavi Ilmari Kaarle Kustaa Sarnes ko.os., Alpo Jaakko Seppänen s.os., Olli Olavi Seppänen ko.os., Heikki Sihvola s.os., Lauri Pekka Siivola s.os., insinööri Oso Ensio Siivonen ko.os., Hilikka Tellervo Sillanpää ko.os., Martti Juhani Sillanpää s.os., Osmo Yrjö Sillman a.os., Tuomo Juhani Silvennoinen m.os., insinööri Seppo Heikki Sinisalo r.os., Seppo Kalervo Sipilä ke.os., Seppo Jorma Tapio Sjöholm ko.os., Hans Christian Slangus a.os., Martti Olavi Soikkeli ko.os., Ebbe Axel Erik Sommar p.os., Veikko Olavi Sorsa ke.os., Pekka Leo Sotisaari s.os., Paavo Sampo Olavi Suninen m.os., Gunnar Ragnar Emil Suokko p.os., Juha Veikko Suonenlahti r.os., Panu Tauno Suontausta ko.os., Martti Toivo Suosalmi s.os., Väinö Olavi Suuronen p.os., Terttu Kyllikki Suvitie a.os., Johannes Mikael Stoor s.os., Tarmo Kalevi Säteri r.os., insinööri Pentti Kalervo Säynevirta r.os., Ernst Göran Söderström s.os., Mauri Uno Ensio Tanner ko.os., Heikki Johannes Tawast ko.os., Heino Aulis Tenkanen m.os., Osmo Erkki Tenkanen r.os., Reijo Kalervo Tervahauta p.os., Tuomo Tervo ko.os., Erkki Tapio Tirkkonen f.os., insinööri Kauko Kalervo Toivonen ko.os., Lauri Juhani Tolvanen ko.os., Arto Juhani Torpo ko.os., Martti Johannes Torvikoski a.os., Ole Axel Trogen m.os., Eino Heikki Tunkelo „oivallisesti” f.os., Matti Vihtori Tuominen ke. os., Tauno Kalervo Tuominen m.os., Oiva Leonard Oskar Turunen s.os., Antti Juhani Törmänen r.os., Esko Uolevi Unkuri ko.os., Antero Uusitalo ko.os., Esa Olavi Uusitalo ko.os., Juha Antti Valtakari r.os., Yrjö Kalervo Vanamo ke.os., Esa Johannes Vartama ko.os., dipl.ins. Väinö Henrik Antero Warttinen a.os., Anssi Kalevi Vesanen p.os., Oso Aaro Wiio f.os., Matti Aulis Viitasaari r.os., Risto Kaarlo Antero Virkkula s.os., Kyösti Antero Virkkunen r.os., Aimo Henrik Virolainen ko.os., Tevo Henrik Vuolteenaho m.os., Pentti Kalevi Vuorelma m.os., Sigrid Annie Olivia Vuorilehto ke.os., Antti Pauli Uolevi Vuorinen f.os., Saara Anna-Maija Vuorio ko.os., Paavo Antti Aatos Välisalmi m.os., Erkki Johannes Väänänen ke.os., Lauri Väänänen p.os., Antti

Juhani Yli-Paunu r.os., Erkki Josef Äikäs s.os., Osmo Martti Kalervo Äyräväinen ko.os., Kaj-Erik Örnholm ke.os., insinööri Reino Kaarlo Österman a.os.

V. Opettajaneuvoston ja Hallintokollegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot.

1. Opettajaneuvoston asettaman toimikunnan korkeakoulun oppilaiden kulttuuripohjan laajentamiskysymyksen selvittämistä ja ehdotuksen laatimista varten ns. Studia generalia-ohjelmasta ovat muodostaneet puheenjohtajana professori *Pentti Kaitera* ja jäseninä professorit *J. Jauhiainen*, *Hilding Ekelund* ja *Ohto Oksala*. Studia generalia-luentoja ei järjestetty.

2. Opettajaneuvoston asettaman kirjastotoimikunnan kokoonpano on 30. 6. 1958 saakka ollut seuraava: Puheenjohtaja vararehtori, professori *Erkki Laurila* ja jäsenet professorit *J. S. Sirén*, *S. E. Stenij*, *Jyry Tikka* ja *Tauno Pyökäri*. Toukokuun 27 päivänä 1958 valitsi opettajaneuvosto kirjastotoimikuntaan 1. 7. 1958 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi puheenjohtajaksi vararehtori, professori *Erkki Laurilan* ja jäseniksi professorit *S. E. Stenij'in*, *Olavi Erämetsän*, *T. R. Verkkolan* ja *Nils-Erik Wickbergin*. Kirjastotoimikunta on lukuvouden aikana pitänyt 4 kokousta.

3. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten ennakkotarkastusta varten asetettu komitea, jonka puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *Olavi Erämetsä*, *J. Wuolijoki* ja *Arvo Ylinen*, on lukuvouden aikana antanut Opettajaneuvostolle kolme painatusluvan myöntämistä koskevaa lausuntoa.

4. Marraskuun 1 päivänä 1955 asetetun karsintakurssien pistelaskua käsittelevän komitean puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *O-I. Meurman* ja *Ohto Oksala*.

5. Otaniemen rakennustoimikuntaan ovat edelleen kuuluneet puheenjohtajana korkeakoulun rehtori, professori *Jaakko Rahola*, varapuheenjohtajana professori *Erkki Laurila* sekä jäseninä professorit *Antero Pernaja* ja *Viljo Kuuskoski*. Lisäksi on toimikunnan kokouksiin osallistunut eri osastojen johtajia sekä muita asiantuntijoita. Toimikunnan sihteerinä toimi 31. 3. 1958 asti diplomi-insinööri *Pentti Säynevirta* ja 1. 4. 1958 alkaen diplomi-insinööri *Antti Kopra*. Toimikunta on kertomusvuoden aikana kokoontunut 12 kertaa. Tärkeimpinä toimikunnan käsiteltävänä ja valmisteltavana olleista asioista mainittakoon uuden päärakennuksen suunnitteluun liittyvät kysymykset, rakennusinsinööriosaston uudisrakennushanke, Otaniemen valtionalueen käyttösuunnitelman tarkistustyön valmistelu, henkilökunnan asuntokysymys, korkeakoulun menoarvioesityksen valmistelu uudisrakennustöiden osalta sekä konepajateknillisen laboratorion suunnittelu.

6. Diplomi-insinööri- ja arkkitehtitodistuksissa käytettävän arvosanan „oivallisesti” perusteita käsittelemään tammikuun 18 päivänä 1954 asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Arvo Ylinen* ja jäseninä professorit *S. E. Stenij* ja *Hilding Edlund*.

7. Ehdotusten tekemistä varten stipendirahastojen ja opinto-apurahojen käytöstä tammikuun 29 päivänä 1952 perustetun pysyvän toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Eino M. Niini* ja jäseninä professorit *O. I. Meurman* ja *K. Ståhlberg*.

8. Korkeakouluinsinöörien jatkokoulutuksen järjestämiskysymystä käsittelemään huhtikuun 30 päivänä 1954 asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Pentti Kaitera* ja jäseninä professorit *Tauno Pyökäri* ja *Heikki Miekko-oja*. Tammikuun 13 päivänä 1958 myönsi hallintokollegi professori Pyökäriille ja tammikuun 20 päivänä 1958 professori Kaiteralle pyynnöstä eron komitean jäsenyydestä. Tammikuun 20 päivänä 1958 valitsi hallintokollegi komitean puheenjohtajaksi professori *Erkki Laurilan* sekä helmikuun 3 päivänä jäseniksi professori *Heikki Miekko-ojan* lisäksi professorit *Eino Niinin* ja *Olavi Erämetsän*.

9. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *E. J. Nyström* ja jäseninä professorit *S. E. Stenij* ja *Arvo Ylinen*.

10. Filmin käyttömahdollisuuksia opetuksessa ja sitä varten hankittavien laitteiden tarvetta tutkimaan tammikuun 23 päivänä 1952 asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *J. Serlachius* ja jäsenenä professori *Eino M. Niini*.

11. Tekniikan liseniaatin tutkinnon suorittamisen käytännöllistä järjestelyä tutkimaan toukokuun 10 päivänä 1955 asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *J. Jauhiainen* ja jäseninä professorit *Eino M. Niini* ja *R. H. Roschier*.

12. Asiantuntijoiden valintaa ja asiantuntijalausuntoja koskevan kysymyksen tutkimista varten toukokuun 27 päivänä 1955 asetetun toimikunnan jäseninä ovat olleet professorit *Jaakko Rahola* ja *S. E. Stenij*.

13. Teknillisen korkeakoulun kielitutkintolautakunnan puheenjohtajana on edelleen ollut professori *E. J. Nyström* ja jäseninä professorit *S. E. Stenij* ja *H. P. O. Solitander*.

14. Lokakuun 9 päivänä 1956 asetetun fotogrammetrisen laitoksen perustamista teknilliseen korkeakouluun selvittelevän toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Erkki Laurila* ja jäseninä professorit *R. A. Hirvonen* ja *Tauno Pyökäri*.

15. Marraskuun 26 päivänä 1956 ohjeiden laatimiseksi opiskelijoiden maksuvapautusanomusten yhtenäistä käsittelemistä varten eri osastoilla ja uusien maksuvapautusanomuslomakkeiden laatimista varten asetetun toimikunnan jäseninä ovat olleet professorit *Eino M. Niini* ja *Tauno Pyökäri*.

16. Elokuun 1 päivänä 1957 lausunnon antamista varten kauppa- ja teollisuusministeriölle hallituksen eduskunnalle helmikuun 1 päivänä jättämän työturvallisuuslakiesityksen soveltamisesta virkasuhteen perusteella suoritettavaan työhön asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Heikki Pellinen*, varapuheenjohtajana professori *J. Serlachius* sekä jäseninä professorit *Kauko Järvinen*, *K. Ståhlberg*, *Ohto Oksala* ja *Erkki Voipio* sekä sihteerinä korkeakoulun sihteeri *Martti Liesto*.

17. Toukokuun 8 päivänä 1958 valittiin kunniatohtoreiden kutsumista syksyllä 1958 pidettävään promootioon alustavasti käsittelevään toimikuntaan puheenjohtajaksi professori *Jaakko Rahola*, jäseniksi professorit *R. H. Roschier*, *S. E. Stenij*, *M. Paavola*, *O.-I. Meurman*, *Arvo Ylinen*, *J. Serlachius*, *Olavi Erämetsä*, *R. T. Hukki* ja *R. A. Hirvonen*.

Lisäksi korkeakoulu on valinnut allamainittuihin tehtäviin seuraavat henkilöt:

Syyskuun 19 päivänä 1955 valittiin Ylioppilaiden Opintolainarahaston hallituksen jäseneksi professori *P. Laasonen* varamiehenään professori *T. Häyrinen*.

Helmikuun 19 päivänä 1957 valittiin koulukassan, monistustoimiston ja lahjoitusrahastojen tilintarkastajiksi vuodeksi 1957 professorit *J. Wuolijoki* ja *Tauno Häyrinen*.

Helmikuun 11 päivänä 1958 valittiin koulukassan, monistustoimiston ja lahjoitusrahastojen tilintarkastajiksi vuodeksi 1958 professorit *Tauno Häyrinen* ja *Viljo Kuuskoski*.

Maaliskuun 12 päivänä 1958 määrättiin Otaniemen Urheilusäätiön valtuuskuntaan, jonka puheenjohtajana on korkeakoulun rehtori, professori *Jaakko Rahola*, rehtori Raholan henkilökohtaiseksi varamieheksi vararehtori, professori *Erkki Laurila* sekä jäseniksi professori *Antero Perna* henkilökohtaisena varamiehenään professori *Pentti Kaitera*.

Marraskuun 4 päivänä 1957 valittiin teknillisen korkeakoulun opintolainlautakunnan jäseniksi vuodeksi 1958 puheenjohtajaksi professori *E. J. Nyström* varamiehenään professori *R. H. Roschier* sekä varapuheenjohtajaksi professori *K. Ståhlberg* varamiehenään professori *J. Wuolijoki*.

Marraskuun 11 päivänä 1957 valittiin korkeakoulun edustajiksi Tekniikan Edistämissäätiön hallitukseen vuosiksi 1958—61 professori *Jaakko Rahola* ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksensä professori *J. Jauhiainen*.

Marraskuun 26 päivänä 1957 valittiin korkeakoulun edustajiksi Ylioppilaiden opintolainarahaston neuvottelukuntaan vuodeksi 1958 edelleen jäseneksi professori *S. E. Stenij* ja varajäseneksi professori *Torsti Verkkola*.

Joulukuun 19 päivänä 1955 nimettiin korkeakoulun edustajaksi Suomen Tieteellisen Radiotutkimuksen kansalliskomiteaan huhtikuun alussa 1956 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi professori *Erkki Laurila*.

Tammikuun 16 päivänä 1956 nimettiin korkeakoulun edustajaksi Walter Ahlström'in säätiön hallitukseen kolmivuotiskaudeksi 1956—58 edelleen professori *R. H. Roschier*.

Tammikuun 11 päivänä 1958 valittiin korkeakoulun edustajaksi Suomen Ylioppilaskuntien Liiton Terveystieteiden valtuuskuntaan kaksivuotiskaudeksi 1958—59 edelleen professori *Ohto Oksala*.

Tammikuun 23 päivänä 1956 hyväksyttiin Suomen Kuvaväki r.y:n valokuvaus- ja elokuvausammattien edistämissäätiön sääntöehdotuksen 5 §:ssä mainitun jäsenen nimittämisoikeus säätiön valtuuskuntaan ja päätettiin samalla valita jäseneksi säätiön valtuuskuntaan ensimmäiseksi kolmivuotiskaudeksi professori *Olavi Erämetsä*.

Marraskuun 25 päivänä 1957 valittiin professori *J. Jauhiainen* edelleen korkeakoulun edustajaksi vuodeksi 1958 Teekkarikylän kappelirahaston johtokuntaan.

Helmikuun 6 päivänä 1956 nimettiin korkeakoulun edustajaksi Suomen Standardisoimislautakuntaan kolmivuotiskaudeksi 1956—59 edelleen professori *J. Serlachius*.

Tammikuun 14 päivänä 1957 valittiin Akustiseen standardisoimiskomiteaan korkeakoulun edustajaksi professori *J. Jauhiainen*.

Tammikuun 14 päivänä 1957 valittiin professori *J. S. Sirén* teknillisen korkeakoulun edustajaksi Pohjoismaisten Rakennuspäivien Suomen edustajistoon ja hänen varamieheksensä professori *Viljo Kuuskoski*.

Maaliskuun 13 päivänä 1957 valittiin professori *Eino M. Niini* teknillisen korkeakoulun edustajaksi Tehokkaan tuotannon tutkimussäätiön liikkeenjohdolliseen jatkokoulutustoimikuntaan.

Helmikuun 3 päivänä 1958 valittiin opetusministeriön vahvistaman teknillisen korkeakoulun stipendiohjesäännön mukaisesti stipendilautakuntaan vuodeksi 1958 puheenjohtajaksi edelleen professori *J. Wuolijoki*, varapuheenjohtajaksi professori *O-I. Meurman* ja jäseneksi professori *Lauri af Heurlin*.

Heinäkuun 31 päivänä 1958 valittiin rehtori *Jaakko Rahola* korkeakoulun edustajana osallistumaan Nordisk Kulturkommisjonen, Seksjon I:n kokoukseen Trondheimissa 14—15. 8. 1958.

Huhtikuun 15 päivänä 1957 valittiin professori *Martti Levón* Työtehovaltuuskuntaan korkeakoulun edustajaksi.

Syyskuun 17 päivänä 1957 valittiin korkeakoulun edustajaksi Alfred Kordelinin säätiöön vuosiksi 1957—60 edelleen professori *Erkki Laurila*, varamieheksi professori *Arvo Ylinen*.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on maaliskuun 21 päivänä 1957 ilmoittanut, että Valtioneuvosto on asettanut komitean harkitsemaan kysymystä maanjakoteknillisen tutkimuksen järjestämisestä lähinnä valtion teknillisen tutkimuslaitoksen yhteyteen sekä siihen liittyviä muita kysymyksiä. Komitean

puheenjohtajaksi on Valtioneuvosto kutsunut pääjohtaja Vaino Seppälän sekä jäseniksi professorit R. A. Hirvosen, Arvid Wüalan ja Arvo Ylisen sekä yllinsinööri Viljo Niskasen.

VI. Teknillisen korkeakoulun talous.

Määrärahat	1957	1958
1. Palkkaukset	225 662 470: —	251 838 600: —
2. Kirjasto	2 499 832: —	3 000 000: —
3. Laboratoriot ja opetusvälineet	16 500 000: —	18 000 000: —
4. Lämmitys, valaistus, voimavirta, vesi ja puhtaanapito	15 692 448: —	19 000 000: —
5. Sekalaiset menot	2 500 000: —	2 100 000: —
6. Ylioppilaiden käytänn. harjoittelu ...	700 000: —	700 000: —
7. Painatuskustannukset	987 140: —	1 300 000: —
8. Matkakustannukset	76 427: —	140 000: —
9. Siirto koulukassaan	22 000 000: —	23 000 000: —
10. Vuokrat	2 691 000: —	2 745 000: —
Perushankintamäärärahat		
Teknillisen korkeakoulun opetusvälineiden, kokoelmien, kojeistojen ja kaluston täydentäminen	42 000 000: —	32 000 000: —
Teknillisen korkeakoulun teknillisen fysiikan, metallurgian ja metalliopin laboratoriorakennuksen kaluston, tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kojeiden hankkiminen	—	22 000 000: —
Teknillisen korkeakoulun uudisrakennustyöt Otaniemessä	43 000 000: —	100 000 000: —

VII. Korkeakoulun rahastot, myönnetyt stipendit ja apurahat.

1. Korkeakoulun omat rahastot ja niistä myönnetyt stipendit ja apurahat.

Koulukassasta on myönnetty seuraavat apurahat:

Syyskuun 9 päivänä 1957 myönnettiin professori R. T. Hukille 65 000 markan matka-apuraha osallistumista varten Norjan teknillisen korkeakoulun 200-vuotisjuhlallisuuksiin sekä Tukholmassa pidettävään kansainväliseen rikastustekniikan kongressiin.

Syyskuun 9 päivänä 1957 myönnettiin professori Arvo Yliselle 40 000 markan apuraha osallistumista varten Baden Badenissa pidettävään „Internatio-

nale Vereinigung für Brückenbau und Hochbau" pysyvän komitean kokoukseen.

Syyskuun 9 päivänä 1957 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Seppo Härmälle* 60 000 markan matka-apuraha Münchenin kansainväliselle elektroteknisen ja radioteknillisen etäisyydenmittauksen kurssille.

Syyskuun 24 päivänä 1957 myönnettiin professori *Pekka Jauholla* 10 000 markan matka-apuraha osallistumista varten neutronidiffraktion käyttöä kiinteän aineen tutkimuksessa käsittelevään kansainväliseen kongressiin Tukholmassa.

Syyskuun 24 päivänä 1957 myönnettiin filosofian tohtori *Unto Korhoselle* 20 000 markan matka-apuraha osallistumista varten Tukholmassa pidettävään neutronidiffraktion käyttöä kiinteän aineen tutkimuksessa käsittelevään kansainväliseen kongressiin.

Syyskuun 24 päivänä 1957 myönnettiin *Suomen Ylioppilaskuntien Liiton terveydenhoitosätiölle* 600 000 markan apuraha teekkarien terveydenhoitotyön tukemiseen.

Lokakuun 28 päivänä 1957 myönnettiin diplomi-insinööri *Jorma Ponsille* 4 000 markan suuruinen apuraha osallistumista varten täydennyskoulutuskurssiin „Valokuvaus ja elokuvaus tekniikan palveluksessa”.

Joulukuun 9 päivänä 1957 myönnettiin professori *K. V. Helenelundille* 40 000 markan suuruinen matka-apuraha Neuvostoliittoon tehtävää opintomatkaa varten.

Tammikuun 27 päivänä 1958 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* 4 000 000 markkaa käytettäväksi kiltojen ja vapaiden yhdistysten kotimaisen toiminnan tukemiseen.

Tammikuun 27 päivänä 1958 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* 521 350 markkaa Otaniemen terveydenhoitoaseman toiminnan tukemiseen.

Tammikuun 27 päivänä 1958 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* 1 692 800 markkaa opintotoimiston toiminnan tukemiseen.

Tammikuun 27 päivänä 1958 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* 1 765 000 markan suuruinen määräraha käytettäväksi kiltojen ja vapaiden yhdistysten ulkomaisten opintoretkelyjen tukemiseksi. Avustuspääräraha jaettiin seuraavasti: Arkkitehtikilta 200 000 markkaa, Fyysikkokilta 300 000 markkaa, Kemistikilta 230 000 markkaa, Koneinsinöörilikilta 150 000 markkaa, Tekstiili-insinöörilikilta 360 000 markkaa, Laivanrakentajain Kerho 110 000 markkaa, Maanmittarikilta 75 000 markkaa, Puunjalostajakilta 200 000 markkaa ja Polyteknikkojen Ilmailukerho 135 000 markkaa.

Helmikuun 3 päivänä 1958 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Martti Suloselle* 50 000 markan suuruinen avustus väitöskirjan painatuskulujen peittäämiseksi.

Helmikuun 3 päivänä 1958 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Eino Uusitalolle* 50 000 markan suuruinen avustus väitöskirjan painatuskuluja peittämiseksi.

Helmikuun 3 päivänä 1958 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Teuvo Norhtialle* 36 000 markan suuruinen avustus väitöskirjan painatuskuluja peittämiseksi.

Helmikuun 3 päivänä 1958 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Erkki Aaltiolle* 35 000 markan suuruinen avustus väitöskirjan painatuskuluja peittämiseksi.

Helmikuun 3 päivänä 1958 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* 430 000 markan suuruinen määräraha osallistumista varten pohjoismaiseen teekkarien neljänteen Tukholmassa pidettävään presidiekonferenssiin sekä avustusmäärärahana Teekkarikylän Kappelirahastolle.

Helmikuun 3 päivänä 1958 myönnettiin professori *E. J. Nyströmille* 10 000 markkaa jaettavaksi arkkitehtiosaston I vuosikurssin oppilaille enintään viitenä palkintona heidän suoritettavikseen määrättävistä perspektiivipiirustuksista kevätlukukaudella 1958.

Helmikuun 10 päivänä 1958 myönnettiin 30 000 markan suuruinen määräraha professori *Kyrklundin* julkaisun „Beräkning av kammekanismen” ostamiseksi korkeakoululle 100 kappaleena.

Helmikuun 24 päivänä 1958 myönnettiin professori *Otto-I. Meurmanille* 15 000 markkaa, professori *Nils-Erik Wickbergille* 15 000 markkaa, professori *Hilding Ekelundille* 25 000 markkaa, professori *J. S. Sirenille* 25 000 markkaa ja lehtori *Olli Pöygrylle* 40 000 markkaa käytettäväksi arkkitehtiosaston oppilaskilpailun palkintoihin.

Maaliskuun 10 päivänä 1958 myönnettiin professori *Jaakko Wuolijoelle* 69 680 markan matka-apuraha Alankomaihin tehtävää opinto- ja kongressimatkaa varten.

Maaliskuun 10 päivänä 1958 myönnettiin maisteri *Marjatta Myrbergille* 20 363 markan matka-apuraha Tukholmassa pidettävää kirjastonhoitajien neuvottelukokousta varten.

Maaliskuun 10 päivänä 1958 myönnettiin professori *Ohto Oksalalle* 50 000 markan matka-apuraha tutustumista varten Länsi-Saksan teknillisten korkeakoulujen työpsykologian opetukseen ja työpsykologian tutkimuslaitoksiin.

Maaliskuun 24 päivänä 1958 myönnettiin professori *R. H. Roschierille* 70 000 markan matka-apuraha osallistumista varten Darmstadtin teknillisen korkeakoulun selluloosan ja puukemian osaston 50-vuotisjuhlaan ja Eucepa-järjestön symposiumiin.

Maaliskuun 24 päivänä 1958 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Sauli Häkikiselle* 400 000 markan suuruinen avustus tutkimuksen „Traffic Accidents and Driver Characteristics” painatuskustannusten peittämiseksi.

Huhtikuun 14 päivänä 1958 myönnettiin tekniikan tohtori *Olavi Hellmanille* 25 000 markan suuruinen avustus tutkimuksen „A certain Heat Flow Problem” painatuskustannusten peittämiseksi.

Huhtikuun 14 päivänä 1958 myönnettiin professori *Erkki Häyriselle* 75 000 markan suuruinen avustus teoksen „Tekstiilikuitujen ja -tuotteiden arvostelu ja tutkiminen” painatuskustannusten peittämiseksi.

Huhtikuun 14 päivänä 1958 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Veikko Valorinnalle* 125 000 markan suuruinen avustus väitöskirjan painatuskustannusten peittämiseksi.

Toukokuun 27 päivänä 1958 myönnettiin professori *Arvid Wiialalle* 60 000 markan matka-apuraha osallistumista varten Haagin kansainväliseen maanmittarien kongressiin.

Kesäkuun 11 päivänä 1958 myönnettiin professori *S. E. Stenijlle* 45 000 markan matka-apuraha tutustumista varten Tukholman Kungliga Tekniska Högskolanin valintamenetelmiin uusia oppilaita otettaessa ja osallistumista varten Oxfordissa pidettävään International Union of Theoretical and Applied Mechanicsin yleiskokoukseen.

Kesäkuun 11 päivänä 1958 myönnettiin *Suomen Ylioppilaskuntien Liitolle* 50 000 markan suuruinen avustus ylioppilaiden valtakunnallisten taloudellisosiaalistien neuvottelupäivien ja yhteiskunnallisten neuvottelupäivien tukemiseen.

Heinäkuun 31 päivänä 1958 myönnettiin rehtori *Jaakko Raholalle* matka-apuraha osallistumista varten Trondheimissa pidettävään Nordisk Kulturkomisjon, Seksjon I:n kokoukseen.

Heinäkuun 31 päivänä 1958 myönnettiin professori *Arvo Yliselle* 90 000 markan matka-apuraha osallistumista varten Varsovassa pidettävään „Non-Homogeneity in Elasticity and Plasticity” symposiumiin.

Lahjoitusrahastot ja niistä myönnetyt stipendit.

Korkeakoulun lahjoitusrahastojen tila joulukuun 31 päivänä 1957 oli seuraava:

J. Ph. Palménin	rahasto	238 911: —
C. G. Sanmarkin	„	219 675: —
Aug. Palmbergin	„	284 479: —
H. ja E. Hallonbladin	„	193 471: —
Joh. Sohlmanin	„	133 641: —
G. W. Sohlberg Oy:n	„	257 043: —
Teknillisten tieteiden	„	162 622: —
K. Lindahlin	„	255 557: —

F. Sjöströmin	rahasto	152 853: —
W. Thomèn	”	158 267: —
Töölön Sokeritehdas Oy:n	”	122 080: —
J. Brehmerin	”	88 397: —
A. Wreden	”	66 660: —
Polyteknillisen Opiston	”	65 998: —
G. L. Lundgrenin	”	46 673: —
E. Lekven	”	34 268: —
Aleksanteri II:n	”	31 426: —
Usko Nyströmin	”	122 438: —
J. E. Rynénin	”	96 014: —
Palovakuutusyhtiö Pohjolan	”	466 913: —
G. Cygnaeuksen	”	11 080: —
Leo Lindelöfin	”	10 231: —
Suomen Sotalaitoksen	”	20 650: —
A. O. Saelanin	”	4 825: —
Jussi Paatelan	”	119 757: —
Kansallis-Osake-Pankin	”	723 864: —
Oy. Strömberg Ab:n	”	1 724 601: —
Arkkitehti Vähäkallion	”	8 961 431: —
Hahlin aviopuolisoiden	”	339 767: —
Teknillisen Tuonnin Keskusliiton	”	1 548 342: —
Atlas Diesel Ab:n	”	2 375 484: —
Rakennus-Oy Cultorin	”	267 250: —
Ärtin perheen	”	544 877: —
Arkkitehti Annikki Paasikiven	”	6 880 752: —

Sen jälkeen kun Arkkitehti Väinö Vähäkallion stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi kaksi 200 000 markan suuruista matkastipendiä ulkomaista opintomatkaa varten, arkkitehtiosasto huhtikuun 14 päivänä 1958 pitämässään kokouksessa päätti myöntää stipendit arkkitehteille *Heikki Castrén* ja *Reima Pietilä*.

Sen jälkeen kun Arkkitehti Annikki Paasikiven stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi kolme stipendiä, kukin suuruudeltaan 100 000 markkaa, päätti korkeakoulun rehtori, arkkitehtiosaston annettua asiasta lausuntonsa, myöntää stipendit arkkitehtiosaston oppilaille *Osmo K. Mikkonen*, *Arno Savela* ja *Stig Svahnström*.

2. Suomen Akatemian apurahat.

A. Varttuneiden tieteenharjoittajien apurahat (kolmivuotiskaudeksi 1957—59).

Teknillisen korkeakoulun rehtorin vuonna 1956 jakamia valtion apurahoja varttuneille tiedemiehille ovat lukuvuoden 1957—58 aikana edelleen nauttineet:

1. Teknillisen korkeakoulun professorit:

Erämetsä, Kurt Heikki Olavi
Helenelund, Karl Wilhelm
Hirvonen, Reino Antero
Jauhiainen, Jaarli Johannes
Jauho, Pekka Antti Olavi
Roschier, Rolf Helmer
Ståhlberg, Kaarlo
Tikka, Urpo Jyry Kullervo
Tikkanen, Matti Haakon August
Ylinen, Arvo Albin Johannes
 Vuonna 1958 nauttii apurahaa lisäksi:
Levón, Martti Albert, professori

2. Valtion teknillinen tutkimuslaitos:

Ant-Vuorinen, Olli, professori
Kivimaa, Eero Mikael, tekniikan tohtori, dosentti
Siimes, Feliks Edvard, professori

3. Geodeettinen laitos:

Kukkamäki, Tauno Johannes, filosofian tohtori, dosentti.

Filosofian tohtori *Kukkamäen* ollessa vuonna 1958 estynyt nauttimasta varttuneiden tieteenharjoittajien apurahaa nauttii apurahaa tänä aikana korkeakoulun rehtorin tammikuun 7 päivänä 1958 tekemän päätöksen mukaisesti professori *Levón*.

B. Nuorten tieteenharjoittajien apurahat vuodeksi 1958.

Opetusministeriön myönnettyä Teknilliselle korkeakoululle yhdeksän (9) Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista annetussa laissa tarkoitettua nuorten tieteenharjoittajien apurahaa vuodeksi 1958, korkeakoulun rehtori on vuonna 1957 jakanut ne seuraaville apurahaa hakeneille tieteenharjoittajille:

Aho, Yrjö, diplomi-insinööri
Bredenberg, Johan, tekniikan lisensiaatti
Hyvärinen, Lassi, tekniikan lisensiaatti
Kantee, Lauri, tekniikan lisensiaatti
Korhonen, K-H., diplomi-insinööri
Kurki-Suonio, Ilmari, diplomi-insinööri
Mäkipirtti, Simo, diplomi-insinööri
Rastas, Jussi, diplomi-insinööri
Vesikivi, Erkki, diplomi-insinööri.

3. Tutkimusstipendit.

Kun Teknilliselle korkeakoululle oli vuodeksi 1958 myönnetty kolme (3) korkeakoulustipendeistä 5 päivänä kesäkuuta 1953 annetun lain 6 §:ssä tar-
 koitettua 80 000 markan suuruista tutkimusstipendiä, hallintokollegi päätti
 joulukuun 9 päivänä 1957 jakaa stipendit seuraaville hakijoille:

Eskola, Aulis, diplomi-insinööri
Hyvönen, Pentti, diplomi-insinööri
Ponsi, Jorma, diplomi-insinööri

4. Dosenttistipendit.

Vuosiksi 1956—58 jaettua dosenttistipendiä on nauttinut maanjako-opin
 dosentti tekniikan tohtori *Paavo Lappi*. Vuosiksi 1957—59 jaettua dosenttisti-
 pendiä on nauttinut rakennustekniikan dosentti, tekniikan tohtori *Kyösti*
Angervo.

Helmikuun 3 päivänä 1958 päätti hallintokollegi myöntää vuoden 1958
 alussa vapautuvan dosenttistipendin, jota vuosina 1956—57 oli nauttinut kar-
 tografian dosentti, tekniikan tohtori *Mauno Kajamaa*, vuosiksi 1958—60 fysiko-
 kemian dosentille, tekniikan tohtori *Pekka Kivalolle*, joka nautti stipendiä
 elokuun 31 päivään 1958 eli professoriksi nimitykseensä saakka.

VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö.

Oy Wulff Ab lahjoitti Tekniikan Edistämissäätiön kautta 100 000 markkaa
 käytettäväksi Arkkitehtikillan Proveneen opintoretkeilyä varten elo—syys-
 kuussa 1957.

Merenkulun Säätiön korkeakoululle lahjoittama 100 000 markan suuruinen
 apuraha, joka oli tarkoitettu annettavaksi lukuvuonna 1956—57 valmistuneille
 ja opinnoissaan parhaiten edistyneille laivanrakennuksen opintosuunnan oppi-
 laille, päätettiin lokakuun 14 päivänä 1957 jakaa seuraaville diplomi-insinöö-
 reille: *Aarne Kalervo Kuittiselle* 35 000 markkaa, *Matti Elias Haapaselle*
 35 000 markkaa ja *Teppo Lauri Sakari Uitolle* 30 000 markkaa. Merenkulun

Säätiö on maaliskuun 31 päivänä 1958 lahjoittanut korkeakoululle jälleen 100 000 markkaa jaettavaksi stipendinä lukuvuonna 1957—58 laivanrakennusopintonsa ansiokkaasti päättäneille opiskelijoille.

Arkkitehti Väinö Vähäkallio on lahjoittanut joulukuun 18 päivänä 1957 5 000 kpl Kansallis-Osake-Pankin osakkeita arkkitehti Väinö Vähäkallion stipendirahastosta vuosittain tapahtuvaa matkastipendien jakoa varten.

Pamaus seuran liikesivistysrahaston hallinto on myöntänyt 50 000 markan suuruisen stipendin jaettavaksi joko yhtenä tai useampana stipendinä karjalaista tai viipurilaista alkuperää oleville korkeakoulun opiskelijoille. Korkeakoulun hallintokollegi on kokouksessaan maaliskuun 17 päivänä 1958 myöntänyt stipendin koneinsinööriosaston oppilaalle *Jorma Ensio Torkkelille*.

Tehtaanisännöitsijä *Gösta Klemming* on lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle teknillistä alaa koskevan kirjakokoelmansa.

Oy Kopos Ab:n korkeakoululle myöntämät kaksi 100 000 markan suuruista stipendiä on jaettu arkkitehtiosaston oppilaalle *Matti Itkoselle* ja rakennusinsinööriosaston oppilaalle *Rauno Kontturille*.

Norton Behr-Manning Overseas Inc. Worcester 6, Massachusetts USA on lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle \$ 200.— käytettäväksi puuhiomakiviin kohdistuvan tutkimustyön edistämiseen.

Tekniikan Edistämissäätiö on lahjoittanut huhtikuun 30 päivänä 1958 teknilliselle korkeakoululle 200 000 markkaa varatakseen korkeakoululle mahdollisuuden osallistua liikkeenjohdolliseen täydennyskoulutusohjelmaan.

T:mi Dennert & Pape on lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle *Oy Herman Lindell Ab:n* kautta *Aristo-Studio*-mallisen, uusinta mallia olevan laskutikun opetuksessa käytettäväksi.

Italian Kulttuuri-instituutti on lukuvuoden aikana toimeenpannut italian kielen kurssit ilmaisena korkeakoulun oppilaille. Opettajana on toiminut filosofian maisteri *Anna-Maija Huttunen*. Osanottajia kursseilla on ollut 28.

IX. Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt.

Kotimaiset opintoretkeilyt.

Rakennusinsinöörilikilta tutustui syksyllä -57 Helsingin kaupungin vedenpuhdistuslaitokseen ja Imatran Voima Oy:n laboratorioon. Osanottajia oli 40, johtajana prof. *Solitander*. Toisen retken kohteena oli Haagan asuntoalue, retken johtajana oli prof. *Kuuskoski*, osanottajia 47. Kolmas retki tehtiin Tikkurilan väritehtaalle ja Lohjan Kalkki Oy:n tehtaille, johtajana dipl.ins. *Sneck*. Osanottajia oli 42. 18. 5.—24. 5. tutustuttiin Rovaniemen kauppalaan, Valajaskosken, Petäjäskosken ja Pirttikosken voimalaitostyömaihin, Veitsiluoto Osakeyhtiöön, Kemi yhtiöihin, Kemin kaupunkiin, Ajoksen satamaan ja Typpi Osakeyhtiöön. Retken johtajana toimi prof. *K. Savolainen*. Osanottajia oli 18.

Sähköinsinöörikilta suoritti 17. 11.—21. 11. 57 retken, jonka aikana käytiin seuraavissa kohteissa Typpi Oy, Oulujoki Oy:n Pyhäkosken, Montan ja Pällin voimalaitokset, Isohaaran voimalaitos ja Kemi Oy:n Karihaaran tehtaat. Retken johtaja oli prof. *E. Voipio*, osanottajia 33. 18. 3.—22. 3. suoritettun retken kohteet: Strömberg Oy, Vaskiluodon voimalaitos, Oy Wilh. Schauman Ab, Valmet Oy Rautpohjan ja Jyskän tehtaat, G. A. Serlachius Oy, Oy Yhtyneet Paperitehtaat Ab, Hämeenlinnan viestipataljoonan tutka-asema, ilmasuojelu. Retken johtaja oli dipl.ins. *O. Laakso*, osanottajia 34.

Puunjalostajakilta kävi 19. 3. 58 Tervakoski Oy:n tehtailla prof. *H. Pellisen johdolla*. Retkeen osallistui 29 teekkaria.

Tekstiili-insinöörikilta retkeili 24. 2. 58 Orimattilan Verkatehtaalla ja Plyyshi & Matto Oy:ssä Järvenpäässä. Johtajana oli prof. *E. Häyrinen*, osanottajia n. 30. 17. 3. 58 tutustuttiin P. G. Holm Oy:n nauhatehtaaseen, jolloin johtajana toimi dipl.ins. *O. Vuorio*. Osanottajia oli 25.

Fyysikkokilta tutustui 21.—24. 4. Kymi Oy:n Kuusankosken tehtaisiin, Paraisten Kalkki Oy:n ja Kaukas Oy:n Lappeenrannan tehtaisiin sekä Imatran voimalaitokseen ja Vuoksenniskan rautatehtaaseen Imatralla. Johtajana oli dipl.ins. *Lauri Saari* ja osanottajia 28.

Maanmittarikilta suoritti 16. 4.—24. 4. 58 opintoretkeilyn Helsinki—Kuopio—Oulu—Kannus—Kokkola—Vaasa—Helsinki. Matkalla tutustuttiin kolmen läänin maanmittauskonttoreihin, Pohjois-Suomen maanmittaustehtäviin sekä itse paikalla Pohjanmaan uusjakoihin. Retken johtajana toimi prof. *A. Wiiala*. Osanottajia oli 24.

Laivanrakentajain kerho kävi 14.—17. 11. 57 F. W. Hollming Oy:llä, Rauma-Repola Oy:n Rauman telakalla ja Reposaaren Konepaja Oy:ssä. Retken johtajana toimi filtri *E. Niskanen* ja osanottajia oli 14.

Maatalouden vesirakentajat-kerho suoritti 27.—30. 5. 58 retken seuraaviin kohteisiin: Kokkolan mip, Kokkolan kaupungin vesilaitos, Ykspihlajan satama, Rikkihappo- ja superfosfaattitehtaat, Kalajoen tulvasuojelupenkere, Jukulaisten perkaustyömaa, Ylivieskan vesiosuuskunnan pumppaamo, Ylivieskan meijeri, Latvaisten asutusalue, Oulun mip, Outokumpu Oy:n Vihannin kaivokset.

Ulkomaiset opintoretkeilyt.

Puunjalostajakilta suoritti 1.—11. 6. 58 opintoretkeilyn Helsinki—Leningrad—Moskova—Leningrad—Helsinki. Johtajana toimi prof. *R. H. Roschier*. Osanottajia oli 20.

Tekstiili-insinöörikilta suoritti 26. 5.—14. 6. 58 opintoretkeilyn Helsinki—Leeds—Manchester—Newport—Lontoo—Bryssel—Helsinki. Johtajana toimi prof. *E. Häyrinen*. Osanottajia oli 26.

Fyysikkoilta suoritti 25. 5.—18. 6. 58 opintoretkeilyn Helsinki—Manchester—Seascale—Rugby—Berkeley—Oxford—Bradwell-on-Sea—Lontoo—

Bryssel — Eindhoven — Helsinki. Johtajana toimi prof. *Pekka Jauho*. Osanottajia oli 19.

Kemistikilta suoritti 3. 6.—18. 6. 58 opintoretkeilyn Helsinki — Kööpenhamina — Hampuri — Frankfurt am Main (Achema) — Bryssel (maailmannäyttely) — Rotterdam (Unilever) — Amsterdam — Hampuri (Shell) — Kööpenhamina — Helsinki. Retken johtajana toimi prof. *P. Kivalo*. Osanottajia oli 23.

Koneinsinööriilta suoritti 26. 5.—7. 6. 58 opintoretkeilyn Helsinki — Tukholma — Eskilstuna — Avesta — Karlstadt — Göteborg — Linköping — Norrköping — Tukholma — Helsinki. Retken johtajana toimi prof. *P.-H. Sahlberg*. Osanottajia oli 15.

Laivanrakentajain kerho otti 24.—30. 3. 58 osaa Nordens Tekniska Högskolors Skeppsbyggare:n kongressiin Oslissa. Tämän jälkeen 30. 3.—7. 4. suoritettiin opintoretkeily Kööpenhamina — Hampuri — Kööpenhamina — Tukholma — Helsinki. Matkan johtajana toimi tekn. tri *J.-E. Jansson*, osanottajia oli 11.

Polyteknikkojen ilmailukerho osallistui Leznossa Puolassa purjelennon maailmanmestaruuskilpailuihin 15. 6.—29. 6. 58. PIK:n joukkueen johtajana toimi dipl.ins. *Tuomo Tervo*. Retkeen osallistui 4 kerhon jäsentä.

X. Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu.

Kotimaan harjoittelu.

Kotimaan harjoittelupaikkojen jako tapahtui Opintotoimiston välityksellä. Aikaisempina vuosina oli harjoittelupaikkojen hankinta ja jako tapahtunut HAKTON ja korkeakoulun Harjoittelutoimiston toimesta. TKY:n piirissä tapahtuneiden muutosten yhteydessä perustettiin edellämainittu Opintotoimisto, joka sai tehtäväkseen myös harjoittelupaikkojen välittämisen korkeakoulun oppilaille.

Paikkapyyntöjä lähetettiin yhteensä 254 työnantajalle, joista pyydettyyn määräaikaan mennessä vastasi 74 eli 29.1 %. Lopullisesti saatiin vastaus 127 työnantajalta, joten kaikkiaan vastasi kiertokirjeeseen 48.5 %. Näistä vastauksista oli 92.1 % myönteisiä ts. sellaisia, joissa teekkareille tarjottiin harjoittelupaikkoja.

Eri osastoilla ja opintosuunnilla opiskeleville jaettiin allaolevan taulukon mukainen määrä harjoittelupaikkoja. Luvut tarkoittavat lopullisesti sovittuja paikkoja.

F	14	Kolv	13
Rt	87	Koln	1
Rm	18	Kot	2
Kok	89	Sv	45

Sh	18	Ke	38
Pm	10	V	10
Pk	16	M	—
Pa	17	A	2
Yhteensä 380			

Työnantajat tarjosivat kaikkiaan 581 paikkaa, joista näinollen 201 paikkaa jäi täyttämättä (34.6 %). Hakemuksia jätettiin yhteensä 580 ja ne kohdistuivat 417 paikkaan eli 71.8 % kaikista paikoista. Noin 6.5 % paikan saaneista jätti paikkansa lopullisesti sopimatta.

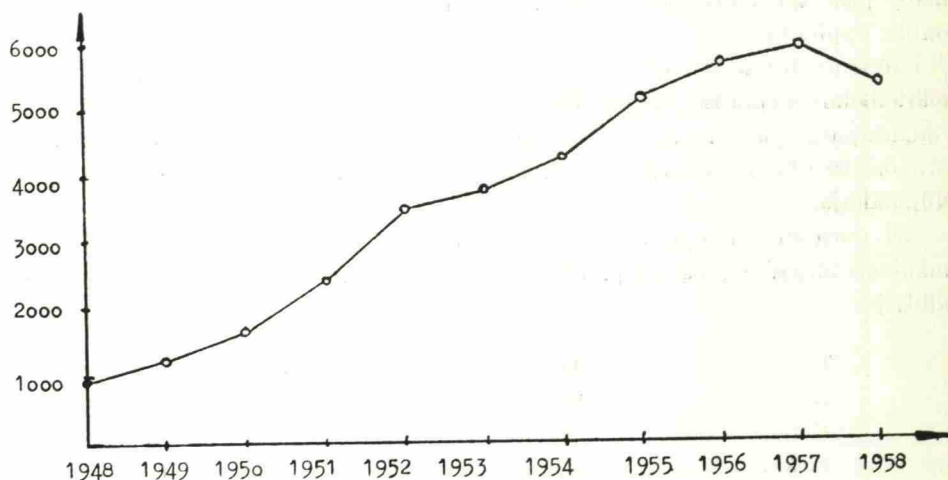
Eniten tarjottiin puunjalostusalan ja vähiten arkkitehti- ja tekstiili-alan paikkoja. Kaikista Helsingissä olevista eri osastojen paikoista oli suuri pula. Paikat jaettiin kahdessa erässä siten, että ensimmäisessä haussa tarjottiin 548 paikkaa ja toisessa haussa 260, joista 33 oli uusia.

Ulkomaan harjoittelu.

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunta on edelleen toiminut IAESTEN virallisena edustajana Suomessa ja hoitanut ulkomaiseen harjoittelijavaihtoon liittyvät tehtävät.

Kesällä 1958 oli Suomesta ulkomailla yhteensä 175 harjoittelijaa neljässä-toista eri maassa. Eniten oli suomalaisia Länsi-Saksassa (77) ja toiseksi eniten Ruotsissa (52). Vastaavana aikana oli Suomessa 202 ulkolaista harjoittelijaa, jotka oli sijoitettu 94 työnantajan palvelukseen. Ulkolaisista harjoittelijoista oli yli puolet saksalaisia (103), toiseksi suurimman ryhmän muodostivat itävaltalaiset (24) ja kolmanneksi suurimman englantilaiset (15).

Oheisessa kuviossa on esitetty IAESTE-vaihdon kehitys koko sen toimiaikana eli vuosina 1948—1958.

Kuten kuviosta huomaamme aiheutti länsimaissa vallinnut vaikea talouspula sen, että ensimmäisen kerran koko IAESTEn toiminnan aikana tapahtui kokonaisvaihdossa selvä lasku. Tästä huomauttivatkin useimmat maat jo vuosikongressissa ja vetosivat huonoon työllisyystilanteeseen omassa maassaan. Suurin lasku tarjotuissa paikoissa tapahtui Saksassa, Ruotsissa ja Suomessa. On luonnollisesti selvää, että tämä työnantajien tarjoamien harjoittelupaikkojen vähennys aiheutti myöskin vähennystä niiden paikkojen määrässä, jotka Suomen IAESTE sai käyttöönsä ulkomailla.

Aikaisempaa tapaa noudattaen järjestettiin yhdessä Suomen AIESEC-toimikunnan kanssa yhteisiä illanviettoja ja ekskursioita. Illanvietot pidettiin kerran viikossa vuorotellen Otaniemessä, KYllä ja Svenska Handelshögskolans Studentkåren'issa. Helsingissä tutustuttiin Arabian tehtaisiin, Sinebrychoffin panimoon ja Pohjoismaiden Yhdyspankin pääkonttoriin. Lähiympäristön ekskursiokohteina olivat Amer-Tupakka Oy, Alkoholiliikkeen Rajamäen tehtaat ja Hangon Keksi Oy:n Fazerila.

XI. Karsintakurssit.

Kesällä 1958 toimeenpantiin korkeakouluun pyrkiviä varten karsintakurssit 16. 6.—16. 7. välisenä aikana. Korkeakouluun pyrkivistä 780 hakijasta hyväksyttiin todistusten perusteella ilman karsintakursseja 4 ja karsintakursseille 636 oppilasta. Kurssien johtajana toimi professori *S. E. Stenij*. Opettajina toimivat filosofian lisensiaatit *Raimo Lehti* ja *Kaarle Kurki-Suonio*, filosofian kandidaatit *Johan Fellman*, *Harri Lonka*, *Ossi Taari*, filosofian maisterit *Osmo Olavi Inkinen* ja *Gunnar Lönngren* sekä arkkitehdit *Heikki Havas*, *Martti Jaatinen* ja *Erkki Wirta*. Assistentteina toimivat filosofian maisterit *Vilma Lavikainen* ja *Alli Moilanen*, diplomi-insinöörit *Teuvo Kalevi Kohonen* ja *Eino Heikki Tunkelo* ja filosofian kandidaatti *Ahti Rekonen*. Yliassistenttina toimi tekniikan lisensiaatti *Lassi Hyvärinen*. Karsintakurssien kansliatehtäviä hoiti varanotaari *Eila Thilman*.

XII. Teknillisen korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1957—58.

Kirjamäärässä on tapahtunut entiseen tapaan tasaista kasvua. Lukuvuoden lopussa on hankintaluetteloihin merkittyjen niteitten yhteismäärä 92 711. Lisäys on 7 611. Kirjavaraston kasvussa on ostojen ja julkaisuvaihtoina saatavien teosten ohella lahjoituksilla huomattava sija.

Korkeakoulu on ollut julkaisujen vaihdossa 127 ulkomaisen ja 17 kotimaisen, yhteensä 144 laitoksen kanssa. Niiltä on saatu 979 ulkomaista ja 128 kotimaista, yhteensä 1 107 nidettä. Julkaisuvaihtoina on lähetetty 608 nidettä.

Lahjoituksina on saatu 2 719 erillistä teosta, 445 aikakauslehtivuosikertaa ja 25 327 aikakauslehden irtonumeroa. Aslavarjoilla tilattua kirjallisuutta on saatu 886 erillistä teosta, 72 aikakauslehtivuosikertaa ja 127 irtonumeroa. Uusiin tilauksiin käytettäväksi Asla-varoja on saatu 4 500 dollaria. Huomattavimmat kirjalahjoitukset on saatu seuraavilta henkilöiltä ja laitoksilta: Dir. Gösta Klemming, Lidingö (323 erill. teosta), prof. M. Levón (2 vuosik., 359 irton.), prof. A. Lönnroth (150 irton.), ins. Hj. Pehrman (105 erill. teosta), filtri T. Smedslund (30 vuosik.), Akateeminen kirjakauppa (1 816 irton.), Britannian suurlähetystö (256 erill. teosta), Chalmers tekniska högskolas bibliotek, Göteborg (1 erill. teos, 60 vuosik., 465 irton.), Eduskunnan kirjasto (510 erill. teosta), Eidgenössische Technische Hochschule, Bibliothek, Zürich (5 vuosik. 297 irton.), Ekono (535 erill. teosta), Helsingin kaupungin sähkölaitos (844 irton.), Helsingin yliopiston kirjasto (850 irton.), Kemian keskusliitto (309 irton.), Oy Keskuslaboratorio Ab (38 erill. teosta, 36 vuosik., 4 838 irton.), Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö, Ilmailutoimisto (201 irton.), Kungl. tekniska högskolans bibliotek, Stockholm (8 erill. teosta, 29 vuosik., 1 403 irton.), Lääkintöhallitus (142 irton.), Neuvostoliiton kirjanäyttely (134 erill. teosta), Rautatiehallitus (650 irton.), G. A. Serlachius Oy, Mänttä (1 006 irton.), Silta ja satama (4 262 irton.), Suomen maanmittausinsinöörien liitto (116 vuosik.), Suomen messut (962 irton.), Suomen paperi- ja puutavaralehti (924 irton.), Suomi-Neuvostoliitto-Seura (40 erill. teosta), Sähkötarkastuslaitos (6 erill. teosta, 675 irton.), Technische Hochschule Karlsruhe, Bibliothek (17 vuosik., 148 irton.), Tekniska föreningen i Finland (810 irton.), Tieteellisten seurain kirjasto (210 irton.), U. S. Information library (9 erill. teosta, 2 vuosik., 758 irton.), Valtion teknillinen tutkimuslaitos (57 erill. teosta, 637 irton.).

Kirjasto on puolestaan luovuttanut kaksoiskappalevarastostaan 102 vuosikertaa ja 2 960 irtonumeroa.

V. 1958 kirjastoon tulee 174 kotimaista ja 751 ulkomaista, yhteensä 925 aikakaus- ja sarjajulkaisua. Niistä saadaan ilmaiseksi 172 kotimaista ja 154 ulkomaista, yhteensä 326 julkaisua.

Lukuvuoden aikana on sidotettu 962 aikakauslehtivuosikertaa ja 136 erillistä teosta, yhteensä 1 098 nidettä. Omalla Planax-laitteella on sidottu 194 nidettä monisteita yms.

Luettelokortistojen kasvu on ollut 7 620 korttia. Niistä on lisätty pääluetteloon 3 379, systemaattiseen luetteloon 1 958 ja DK-luetteloon 2 283 korttia. DK-artikkelikortistoon, jonka kortit saadaan valmiina eri laitoksista, on lisätty 10 784 korttia, joten sen yhteinen korttimäärä on 102 498.

Lainaustilastossa on tapahtunut vähäistä kasvua. Kotilainaksi on annettu syyslukukaudella 8 809 teosta 10 509 niteenä ja uudistettu 3 503 kirjalainaa. Kevätlukukaudella on annettu lainaksi 13 321 teosta 15 740 niteenä ja uudistettu 5 242 kirjalainaa. Lukuvuoden aikana on yhteensä annettu lainaksi

22 130 teosta (1956—57 21 550) 26 249 niteenä (1956—57 24 963) ja uudistettu 8 745 kirjallinaa. Kaukolainoja on lähetetty syyslukukaudella 492 nidettä ja kevätlukukaudella 979 nidettä, yhteensä 1 471 nidettä. Muista kirjastoista on saatu lainaksi syyslukukaudella 35 teosta 38 niteenä ja kevätlukukaudella 61 teosta 72 niteenä, yhteensä 96 teosta 110 niteenä.

Merkittyjä käyntejä kirjastossa on ollut syyslukukaudella 6 197 ja kevätlukukaudella 8 849, yhteensä 15 046.

Seitsemästä suurimmasta käsikirjastosta on lainattu 7 284 nidettä. Kuudessa käsikirjastossa on ollut merkittyjä käyntejä 18 647. Suurimmat lainojen ja käyntien määrät ovat arkkitehtiosaston kirjastossa: lainat 3 232 nidettä, käyntejä 6 269.

Sellaisista julkaisuista, joita ei ole Suomessa, on välitetty ulkomailta artikkeleita mikrofilmeinä ja valokopioina. Syyslukukaudella on saatu 60 artikkelia (792 sivua) ja kevätlukukaudella 134 artikkelia (1 820 sivua), yhteensä 194 artikkelia (2 612 sivua).

Kirjaston jäljennelaitoksessa on jäljennetty yhteensä 11 754 sivua. Mikrofilmejä on tehty 3 608 ottoa ja erilaisia paperikopioita 7 316 kpl.

Kirjasto on julkaissut 12 numeroa uutustiedotuksia kirjahankinnoista. Niitä on lähetetty v. 1957 378:lle ja v. 1958 388 yksityiselle henkilölle ja laitokselle.

Syyslukukaudella on tehty 232 ja kevätlukukaudella 454 kaukolainaus-tiedustelua, yhteensä 686. Puhelimitse on vastattu syyslukukaudella 773 ja kevätlukukaudella 1 447 tiedusteluun, yhteensä 2 220 tiedusteluun. — Kotimaisia postilähetyksiä on toimitettu syyslukukaudella 3 571 ja kevätlukukaudella 6 118, yhteensä 9 689. Ulkomaisia postilähetyksiä on ollut syyslukukaudella 321, kevätlukukaudella 497, yhteensä 818. Lähetettyjen postilähetysten yhteismäärä on ollut 10 507.

XIII. Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset.

1. Opiskelijain lukumäärä.

Hakuajan kuluessa keväällä 1958 pyrki korkeakouluun 780 uutta oppilasta, joista hyväksyttiin 405, nimittäin teknillisen fysiikan osastoon 16, rakennusinsinööriosastoon 73, koneinsinööriosastoon 90, sähköteknilliseen osastoon 80, puunjalostusosastoon 31, kemian osastoon 24, vuoriteollisuusosastoon 15, maanmittausosastoon 26 ja arkkitehtisastoon 50.

Korkeakoulussa opintonsa harjoittaneiden lukumäärä oli syyslukukaudella 2 258 ja kevätlukukaudella 2 131. Lisäksi ilmoittautui poissaolevina syyslukukaudella 181 ja kevätlukukaudella 188 oppilasta. Seuraavalla sivulla oleva taulukko osoittaa oppilasmäärän jakautumisen eri osastoille.

2. Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan toiminta lukuvuonna 1957—58.

Ylioppilaskunnan samoin kuin sen alaisten kiltojen ja yhdistysten toiminta on kuluneena lukuvuonna ollut vireätä. Merkittävin osa toiminnasta on ollut ylioppilaskunnan hallitseman suuren omaisuuden hoitaminen, oppilasasuntoloiden ylläpitäminen samoin kuin muukin jäsenten opiskeluedellytysten taloudellinen ja sosiaalinen tukeminen.

Ylioppilaskunnan organisatio on pysynyt entisellään. Hallitus on jakaantunut opinto-, talous-, ulkoasiain- ja yleisvaliokuntiin. Korkeakoulun myötmämielisen avustuksen turvin on ylläpidetty korkeakoululla toimivaa opintotoimistoa, jonka tehtävinä ovat lähinnä olleet opinto-, sosiaali- ja harjoittelukysymysten hoito.

Ylioppilaskunnan jäsenmäärä oli syyslukukaudella 1957 2 374. Edellämainituista 2 374 ylioppilaasta kuului suomenkieliseen osakuntaan 2 111 eli 88.9 % ja ruotsinkieliseen 263 eli 11.1 %. Jäsenmäärä on edellisestä vuodesta kasvanut noin 4 %.

Killat ja yhdistykset.

Kertomusvuoden aikana on ylioppilaskunnan alaisena toiminut 10 kiltaa: Arkkitehtikilta, Fyysikkokilta, Kemistikilta, Koneinsinöörilikilta, Maanmittarikilta, Punnjalostajakilta, Rakennusinsinöörilikilta, Sähköinsinöörilikilta, Tekstiiliinsinöörilikilta ja Vuorimieskilta.

Kiltojen tärkeimpänä toimintamuotona ovat olleet ammattiin liittyvät keskustelu-, esitelmä- ym. tilaisuudet sekä ulko- ja kotimaisten opintoretkelyjen toimeenpaneminen. Kussakin killassa on toiminut opintotoimikunta, joka käsittelee osastonsa opiskelukysymyksiä ja tekee niistä esityksiä osastokollegille sekä harjoittaa nuorten opiskelijoiden keskuudessa opintoneuvontaa.

Kiltojen ja ylioppilaskunnan välillä yhdyssiteenä toimi Kiltaneuvosto, johon ovat kuuluneet kiltojen puheenjohtajat ja neljä TKY:n hallituksen jäsentä sekä lisäksi opintos sihteeri. Kiltaneuvoston puheenjohtajana on syyslukukaudella ollut tekniikan ylioppilas *Timo Nüni* ja kevätlukukaudella tekniikan ylioppilas *Matti Kanerva*.

Seuraavat ylioppilaskunnan alaiset vapaat yhdistykset ovat olleet toiminnassa kertomusvuoden aikana:

Laivanrakentajain Kerho, Maatalouden Vesirakentajat, Elokuvakerho Montaaši, Naisten Klubi, Polyteknikkojen Ilmailukerho, Polyteknikkojen Kuoro, Polyteknikkojen Orkesteri, Polyteknikkojen Radiokerho, Polyteknikkojen Urheiluseura, Puhekerho, Näytelmäkerho Ramppi, Saniteettikerho, Ristin Kilta, Teekkarien Autokerho, Teekkarikamerat, Teekkaripurjehtijat, Teekkarityöt, Teekkariupseerit ja Yhteiskuntakerho.

Ylioppilaskunta on jatkuvasti tukenut osakuntien toimintaa sekä jakanut korkeakoululta kilttojen ja yhdistysten kotimaista toimintaa varten saadut avustukset.

Ylioppilaskunnan ja osakuntien hallinto.

Ylioppilaskunnan puheenjohtajana toimi lukuvuoden aikana dipl.insinööri *Kalevi Korhonen*. Varapuheenjohtajina olivat dipl.insinöörit *Reino Sarvanne* ja *Gustaf Mickos*. Hallituksen puheenjohtajana oli syyslukukaudella dipl.insinööri *Olavi Kanerva* ja varapuheenjohtajana tekniikan ylioppilas *Zune Bergfors*. Kevätlukukaudella oli puheenjohtajana tekniikan ylioppilas *Jukka Lehtinen* ja varapuheenjohtajana tekniikan ylioppilas *Lars-Adolf Prytz*.

Tekniikan Ylioppilaskunnan vt. inspektorina toimi syyslukukaudella professori *Antero Pernaja* ja kevätlukukaudella oli inspektorina professori *Arvo Ylinen*.

Osakunnan puheenjohtajana on toiminut kertomusvuonna dipl.insinööri *Matti Vainio*. Hallituksen puheenjohtajana syyslukukauden aikana oli dipl.ins. *Lassi Ingman* ja kevätlukukaudella tekniikan ylioppilas *Erkki Inkinen*.

Teknologiföreningen-osakunnan inspektorina on toiminut 31. 3. 58 saakka professori *Hilding Ekelund* ja hänen jälkeensä professori *Per-Holger Sahlberg*. TF:n kuraattorina toimi syyslukukaudella dipl.insinööri *Caj-Erik Gustafsson* ja kevätlukukaudella dipl.insinööri *Börje Juselius*. Hallituksen puheenjohtajana oli syyslukukaudella tekniikan ylioppilas *Lars-Adolf Prytz* ja kevätlukukaudella tekniikan ylioppilas *Bengt Haldin*.

Toimivuoden aikana on edustajisto kokoontunut 5 kertaa käsittelemään sääntömääräisiä ja hallituksen sille esittämiä asioita.

Ylioppilaskunnan hallitus on toimikautena kokoontunut 20 kertaa. Lisäksi ovat eri valiokunnat kokoontuneet tarpeen vaatiessa päättämään alansa käytännöllistä laatua olevista asioista tai valmistelemaan niitä hallituksen kokousta varten.

Virkailijat.

Ylioppilaskunnan taloudenhoitajana on toiminut valtiotiet. maisteri *Esko E. Seppälä*. Yleissihteerinä on ollut tekniikan ylioppilas *Erkki Nurmi*, toimitussihteerinä rouva *Ritva Airomies* ja opintosihteerinä dipl.insinööri *Pentti Rinne*.

Teekkarikylän johtajana on edelleen ollut *Ossi Törrönen*.

Opintojen tukeminen.

Ylioppilaskunta on jakanut jäsenilleen Teekkarirahastosta 13 kpl rahastipendejä, suuruudeltaan 30 000: —. Lisäksi ylioppilaskunta on toiminut toi-

sena takaajana jäseniensä Ylioppilaiden Opintolainarahastosta ottamissa lainoissa.

Ylioppilaskuntaa on Ylioppilaiden Opintolainarahaston neuvottelukunnassa edustanut syyslukukaudella tekniikan ylioppilas *Timo Niini* ja kevätlukukaudella tekniikan ylioppilas *Matti Kanerva*. Teknillisen korkeakoulun stipendilautakunnassa ovat ylioppilaskunnan edustajina olleet tekniikan ylioppilaat *Matti Kanerva* ja *Juha Pietikäinen*.

Ylioppilaskunnan talous.

Ylioppilaskunnan taloudellinen kehitys on kertomusvuoden aikana jatkunut melko suotuisissa merkeissä, johon Eduskunnan myöntämällä 20 miljoonan markan pitkäaikaisella, halpakorkoisella lainalla on oma osuutensa.

Päätehtävänä on edelleenkin ollut lainojen hoitaminen Ylioppilaskunnan talouden vakauttamismielessä ja samanaikaisesti on kehitetty eri palvelumuotoja, joista erityisesti on syytä mainita Teekkarien Autokoulu.

XIV. Otaniemen suunnittelu ja rakennustyöt.

Korkeakoulun päärakennushanketta on jälleen ryhdytty tehostetusti ajamaan, kun eräät asian edistymistä haitanneet esteet olivat syksyllä 1957 poistuneet. Pyydettyään jo 4. 12. 1957 kauppa- ja teollisuusministeriölle lähettämällään kirjeellä ministeriön toimenpiteitä päärakennuksen suunnitelman saatamiseksi käsittelyn alaiseksi valtion rakennustoimikunnassa korkeakoulu 25. 1. 1958 lähetti uudelleen ko. suunnitelman ministeriölle toistaen aikaisemman pyyntönsä. Valtion rakennustoimikunta onkin ottanut asian käsiteltäväksi ja käsittelyn yhteydessä sille on korkeakoulun taholta annettu lisäselvityksiä sekä suullisesti että kirjallisesti.

Teknillisen fysiikan laitoksen 11 150 m³:n suuruista uudisrakennusta varten, johon toistaiseksi tullaan sijoittamaan myös metallurgian ja metalliopin laboratoriot, on myönnetty määrärahoja vuoden 1957 budjetissa 40 000 000 mk ja vuoden 1958 budjetissa 100 000 000 mk. Työt aloitettiin vuoden 1957 lopulla, korkeakoulun tekemästä anomuksesta niitä saatiin suorittaa myös kesän ajan ja rakennus saatiin vesikattovaiheeseen kesäkuussa 1958. Työt jatkuvat edelleen ja rakennus valmistunee lopullisesti syysyksi 1959, mutta voitaneen osittain ottaa käyttöön jo saman vuoden alusta.

Rakennusinsinöörioston uudisrakennuksen huonetilaohjelma ja yleissuunnitelma oli jo keväällä 1957 toimitettu käsiteltäväksi valtion rakennustoimikunnalle, joka 21. 11. 1957 hyväksyi ne. Suunnitteluja jatkettiin, ja korkeakoulu teki 15. 1. 1958 kauppa- ja teollisuusministeriölle lähettämällään kirjeellä esityksen työllisyysvarojen saamisesta rakennushankkeen toteuttamista varten. Valtioneuvosto päättikin 26. 2. 1958 varata tämän 13 800 m³:n suuruisen rakennuksen töiden aloittamista varten 40 000 000 mk. Työt päästiin

aloittamaan pian tämän jälkeen, ja toukokuun loppuun mennessä, jolloin ne oli keskeytettävä, oli rakennusrunko saatu tehdyksi ensimmäisen kerroksen kattoon.

21. 5. 1958 sai korkeakoulu vastaanottaa merkittävän lahjoituksen. Tällöin luovuttivat useat yhteistyössä toimineet lahjoittajat korkeakoululle alikriittilisen reaktorin rakennuksineen käytettäväksi atomiteknillisen koulutuksen ja tutkimuksen edistämiseksi Suomessa. Aloitteen tekijänä oli Voimayhdistys Ydin, jonka osuus lahjoituksessa myös oli suurin. Rakennuksen rakennutti ja lahjoitti Enso-Gutzeit Oy. Muista suurimmista lahjoittajista mainittakoon Oy Airam Ab, Kone Oy, Oy Isotekno Ab ja Havulinna Oy.

Edellä mainittujen lisäksi korkeakoulu on suorittanut useita Otaniemen rakentamiseen liittyviä selvittely-, valmistelu- ja suunnittelutehtäviä. Näistä mainittakoon perustietojen ja selvityksien hankkiminen Otaniemen sähköistys- ja lämmityskysymyksien yleissuunnittelua varten, alueen käyttösuunnitelman tarkistusta varten suoritettu korkeakoulun tilantarvearvioiden uusiminen ja täydentäminen, puun mekaanisen teknologian laboratorion suunnitelman toimittaminen valtion rakennustoimikunnan käsiteltäväksi, konepajateknillisen laboratorion alkusuunnittelut ja henkilökunnan asutuskysymyksen selvittelyn aloittaminen.

XV. Diplomityöt.

Lukuvuoden aikana on eri osastoilla hyväksytty seuraavat diplomityöt (luettelossa mainitaan diplomityön tekijä, sen aihe ja opettaja, jonka johdolla työ on tehty):

Teknillisen fysiikan osasto:

Grönroos, Henrik Gustaf, „Neutronernas diffusion i en organisk homolog serie”; prof. Jauho.

Ivanto, Osmo Juhani, „Ekspontientiaalimiili”; prof. Jauho.

Tirkkonen, Erkki Tapio, „Koinsidenssispektrometri”; prof. Jauho.

Tunkelo, Eino Heikki, „Paljaan sylinterimäisen reaktorin kriittisyysehto ja sen akselille sijoitetun säätösauvan vaikutus”; prof. Jauho.

Wiio, Oso Aaro, „Takaisinkytketty wattimittarimultiplikaattori”; prof. Laurila.

Vuorinen, Antti Pauli Uolevi, „Ionisatioon perustuva röntgenstandardi”; prof. Laurila.

Rakennusinsinööri-osasto:

Ahtiainen, Veikko Juhani, „Esijännitetty teräsbetoninen maantiesilta”; prof. Kivisalo.

Ahvenainen, Jaakko Olavi, „Ratapihasuunnitelma”; dipl.ins. Raunu.

Alakontiola, Erkki Henrik, „Mallikokeita sataman suojaisuuden parantamiseksi”; prof. Solitander.

Annala, Martti Johannes, „Pystyjoitukseen liittyvät laboratoriokeet”; prof. Helene-lund.

Eklund, Leo Johannes, „Tutkimus talonrakennustyömaiden talvilisäkustannuksista”; prof. Kuuskoski.

Elomaa, Erkki Kalevi, „Arinakaton ja poimukaton taloudellinen vertailu”; prof. Kuuskoski.

Hiidenheimo, Heikki Antti Ylmeri, „Polttoturvesoiden kuivatuksen taloudellinen tutkimus”; prof. Kaitera.

Hämäläinen, Pekka Ilmari, „Puron järjestelysuunnitelma”; prof. Kaitera.

Immonen, Erkki Juhani, „Pengerryssuunnitelma”; prof. Kaitera.

Kallio, Leo Einari, „Kanavan virtaustutkimuksia”; prof. Solitander.

Karola, Olle Juhani, „Teräsbetoninen katusilta”; prof. Kivisalo.

Karppala, Jaakko Ville, „Vesijohto- ja viemäröintisuunnitelma”; prof. Solitander.

Kopra, Antti Ilmari, „Maantiesilta, liittopalkin vertaileva tutkimus”; prof. Kivisalo.

Koskinen, Erkki Viljami, „Hitsattu teräsbetonikannellinen maantiesilta”; prof. Kivisalo.

Koskinen, Laine Olavi, „Autohallin rakenteet”; prof. Kuuskoski.

Laaksonen, Tapani Johannes, „Eroosioilmiöistä Pohjanmaan vesiväylissä”; prof. Helenelund.

Laatikainen, Pasi Heikki, „Järvenlaskuun liittyvä hydrologinen tutkimus, prof. Kaitera.

Laitinen, Pentti Osmo Kalervo, „Sulfiittilipeän käytöstä maanteitten kunnossapidossa”; prof. Lehto ja tekn.lis. Savolainen.

Lappalainen, Unto Kalevi, „Kuurikattorakenteen suunnittelu”; prof. Kuuskoski.

Lehtinen, Pentti Olavi, „Kestopäällystettävien teiden väliaikainen päällystäminen”; tekn.lis. Savolainen.

Lindén, Lasse Emil, „Vesitornin suunnittelu ja konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Lundström, Helmer Ivar, „Viljasiiloryhmän rakenteet”; prof. Kuuskoski.

Lydman, Sven Lennart, „Teräsbetoninen maantiesilta”; prof. Kivisalo.

Martti, Eero Olavi, „Nippunosturin teräsbetonikehän suunnittelu”; prof. Kuuskoski.

Moilanen, Seppo Juhani, „Lämpökeskusrakennuksen lujuuslaskelmat ja rakennepiirustukset”; prof. Kuuskoski.

Mustonen, Ossi Vilho, „Ounasjoen vesivoimalaitosten yleissuunnitelma”; prof. Solitander.

Myllymäki, Hannu Edvard, „Teräsbetoninen rautatiesilta”; prof. Kivisalo.

Mäkelä, Matti Mikko, „Turvesoilte rakennettujen maantiepengerten painumisesta”; prof. Helenelund.

Nurminen, Kauko Teuvo Ilmari, „Ratapihasuunnitelma”; dipl.ins. Raunu.

Peltonen, Raimo Juhani, „Kirkon konstruktio”; prof. Kuuskoski.

Perkiö, Heikki Jouko Kalervo, „Koulurakennuksen lujuuslaskelmat”; prof. Kuuskoski.

Riikonen, Veikko Pellervo, „Vesijohto- ja viemäröintisuunnitelma”; prof. Solitander.

Rokka, Aimo, „Satama-alueen kuivatus”; prof. Kaitera.

Salonen, Aarno Väinö, „Ratapihasuunnitelma”; dipl.ins. Raunu.

Sinisalo, Seppo Heikki, „Vesijohto- ja viemäröintisuunnitelma”; prof. Solitander.

Suonenlahti, Juha Veikko, „Tuottavuustutkimus lietteenhaustomon teräsbetonityöstä”; dipl.ins. Salmensaari.

Säteri, Tarmo Kalevi, „Teräksinen maantiesilta”; prof. Kivisalo.

Tenkanen, Osmo Erkki, „Betoniteknillisen laboratorion rakennepiirustukset ja laskelmat”; prof. Kuuskoski.

Törmänen, Antti Juhani, „Esijärjennetty teräsbetonipalkisto”; prof. Kuuskoski.

Valtakari, Juha Antti, „Kiitotierakenteiden mitoittaminen ja kantavuuden arviointi”; tekn.lis. Savolainen.

Viitasaaari, Matti Aulis, „Vesistön likaantumisen torjuminen”; prof. Kaitera.

Virkkunen, Kyösti Antero, „Vesijohto- ja viemäröintisuunnitelma”; prof. Solitander.

Yli-Paunu, Antti Juhani, „Sataman pienoismalli ja ensimmäiset kokeet”; prof. Solitander.

Koneinsinööriosasto:

Ahonen, Lauri Oskari, „Tutkimus erään vaateustehtaan viimeistelyosaston tekniikasta ja ehdotus osaston uudelleen järjestelyksi”; prof. Häyrinen.

Ahonen, Veikko Olavi, „Rakennusten liittäminen lämminvesikaukolämmitysverkkoon”; dipl.ins. Saarto.

Anttila, Arjo, „Puukaasuttimen käyttö eräässä dieseltraktorissa”; prof. Verkkola.

Baltscheffsky, Arne Johan, „Renovering och provkörning av tekniska högskolans 40 kW:s Stal-turbin samt dess anslutning till stadens elektriska nät”; prof. Sahlberg.

von Bonsdorff, Magnus Gabriel, „Beräkning och konstruktion av överljudtunnel med ångturbindriven 350 kW axialkompressor för ångkraftlaboratoriet”; prof. Sahlberg.

Brand, Pentti Uolevi, „Joustavien kumikytkimien valinnasta”; prof. Wuolijoki.

Buchert, Risto Eero Ylermi, „Korkeapaineöljypolttimen liekin palamisen edistäminen keskuslämmityskattiloissa”; dipl.ins. Huber.

Collin, Aino Kaarina Elisabeth, „Tutkimus polkus- ja varsikoneilla kudottavien puuvilla ja sekoitekankaiden värivaikutelmista”; prof. Häyrinen.

Dahl, Tor-Olof Arthur, „Utmattningshälfastheten som funktion av svetssömmens röntgenklass”; prof. Eiro.

Dyhr, Bernt Ralf, „Undersökning av ventilationsbehovet i ett större väveri samt dimensionering av befuktningsanläggningen”; dipl.ins. Huber.

Enkvist, Ernst, „Utförande och analys av modellförsök för längskeppsstapellöpfung med en stor isbrytare”; tekn. tri Jansson.

Erma, Eero Antero, „1500 kp suihkuturpiinin suunnittelu eri käyttö- ja kuormitusolosuhteita huomioon ottaen”; prof. Sahlberg.

Eräneva, Alpo Antero, „Tutkimus niistä fysikaalisista ominaisuuksista, joiden perusteella viskoosisillaa ja muita tekstiilikuituja on arvosteltava niitä sekoitettaessa keskenään”; dipl.ins. Brax.

Haggrén, Erkki Martti Juhani, „Palamispainemittauksia 4-tahtisella etukammio-dieselmoottorilla sähköistä Farnboro indikaattoria käyttäen”; prof. Verkkola.

Hanelius, Antti Juhani, „Kustannusvertailu eri keskuslämmitysjärjestelmien soveltuvuudesta suurehkolle tehdasalueelle sekä edullisimman järjestelmän taloudellinen dimensiointi”; dipl.ins. Huber.

Hannukainen, Osmo Antero, „Säteilylämmityslaatan pinnan konvektion ja säteilyn lämmönsiirtokertoimen määrittäminen”; dipl.ins. Huber.

Heikelä, Jaakko Juhani, „Polttoaineen ruiskutustekijöiden vaikutus kulkuneuvodieselmoottorin toimintaominaisuuksiin”; prof. Verkkola.

Hietala, Raimo, „Epäpyöreiden vaikutuksesta sisäisen paineen alaisen paineastian jännityksiin ja muodonmuutoksiin”; filtri Salokangas.

Hildén, Seppo Pertti Juhani, „Paperin kuivaus suurteho-kaavussa”; dipl.ins. Saarto.

Honkavaara, Matti Jyrki, „Kiinteistöjen yksijohtokeskuslämmitysjärjestelmän mitoitus ja toimintaperiaatteet sekä järjestelmän taloudellisuus ja käyttömahdollisuudet maassamme (3 tyyppiesimerkkiä vertailuna)”; dipl.ins. Huber.

Hornamo, Pentti Jouko, „Lämpöpumpun käyttömahdollisuudet ja taloudellisuus Suomessa erityisesti lämmitys- ja saniteettilaitoksissa”; dipl.ins. Huber.

Hyypä, Seppo, „Tutkimus puuvillakarstan tuotantotehon parantamismahdollisuuksista eräässä puuvillatehtaassa”; prof. Häyrinen.

Itkonen, Matti Abraham, „Erään vanhan kuusi kattilaa käsittävän kattilalaitoksen savukaasukanavien muuttaminen ja varustaminen savukaasun suotimilla ja uusilla puhaltimilla”; prof. Sahlberg.

Jokela, Pentti Alfred, „Muotopalkin universaalihitsiliitoksen lujuuden määrittely”; prof. Eiro.

Järvelä, Antti Eino Juhani, „Tutkimus erään puuvillatehtaan kudevalmistuksen tarkoituksenmukaisuudesta ja ehdotus sen uudelleen järjestelyksi”; prof. Häyrinen.

Järvinen, Pentti Sakari, „Suurehkon lihanjalostustehtaan suunnittelu investoimis- ja kannattavuuslaskelmineen”; prof. Niini.

Kandelin, Rolf Helge, „Vedettyjen kuparilankojen tyhjiöhehkutus”; dipl.ins. Korhonen. Karppinen, Jaakko Antero, „Dieselmoottorin koekäyttölaitteiden suunnittelu ja koekäytön järjestely eräässä rautatiekonekorjauspajassa”; prof. Verkkola.

Karppinen, Pentti, „Tutkimus erään puuvillakutomon virheluokittelusta ja ehdotus laadunvalvontajärjestelmäksi, jolla helposti voidaan valvoa laatua”; prof. Häyrinen.

Kettunen, Pentti Olavi, „Valuraudan liekkikarkaisu”; prof. Miekk-oja.

Klemetti, Viljo Fredrik, „Tutkimus kaasutyyppihiiletysmenetelmän käytäntöön soveltamisesta niukkahiilisten terästen pintakarkaisussa”; tri-ins. Asanti.

Knif, Harry Erland, „Undersökning av 2 klassificeringssällskaps bestämmelser för torrlastfartyg med hänsyn till de senaste årens utveckling”; tekn.tri Jansson.

Korpeinen, Väinö Eljas, „Niukkahiilisen teräksen suhteellisen myötörajan parantaminen”; prof. Miekk-oja.

Kostia, Arno Martti Seijas, „Erään virastotalon automaattisesti toimivien ilmastointilaitteiden taloudellinen suunnittelu kun vaatimuksena on redusoidun viihtyisyyssalueen ilmatilojen saavuttaminen”; dipl.ins. Saarto.

Kuosa, Matti Juhani, „Erään trikootehtaan tavallisimpien neulosten virheanalyysi ja laatutason määrittäminen sekä ehdotus neulosten laatuluokitteluksi”; prof. Häyrinen.

Leino, Heikki Ilmari, „Suunnitelma erään pienehkön rautavalimon rationalisoimiseksi”; tri-ins. Asanti.

Leiwo, Ossi Olavi, „Erään kiinteistön yhdistetyn Carrier korkeapaine ilmanvaihtolämpöjärjestelmän kustannusvertailu tavalliseen patterilämmitykseen ja matalapaine ilmanvaihtoon”; dipl.ins. Saarto.

Lindblad, Leo Olavi, „Nestekaasu-happi, asetyleeni-happi kaasuleikkauksen vertailu”; prof. Eiro.

Linnoinen, Kaarle Juhani, „Eräitä 6-sylinteristä 2-tahtista V-90°-moottoria koskevia teoreettisia ja kokeellisia tutkimuksia”; prof. Verkkola.

Lundmark, Kai Erik, „Tutkimuksia tyyppihiiletyskarkaisumenetelmän soveltamisesta eräisiin hiiletyskarkaisuteräksiin”; tri-ins. Asanti.

Lötjönen, Veikko Kalevi, Trikootehtaan ompelimo-osaston tuotantoprosessin ja sen valvonnan järjestely”; dipl.ins. Vuorio.

Martikainen, Viljo Kalevi, „Tutkimus erään puuvilla-automaattikutomon monikonekäytöstä ja ehdotus sen uudelleen järjestämiseksi”; prof. Häyrinen.

Marttila, Hannu Antero, „Tutkimus tavarankuivumiseen vaikuttavista tekijöistä kylmäsäilytyksessä”; dipl.ins. Haara.

Mela, Martti Juhani, „Röntgenografisesti suoritettavien jännitysmittausten tarkuuden määrittäminen ja menetelmän kehittäminen tarkkuuden lisäämiseksi”; fil.tri Salokangas.

Meriläinen, Martti Emil Antero, „Kiinteän aineen kylmäkapasiteettiin perustuvan jäämurskanvalmistuskoneen suunnittelu”; dipl.ins. Haara.

Miettinen, Kaarlo Olavi, „Epäjatkuvan erkauman reversio ja liukeneminen kuparikadmium seoksessa”; prof. Miekk-oja.

Mikkonen, Esko Santeri, „Tutkimus tekstiilikoneiden tuontikaupan rakenteesta”; prof. Niini.

Mäkinen, Reino Kalevi, „Tilastollisten markkinatutkimusmenetelmien luotettavuuden tutkimus”; prof. Niini.

Nevalainen, Harri Petteri, „Haurasmurtuma betoniterästen taivutuksessa”; fil.tri Salokangas.

Niemelä, Mikko, „Teknillinen ja taloudellinen vertailu automaatti- ja tavallisen ku-donnan välillä eräässä villakutomossa”; prof. Häyrynen.

Nurmela, Pauli Aukusti, „Tutkimus erään puuvillatehtaan esikehittäjän laadunvalvon-nasta ja ehdotus sen kehittämiseksi”; prof. Häyrynen.

Oranen, Unto Juho Antero, „Tutkimus standardisoimistyön taloudellisesta luonteesta suunnittelun optimaaliseen laajuuteen perustuen”; prof. Niini.

Paatela, Väinö Matti, „Tutkimus Itämeren—kaukoidän linjaliikenteeseen soveltuvasta lastilaivatyypistä”; tekn.tri Jansson.

Pajanen, Jorma Väinö, „Syväpainokoneessa haihdutetun liuottimen talteenotto”; dipl.ins. Huber.

Pajula, Iija Sisko Inkeri, „Tutkimus eräiden neulosten joustavuuden riippuvaisuudesta langan laadusta, neulostiheydestä sekä viimeistelykäsittelystä”; prof. Häyrynen.

Pihl, Kurt James Rainer, „Filmen och bildbandet i yrkesundervisningen”; prof. Ok-sala.

Piironen, Usko Armas, „Tutkimus erään silkkitehtaan tuotannon laatutasosta ja ehdo-tus valmisteiden virhenormeiksi”; prof. Häyrynen.

Pikkarainen, Urpo Eino, „Pyrstöttömän purjekoneen aerodynaaminen suunnittelu”; prof. Ylinen.

Pirkkalaniemi, Tellervo Marjatta, „Tutkimus saumallisten nygonsukkién mittojen ja venymän vaihteluista eri työvaiheissa ja ehdotus sukan eri mittojen tavoitearvoksi”; dipl.ins. Vuorio.

Puisto, Heikki Lennart, „Autoihin kytkettävien perävaunujen kytkinlaitteille ja jarru-järjestelmälle asetettavat vaatimukset suuntavakavuuden kannalta”; dipl.ins. Kurki-Suonio.

Puolakkainen, Leo Emil, „Kiinteistöjen keskuslämmityslaitoksien keskimääräisen kat-tilahyötysuhteen määrääminen eri kattilarakenteille”; dipl.ins. Huber.

Puomi, Eero Juhani, „Volymetristä hyötysuhdetta koskevia laboratoriotutkimuksia eräällä 4-sylinterisellä, 4-tahtisella, kaasuttimella varustetulla autonmoottorilla”; prof. Verk-kola.

Rautanen, Pekka Kalevi, „Erään suuren konepajan valimon sulateosaston materiaali-bilanssia koskevia tutkimuksia taloudelliset näkökohdat huomioonottaen”; tri-ins. Asanti.

Raivio, Rolf Turo, „Tutkimus Suomen olosuhteisiin sopivista kalastajamoottorivenetty-peistä”; tekn.tri Jansson.

Rantalainen, Kauko Ilmari, „Terästehtaan valssaamon läpityöntöunien jätelämmön määrittäminen ja hyväksikäyttö”; dipl.ins. Huber.

Rehn, Göran Vilhelm, „Inverkan av trimmet på tvärskeppsstabiliteten vid olika skrov-former för handelsfartyg”; tekn.tri Jansson.

Risku, Auri Heikki, „Meijerin lämpötalous”; dipl.ins. Huber.

Rumpunen, Hemmo Veikko, „Rajakerrosimu ja sen vaikutus lentokoneen saavutus-arvoihin”; prof. Ylinen.

Rusanen, Auvo Ahti, „Kulkuneuvon sopivan Otto-moottorin suunnittelu; 2-tahtinen, 4-sylinterinen tähtimoottori, sylinterin tilavuus n. 1.2 litraa, kierrosluku 4 000 r/min.”; prof. Verkkola.

Roos, Yngve, „Korjaus- ja huoltokustannusten vaikutus eräiden bussityyppien optimaaliseen pitoaikaan”; tri Honko.

Saari, Pertti Kaarlo, „Relaksatioilmiön kokeellisesta ja teoreettisesta tutkimisesta teräksellä”; tri Salokangas.

Saarialho, Antti Väinämö, „Auton voimansiirtolaitteiden kokonaisvälityssuhteen vaiku-tus polttoaineenkulutukseen”; dipl.ins. Kurki-Suonio.

Sarnes, Olavi, „Matemaattisten apuvälineiden hyväksikäyttö lämmityslaitoksen suunnit-telussa”; dipl.ins. Huber.

Seppänen, Olli Uolevi, „Tutkimus erään trikootehtaan laadunvalvonnasta ja ehdotus laadunvalvontajärjestelmäksi”; prof. Häyrinen.

Siivonen, Oso Ensio, „Moottorilaivojen poistokaasukattiloiden teknillinen ja taloudellinen tutkimus ja eri lämmitystapojen analysoiminen”; dipl.ins. Landtman.

Sillanpää, Hilka Tellervo, „Tutkimus tavallisimpien puuvilla- ja tekokuituneulosten painohäviöstä sekä mittojen muuttumisesta värjäyksessä ja viimeistelyssä”; dipl.ins. Vuorio.

Sjöholm, Jorma Seppo, „Teräksen relaksatio lämpötilan funktiona”; filtri Salokangas.

Soikkeli, Martti Olavi, „Tutkimus pesukoneen eräiden konstruktivisten tekijäin vaikutuksesta pesutulokseen”; prof. Häyrinen.

Suontausta, Panu Tauno, „Keskuslämmitysjärjestelmissä käytettävien ripapatterien lämmönluovutuksen teoreettisesta ja kokeellisesta määrittämisestä”; dipl.ins. Huber.

Tanner, Mauri Uuno, „Tasomuodon vaikutus lentokoneen saavutusarvoihin”; prof. Ylinen.

Tawast, Heikki Johannes, „Mekaanisen vaihteiston korvaaminen hydraulisella sovelletuna VR:n moottorivaunuun Dm 7”; prof. Wuolijoki.

Tervo, Tuomo, „Kilpapurjekoneen aerodynaamisesta suunnittelusta”; prof. Ylinen.

Toivonen, Kauko Kalervo, „Paperikoneen höyrykytkimen konstruktion valinta mahdollisimman taloudellista valmistusta silmälläpitäen sekä valmistussuunnitelma”; prof. Serlachius.

Tolvanen, Lauri Juhani, „Perämoottorin työntövoiman laboratoriomittauslaitteen suunnittelu”; prof. Verkkola.

Torpo, Arto Juhani, „Mekaanisten jatkuvasäätöisten käyttökoneistojen teknillinen ja taloudellinen soveltuvuus keskikokoisiin karkisorveihin”; prof. Serlachius.

Uusitalo, Antero, „Kokoomuksen ja lämpötilan vaikutus austeniittisen ruostumattoman teräksen kuumamuovautuvuuteen”; prof. Miekko-oja.

Uusitalo, Esa Olavi, „Villakutomon suunnittelu”; prof. Häyrinen.

Unkuri, Esko Uolevi, „Padanmuotoisissa valukappaleissa esiintyvien valuvirheiden syiden selvittäminen ja poistaminen”; tri-ins. Asanti.

Vartama, Esa Johannes, „Tutkimuksia CO₂ menetelmän soveltamiseksi pienten valurauta- ja teräsvalukappaleiden muottien valmistukseen”; tri-ins. Asanti.

Virolainen, Aimo Henrik, „Hihnakuljettimen periaatteen soveltaminen henkilökuljetukseen”; dipl.ins. Sormaala.

Vuorio, Saara Anna-Maija, „Yleiset suuruusmittajärjestelmät Suomen Vaateteollisuutta varten”; prof. Häyrinen.

Äyräväinen, Osmo Martti, „Kirkkojen lämmityksen tutkiminen”; dipl.ins. Saarto.

Sähköteknillinen osasto:

Aaltonen, Lauri Ilmari, „Moottoriajoneuvojen ajovalaistuslaitteiden kehitys ja nykyvaihe”; prof. Paavola.

Aarnio, Olli Immanuel, „Kuusankosken kunnan sähkölaitoksen tehonsaannin turvaaminen tulevaisuudessa”; dos. Saraoja.

Antikainen, Viljo Petteri, „Asynkronigeneraattorin käyttömahdollisuudet pienehköissä, maakuntaverkostoa syöttävissä vesivoimalaitoksissa”; dos. Saraoja.

Grünbaum, Heinrich Erik, „Bestämning av glödträdens påfrestning hos förspeglade glödlampor”; prof. Paavola.

Hermonen, Eero Arvi, „Eristettyjen raideosuuksien käyttömahdollisuuksista 50 Hz sähkökäytön yhteydessä”; prof. Paavola.

Hyry, Antti Kalevi, „Kytkinägebra ja eräs sen sovellutus, jossa käytetään elektroniisia kytkineliimiä”; dos. Karlsson.

Itkonen, Paavo Aatos Pentti Päiviö, „Suuren tahtimoottorin suojaus erityisesti ottaen huomioon magnetoimispiirissä sattuvat viat”; dipl.ins. Laakso.

Jacobson, Bruno Albert Matias, „Undersökning av fjärrmanövrering med tillhjälp av tomfrekvensimpulser längs kraftledningarna på Helsingfors stads elektricitetsverks distributionsnät”; prof. Paavola.

Kanerva, Arvo Olavi, „Suursähkölaitoksen jatkuvan laajentamistoiminnan työsuunnitteluelimen tehtävien suunnittelu”; prof. Niini.

Kautia, Eero Juhani, „Pohjanmaan pienien vesivoimalaitosten rakentamisen taloudelliset edellytykset”; dos. Saraoja.

Koivisto, Jouni Ilmari, „Vastaaottimien kohinan mittausten menetelmien tutkiminen ja suoraan osoittavan kohinakerroinmittarin konstruointi”; dipl.ins. Kytöniemi.

Koskipuro, Ossi Ensio, „Verkoissa tapahtuvien tasotusilmiöiden tutkimiseen kelpaavalle verkkomallille asetettavat vaatimukset”; prof. Paavola.

Malaska, Pentti Ensio, „Herätinkoneen sarjakäämityksen vaikutus jännitteen säätöön eräissä häiriötiloissa”; prof. Voipio.

Manninen, Jorma Sakari, „6 000—7 000 MHz:n alueella toimivan radiolinkin sopivuus televisio-ohjelman siirtoon huomioon ottaen CCIR:n suositukset ja eurovisioverkkoon liittymisestä johtuvat vaatimukset”; dipl.ins. Kytöniemi.

Marila, Yrjö Pekka, „Voimaverkkoa pitkin äänitajuisilla ohjausimpulsseilla tapahtuva kauko-ohjaus. Liitäntäelimen periaatteellinen mitoitus”; prof. Paavola.

Metsäsaari, Hilka Anna-Liisa, „Kaukopuhelinjohtojen käyttövarmuus ja sen vaikutus johtojen käyttökustannuksiin”; prof. Jauhainen.

Oksanen, Lauri Ruben, „Hanasaaren voimalaitoksen omakäytön pikavaihtokytkennässä esiintyvät tasotusilmiöt sekä tästä laitoksen rakenteeseen nähden johtuvat vaatimukset”; prof. Paavola.

Oksman, Leevi Otto Juhani, „Ionosfäärin viistoluotaukset ja niihin käytettävien laitteiden konstruointi”; dipl.ins. Kytöniemi.

Pajula, Jouko Alpo Alarik, „Suhteellisesti suuren oikosulkumoottorin kytkeminen muuntajaan”; prof. Pyökäri.

Parviala, Asko, „Elektronisen laskentaimpulssgeneraattorin suunnittelu”; dos. Karlsson. Piipponen, Erkki Tapani, „Erään teollisuuslaitoksen lämpö- ja voimakysymyksen ratkaiseminen laajennettaessa tuotantoa puoliseluloosan ja alloituskartongin valmistuksella”; dipl.ins. Kirvelä.

Putkonen, Arvo Matias, „Siltakytkennän ja koordinaattipiirturin käyttöön perustuvan vääntömomentin mittalaitteen suunnittelu”; prof. Pyökäri.

Puuperä, Aatos Jaakko Kullervo, „Pulssimitaukset ja niiden käyttö suurtaajuusvoimajohtojen ja kantoaaltokaapeleiden ylikuulumisilmiöiden tutkimisessa”; prof. Jauhainen.

Rytövuori, Matti Juhani, „Jyväskylän Kaupungin Sähkölaitoksen sähkönjakelun tulevaisuuden suuntaviivat”; dos. Saraoja.

Salama, Jorma Esko, „Ionisation ilmaisukeinot vaihtojännitteellä”; prof. Paavola.

Salama, Risto Veikko, „Tutkimuksia rakenteellisten ja ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta korkeapaine-elohopeahöyrylampujen toimintaan”; prof. Paavola.

Salasmaa, Eero Ilmari, „VHF-alueella käytetyt antennisuotimet ja niiden sovellutuksia liikkuvan meriradiopuhelinliikenteen radiolaitteissa”; dipl.ins. Kytöniemi.

Salonoja, Juhani Sakari, „Kankaan värjäyskoneiden sähkönkäytölle, nopeudelle, venymälle ja tasajuoksulle asetettavat vaatimukset ja niiden toteuttaminen nykyaikaisilla säätöjärjestelmillä”; dipl.ins. Laakso.

Sandström, Frej Sigfrid, „Jämförelse mellan användningen av magnetiska förstärkare och thyatroner vid hastighetsreglering av likströmsmotorer”; dipl.ins. Laakso.

Sappinen, Aarne Kalevi, „VHF-lähettimien aiheuttamien ei-haluttujen värähtelyjen tutkiminen”; dipl.ins. Kytöniemi.

Seppänen, Alpo Jaakko, „Pylväasmaadoitusten syöksyaaltovastus. Teoreettinen tarkastelu ja katsaus suoritettuihin mittauksiin”; prof. Paavola.

Sihvola, Heikki, „Kylmäkatodivalaistuksen taloudellisuuden tutkiminen, erikoistehtävänä tarkoituksenmukaisimman käyttömuuntajan konstruointi”; prof. Paavola.

Siivola, Lauri Pekka, „Loistelamput sähkölaitoksen kuormituksena”; dos. Saraoja.

Sillanpää, Martti Juhani, „Suurjännitejohtojen vuorotteluvälin pituuden vaikutus johdon ominaisuuksiin ja sen aiheuttamiin puhelinhäiriöihin”; prof. Paavola.

Sotisaari, Pekka Leo, „Suurmuuntajien suojaus”; prof. Paavola.

Stoor, Johannes Mikael, „Uppkomst och praktisk betydelse av strömmar och spänningar i mantel och armering hos i trefasssystem använda enledarkablar”; dos. Saraoja.

Suosalmi, Martti Toivo, „Muovikaapelien oikosulkukestoisuuden ja eliniän tutkiminen”; prof. Paavola.

Söderström, Ernst Göran, „Ukonilman maaseudun rakennuksille aiheuttama vaara ja sen torjumiskeinot”; prof. Paavola.

Turunen, Oiva Leonard Oskar, „Jännitteen automaattinen säätö siirreltävässä tahtigeneraattoreissa”; dipl.ins. Laakso.

Virkkula, Risto Kaarlo Antero, „Heteka Oy:n tehtaan valaistus- ja sähköistysolosuhteiden parantamista koskeva suunnitelma”; prof. Paavola.

Äikäs, Erkki Josef, „Sähkökiukaat sähkölaitoksen kuormituksena”; dos. Saraoja.

Puunjalostusosasto:

Ahava, Juhani, „Tutkimus sulfiittiselluloosan lyhytkuituosan hiilihydraattikokoomuksesta”; prof. Roschier.

Blomqvist, Lars, „Tikkumassan käsittely A. Ahlström Oy:n Warkauden puuhimossa”; prof. Pellinen.

Enivaara, Lassi, „Hiomon kiertoveden hiilihydraattien analyysi”; prof. Roschier.

Halonen, Tuomo, „Paksuusvaihtelun merkitys vanerin valmistuksessa”; dos. Kivimaa.

Heino, Toivo, „Havaintoja pressapanahvin valmistuksesta”; prof. Pellinen.

Hiekkanen, Raimo, „Tutkimuksia kuidutuskysymyksistä kuitulevyjen vedettömän valmistusmenetelmän yhteydessä”; prof. Levón.

Holmberg, Helge, „Wulfschmärkäseparaattori sulfiittimassan kuiduttimena”; prof. Roschier.

Hornamo, Kari, „Puolikemiallisen massan jalostus ligniiniä poistamalla”; prof. Roschier.

Hyvärinen, Pekka, „Eräitä syväpainopapereiden painettavuuteen vaikuttavia tekijöitä”; prof. Pellinen.

Häyrinen, Raimo, „Kokeita ja mittauksia paperinkuivauksesta erityisesti Sulzerin kuuman ilman taloudellisinta hyväksikäyttöä ajatellen”; prof. Pellinen.

Ilvonen, Uolevi, „Sulfiittiselluloosan lyhytkuitujakeen fysikaalisista ja kemiallisista ominaisuuksista”; prof. Roschier.

Jouhikainen, Pekka, „Tutkimuksia hemiselluloosatyyppisten lisäaineiden käytöstä paperin valmistuksessa”; prof. Pellinen.

Kanerva, Jorma, „Eri tekijöiden vaikutus sanomalehtipaperikoneen kuivausosan taloudelliseen työskentelyyn”; prof. Pellinen.

Keinänen, Ahti, „Tutkimuksia sorvipölyn keskittäjällä”; dos. Siimes.

Koskenuoma, Paavo, „Tutkimuksia kehäsadon leikkuuvoimien määräämisestä sähköisellä mittausmenetelmällä”; dos. Kivimaa.

Koskinen, Ensio, „Koivusulfiittiselluloosan tahmaavista hartseista”; prof. Roschier ja tekn. toht. Perilä.

Koskivaara, Ilkka, „Imusylinterien ja imusuodatinten toimintaolosuhteiden vaikutus niiden tehokkuuteen veden poistajina”; prof. Pellinen.

Lehesjoki, Martti, „Erilaisten kuituraaka-aineiden soveltuvuus fluuting-kartongin valmistukseen”; prof. Pellinen.

Linna, Erkki, „Tutkimus mustalipeän hiilihydraattiosan kokoomuksesta”; prof. Roschier.

Montonen, Kyösti, „Tutkimuksia lylypuun ominaisuuksista”; dos. Siimes.

Mäkinen, Heikki, „Soijan käyttö albumiiniliimoihin vanerin liimauksessa”; prof. Levón.

Niemi, Kalevi, „Säkipaperin lujuus- ja käyttöominaisuuksista”; prof. Pellinen.

Nyyssölä, Mikko, „Kondensaattoripaperin kutistuminen paperikoneella”; prof. Pellinen.

Palmujoki, Heikki, „Laboratoriokokeita lastulevyn työstöön liittyvistä kysymyksistä”; dos. Kivimaa.

Parkkonen, Urpo, „Supratonatorhajoittimen toiminnan selvittely”; prof. Pellinen.

Saiha, Erik, „Tutkimuksia koskien keittohapon siirron vaikutusta sulfiittiselluloosakeittoon”; prof. Roschier.

Sahivirta, Martti, „Tutkimus saumattavan vaneriviilun leikkaustavoista”; dos. Siimes.

Seppä, Teuvo, „Viskoosimassan valmistus akaasiasta (Wattle)”; prof. Roschier ja tekn. toht. Perilä.

Sommar, Ebbe, „Nylonviiran valmistuksen suunnittelu”; prof. Pellinen.

Suokko, Gunnar: „Tutkimuksia teollisuuslaitosten puurakenteiden kestoästä, lahonsuojauksesta ja kyllästyksen kannattavuudesta”; prof. Levón ja fil. tri Suolahti.

Suuronen, Väinö, „Tekstiilityypiset raaka-aineet sulfaattiselluloosapaperin valmistuksessa”; prof. Roschier.

Tervahauta, Reijo, „Tutkimuksia valkaistun Ca-bisulfiittikoivumassan pihkavaikeuksien poistamisesta lähinnä pinta-aktiivisia aineita käyttäen”; prof. Roschier.

Vesanen, Anssi, „Jäteliuoksen poistaminen sulfiittimassasta”; prof. Roschier.

Väänänen, Lauri, „Vedenpoistamisilmiö sulfiittiselluloosasta keitto-olosuhteita muutettaessa”; prof. Roschier.

Kemian osasto:

Aulamo, Kalevi, „Kupariperjodaattia $\text{Cu}_2(\text{OH})(\text{H}_2\text{IO}_6) \times \text{H}_2\text{O}$ koskevia tutkimuksia”; prof. Näsänen.

Helin, Adolf, „Kupariperjodaattia $\text{Cu}_5(\text{IO}_6)_2 \times \text{H}_2\text{O} : n$ tutkiminen”; prof. Näsänen.

Hämälä, Sirpa, „Tutkimuksia harvinaisten maametallien erottamiseksi”; prof. Erämetsä.

Hänninen, Eero, „Tutkimuksia huokaisen poltetun tiilen valmistamiseksi punasavesta CO_2 -menetelmällä”; tekn. tri Wilska.

Ilvespää, Atso, „l-p-Menteenin hapetuksesta molekulaarisella hapella”; tekn. tri Kajanne.

Jolma, Antti, „Tutkimuksia rodiumpintaisten ja eräiden muiden anodimateriaalien käytöstä peroksidirikkihapon elektrolyytisessä valmistuksessa”; fil. maist. Brehmer.

Karlsson, Heidi, „Tutkimuksia rikin allotropiasta”; prof. Erämetsä.

Kuumola, Pasi, „Etyleenin hapetuksesta”; prof. Nyman.

Kuusinen, Olli, „Korkeapainehydrauskokeita rasva-alkoholien valmistamiseksi öljyhapoista ja mäntyöljystä”; tekn. tri Kajanne.

Luoto, Riitta, „Kadmium-, lyijy-, sinkki- ja nikkeliklorokompleksien stabilisuusvakioiden polarograafinen määrittäminen”; prof. Kivalo.

Myllynen, Olavi, „Pyrokatekolin metallikelaattien stabiliteetti vesiliuoksissa”; prof. Näsänen.

Ollila, Eila, „Dikloretaanin ja dietanoliamiinin kondensaatiosta ja kondensaatiotuotteen hapetuksesta”; prof. Nyman.

Pfäffli, Samuel, „Leivontahiivan säilyvyyteen vaikuttavat tekijät tuotantoprosessissa”; prof. Tikka.

Saleva, Juhani, „Tutkimuksia ohramaltaan antibioottisesta aktiivisuudesta, *Aerobacter aerogenes* vastaan”; prof. Tikka.

Sipilä, Seppo, „Mahdollisuuksista vaikuttaa maltaan laatuun käyttämällä suojakaasua kuivauksen aikana”; prof. Tikka.

Sorsa, Olavi, „Tutkimuksia ohran antibiooteista”; prof. Tikka.

Toivonen, Matti, „2-Oksatsolidonin valmistuksesta dikloretaanista, ammoniakista ja hiilidioksidista”; prof. Nyman.

Tuominen, Matti, „Tutkimuksia selluloosan kovuusasteen määrittämiseksi reflektometri-
sesti”; tekn.tri Kajanne.

Vanamo, Yrjö, „Tutkimuksia mäntypuu-uutteen rasvahapoista”; tekn.tri Kajanne.

Vuorilehto, Liva, „Elektrolytisk oxidation av jodsyra och dess tillämpning på oxidation av cellulosa”; fil.maist. Brehmer.

Väänänen, Erkki, „Dikloretaanin hydrolyysistä”; prof. Nyman.

Örnhjelm, Kaj-Erik, „Väteöverspänning vid rent, legerat och pläterat bly”; fil.maist. Brehmer.

Vuoriteollisuusosasto:

Antola, Reijo Kauno, „Wolframitrioksidin vetypelkistyksestä ja wolframipulverin rae-
suuruuteen vaikuttavista tekijöistä”; prof. Tikkanen.

Collan, Johan Krister, „Studier rörande avsvavling och fosforisering i basisk ljus-
bägsugn”; prof. Tikkanen.

Jumppanen, Veikko Kalevi, „Tutkimus Outokummun kaivoslieju- eli soijakysymyksen
ratkaisemiseksi”; prof. Järvinen.

Korhonen, Olli Väinö, „Tutkimus Otanmäen ilmeniitin vaahdotuksesta ilman liejun
erotusta mäntyöljyn ja polttoöljyn seoksella”; prof. Hukki.

Lappalainen, Seppo Harras Juhani, „Tutkimus kalliopulmtauksesta, erikoisesti Outo-
kummun kaivoksen olosuhteisiin soveltuvista menetelmistä”; prof. Järvinen.

Mäkelä, Onni Olavi, „Jätettyttö Aijalan kaivoksessa”; prof. Järvinen.

Palviainen, Mikko Ilmari, „Paineilma Outokummun kaivoksella”; prof. Järvinen.

Maanmittausosasto:

Hakkila, Heikki Antero, „Menettelystä jakotoimitusten metsätileissä”, prof. Wiiala.

Heikonen, Vilho Johannes, „Asemakaavan paalutus”; tekn.lis. Härmälä.

Hirva, Kari Ilkka, „Tekokuun rata”; prof. Hirvonen.

Hokkanen, Aulis Tapio, „Laskennollisten orientointimenetelmien käyttömahdollisuus
Aero-Multiplexissa”; ins. ev. lt. Löfström.

Kaksonen, Eero Johannes, „Monikolmiojonojen tasointu pienimmän neliösumman kei-
nolla”; tekn.lis. Härmälä.

Koivula, Tauno Kullervo, „Valonsädekimpun rekonstruoinnin virheteoriaa stereop-
lanigrafissa”; dos. Halonen.

Kuuteri, Unto Selim, „Korkeussuhteiden kartoituksen tarkkuudesta peruskartoituksessa”;
dos. Kajamaa.

Leinonen, Arto Olavi, „Tontinmuodostus kaupungissa, Lainopillinen tutkielma”; prof.
Noponen.

Salomaa, Olavi Antero, „Havaintoja uusjakojen kestoajoista ja niihin vaikuttavista
tekijöistä”; prof. Wiiala.

Silvennoinen, Tuomo Juhani, „Bussoliteodoliitti ja sen käyttö tilusmittauksessa”;
tekn.lis. Härmälä.

Suninen, Paavo Seppo Olavi, „Tutkimus Coorapidista ja sen käyttömahdollisuuksista”; prof. Hirvonen.

Tenkanen, Heino Aulis, „Korreloitujen havaintojen tasoitus. Yleinen teoria ja sovelutus vajaisiin suuntasarjoihin kolmioverkossa”; prof. Hirvonen.

Trogen, Ole Axel, „Ilmakuva-filmin mittauskelpoisuuden tutkiminen pystyparallaksien avulla”; ins. evl. lt. Löfström.

Tuominen, Tauno Kalervo, „Kolmioverkon tasoitus lähenemiskeinolla”; prof. Hirvonen.

Vuolteenaho, Teuvo Henrik, „Havaintoja pakkolunastusmenettelystä ja siinä suorite-tusta arvioinnista vuoden 1927 tielain mukaisissa pakkolunastustoimituksissa Lounais-Suomessa”; prof. Wiiala.

Vuorelma, Pentti Kalevi, „Uuden maantien vaikutuksesta siihen rajoittuvien viljelmien talouteen”; prof. Wiiala.

Välsilä, Paavo Antti Aatos, „Vesitilusten välisistä arvosuhteista jyvityksessä”; prof. Wiiala.

Arkkitehtiosasto:

Aschan, Nils-Hinrik, „Stadshus i Ekenäs”; prof. Sirén.

Granfelt, Margaretha Elisabeth, „Sporthall”; prof. Ekelund.

Hakala, Martti Kalervo, „Teatteritalo”; prof. Sirén.

Heino, Aarne Olavi, „Jääurheiluhalli Tampereelle”; prof. Sirén.

Hemming, Ritva Inkeri, „Tapiolan klubirakennus”; prof. Sirén.

Jaatinen, Kaino Iida Inkeri, „Uimahalli Helsinkiin”; prof. Sirén.

Jokelainen, Eila Kristiina Elisabet, „Keinojäähalli”; prof. Sirén.

Järnefelt, Klaus Erik Kari, „Lauttasaaren ostoskeskus”; prof. Sirén.

Karjanoja, Mikko Matias, „Krematorio”; prof. Sirén.

Kasanen, Seppo Sakari, „Nuorisokeskus, Helsinki”; prof. Sirén.

Kauppila, Pentti Juhani, „Yhteiskunnallinen korkeakoulu”; prof. Sirén.

Kerola, Toini Terttu, „Japanin lähetystö Helsinkiin”; prof. Sirén.

Lehtonen, Ulla Kirsti Hannele, „Musiikkikirjasto Sibeliuspuistoon”; prof. Sirén.

Mäkitalo, Risto Pekka, „Matkailukeskus Ylläntunturi”; prof. Sirén.

Narjus, Raimo Kalervo, „Turistikeskus, Ruissalo”; prof. Sirén.

Saarinen, Lauri Sakari, „Puinen kerrosliimattu kolminivelkehä”; dipl.ins. Sopanen.

Sillman, Osmo Yrjö, „Sotakorkeakoulu”; prof. Sirén.

Torvikoski, Martti Johannes, „Raahan seminaarin oppilasasuntola ja huoltokeskus”; prof. Ekelund.

Wartiainen, Väinö Henrik Antero, „Helsingin golfklubi”; prof. Sirén.

Österman, Reino Kaarlo, „Motellikeskus”; prof. Ekelund.

XVI. Selvitys Teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta.

Seuraavat teknillisen korkeakoulun professorit ja dosentit ovat ilmoittaneet toiminnastaan lukuvuoden 1957—1958 aikana.

Anngero, Kyösti Ragnar, rakennusstatikan dosentti. Luennoinut lujuusoppia 2 vt. rakennusinsinööriosaston II vk:lle suomeksi. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen sillanrakennus- ja staattisen laboratorion johtaja ja tutkimusinsinööri. Suomen Teknillisen Seuran, Rakennusinsinööriyhdistyksen, Suomen Betoniyhdistyksen, Teknillisten Tieteiden Akatemian, Internationale Vereinigung für Brückenbau und Hochbau'n ja tutkimuslaitosten kansainvälisen yhdistyksen RILEMin jäsen. Rakennusinsinööriyhdistyksen

asettaman teräsnormitoimikunnan ja muurattujen rakenteiden normitoimikunnan jäsen. Laatinut jälkimmäiselle toimikunnalle ehdotuksen muurattujen rakenteiden sallituiksi jännityksiksi. Julkaissut yhdessä A. J. Putkosen kanssa „Erweiterung der Theorie der Biegung eines Pfeilers ohne Zugfestigkeit und ihre Anwendung zur Berechnung von Rahmentragwerken mit unbewehrten Stielen” VTT:n julkaisu 34, 60 s, Helsinki 1957.

Blomberg, Hans Georg, teoreettisen sähkötekniikan professori. Teoreettinen sähkötekniikka IV ja säätötekniikka. Sähköteknillisen osaston stipendikomitean puheenjohtaja. Opettajana „Stiftelsen Tekniska Läroverket i Helsingfors” nimisessä oppilaitoksessa. Jäsenenä Tekniska Föreningen i Finland, Suomen Sähköinsinööriiliitossa ja Virkamiesyhdistyksessä.

Castrén, Reino Jalmari, liikennetalouden dosentti. Luennoinut liikennetaloutta rakennusinsinööri-osaston IV vk:lle 2 vt. kevätlukukaudella. Päätoimi: Helsingin kaupungin esikaupunkiliikenteen suunnittelukomitean suunnittelupäällikkö. Jäsenenä mm: Helsingin kaupungin liikennejärjestelykomiteassa (1955—), Helsingin kaupungin virastojen yhteistyötoimikunnassa (1956—), Helsingin kaupungin esikaupunkiliikennetoimikunnassa (1949—), Helsingin kaupungin esikaupunkiliikenteen suunnittelukomitean asiantuntijatoimikunnassa, Helsingin Kauppakamarin aluesuunnitteluvaiokunnassa (1954—) ja Helsingin Kauppakamarin liikennevaiokunnassa (1952—). Opintomatka 28. 8.—29. 9. 57 Hampuri, Berlin, Amsterdam, Rotterdam, Brüssel, Köln, Düsseldorf, München, Wien: Kaupunkien julkisen liikenteen tekniikkaa. Lausunto Helsingin esikaupunkien julkisen henkilöliikenteen kehittämistä, erityisesti kaupungin ja yksityisten yritysten työnjaossa ja yhteistyössä noudatettavista periaatteista, 139 siv. Helsinki. Liitteet kaupunginhallituksen mietintöön n:o 8 vuodelta 1957: Esikaupunkiliikennetoimikunnan mietintö, Liite III.

Erämettä, Kurt Heikki Olavi, epäorgaanisen kemian professori. Epäorgaanisen kemian II:n luentoja syyslukukaudella 2 vt. ja kevätlukukaudella 4 vt. Epäorgaanisen kemian III:n luentoja kevätlukukaudella 2 vt. Analyttinen kemia II:n luentoja kevätlukukaudella 2 vt. Julkaissut: „Olavi Erämettä and Sirpa Hämälä, On the Solubility of Acetylacetonates of Rare-earth Metals”. Suomen Kemistilehti B 31 (1958) 204—207.

Gripenberg, Jarl Mauritz Leonard, orgaanisen kemian lehtori. Orgaaninen kemia I ja Orgaanisen kemian peruskurssi. Julkaissut: Rearrangement of Quercetin Tetramethyl ether with Alkali. J. Org. Chem. 22 (1957) 220 (yhdessä C. Enebackin kanssa). Confirmation of the Structure of 2-Benzyl-2-hydroxycoumaran-3-ones. Acta Chem.Scand. 11 (1957) 866—875 (yhdessä C. Enebackin kanssa). Fungus Pigments VI. Polarography of Cinnabarin. Suomen Kemistilehti B 30 (1957) 134—136 (yhdessä P. Kivalon kanssa). The Structure of Cinnabarin. Proc. Chem. Soc. 1957 233. Reactions des Hydroxy-3-flavanones avec les Alcalis. Colloques Internationaux du Centre National de la Recherche Scientifique LXIV. Les Heterocycles Oxygenes 85—97. Fungus Pigments V. Degradation of Cinnabarin. Acta Chem.Scand. 11 (1957) 1485—1492.

Halonen, Reino Sakari, fotogrammetrian dosentti. Hoitanut avoimena olevan fotogrammetrian professorin virkaan maanmittausosastolla kuuluvat luennot, kolme viikotuntia sekä syys- että kevätlukukauden aikana, suomeksi. Kevätlukukaudella tapahtuneen ulkomaanmatkan takia edellämainitut luennot pidetty kaikki ennen maaliskuun 20 päivää 1958. Opettajaneuvoston määräyksestä luennoinut varsinaisen ohjelman ulkopuolella yhteensä 20 tuntia fotogrammetrian virheteriaa syys- ja kevätlukukauden aikana. Maanmittausosaston osastokollegin jäsen. Suomen Teknillisen Seuran toiminnanjohtaja, jäsenenä valtioneuvoston asettamassa teknillisen koulutuksen yleisjärjestelykomiteassa ja sen insinöörikoulutusta käsittelevässä työvaiokunnassa, Tekniikan Edistämisseätiön hallituksen ja Otaniemen Urhei-

lusäätiön valtuuskunnan varajäsen sekä Töölön-Pojat-säätiön hallituksen jäsen. Suomen Fotogrammetrisen Seuran varapuheenjohtaja, Ruotsin, Saksan, Sveitsin ja USA:n fotogrammetristen seurojen jäsen, Suomen Maanmittaustieteiden ja Maanmittausinsinöörien Liiton jäsen. Maaliskuun 20 päivästä toukokuun 20 päivään 1958 opintomatalla Englannissa, USA:ssa ja Kanadassa tarkoituksella tutustua fotogrammetrisiin laitoksiin ja tehtaisiin sekä opetustoimeen korkeakouluissa. Matkaa varten saanut stipendit Wihurin- ja Tekniikan Edistämissäätiöiltä.

Helenelund, Karl Vilhelm, pohjarakennuksen ja maarakennusmekaniikan professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen geoteknillisen osaston johtaja. Maa- ja vesiteknillisen tutkimussäätiön puheenjohtaja. Suomen Geoteknillisen Yhdistyksen puheenjohtaja. Suomen Teknillisen Seuran, Tekniska Föreningen i Finland'in sekä Maa- ja Vesirakennusinsinöörien Yhdistyksen jäsen. Asiantuntija Norjan teknillisen korkeakoulun geotekniikan ja perustamisopin professorinvirkaa täytettäessä. Suomen Akatemian varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha. Opintomatka Neuvostoliittoon 5. 12.—24. 12. 1957. Julkaisut: „Pohjarakennus ja maarakennusmekaniikka II” Teknillisen korkeakoulun luentomoniste N:o 143. Helsinki 1957. 208 s., „Paalujen kantaavuudesta”. Insinöörirehti N:o 5—6 1957. 6 s. „Sättningar hos byggnadsgrunder”. Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar N:o 11/1957. 7 s., Discussion (Foundations of Structures, Bearing Capacity, Settlement Observations). Proceedings IV. International Conference on Soil Mechanics and Foundation Engineering London 1957. Vol. 3. 2 s. Esitelmä: „Settlement Observations in Finland” ja „Geotechnical Investigations at the Finnish State Railways” Moskovan rakennusteknillisessä korkeakoulussa sekä „Geotechnische Untersuchungen und Arbeiten in Finnland” Leningradin rakennusteknillisessä korkeakoulussa joulukuussa 1957. Esitelmöinyt Svenska Geotekniska Föreningen'in sekä Sveriges Väg- och vattenbyggares Riksförbund'in kokouksissa Tukholmassa maaliskuussa 1958.

af Heurlin, Lauri Olavi, kansantalouden professori. Luennoinut ohjelman mukaan. Stipendilautakunnan jäsen. Teknillisen korkeakoulun opettaja- ja virkamiesyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Hoitanut osittain Yhteiskunnallisen Korkeakoulun kansantaloustieteen professorinvirkaa aikana 15. 9.—15. 11. 57. Kansantaloudellinen Yhdistys (Kansantaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen). The Econometric Society. Julkaisut: „Maataloustulojen verotus”, 4 s., Kansantaloudellinen Aikakauskirja 1957, 53. vuosikerta, I nide, Helsinki. „Verotuksen vaikutus maanviljelyksen tuotantoehtoihin”, 13 s., Kansantaloudellinen Aikakauskirja 1957, 53. vuosikerta, III nide, Helsinki.

Hirvonen, Reino Antero, geodesian professori. Teoreettisen geodesian luennot ja seminaari. Maanmittausosaston osastonjohtaja (virkavapaa kesä—elokuussa). Hoitanut osaa geodesian lehtorin opetusvelvollisuudesta kevätlukukaudella. Helsingin yliopiston dosentti (vapautettu opetusvelvollisuudesta). Maanjakoteknillisen tutkimuksen järjestämiseksi asetetun komitean jäsen. Ohion valtion yliopiston tutkimussäätiön vierailevana tutkijana kesä—elokuussa (mm. tarkastanut yhden tohtorinväitöskirjan). Maanmittaustieteiden seuran varapuheenjohtaja ja julkaisun Maanmittaus päätoimittaja. Tähtitieteellisen yhdistyksen varapuheenjohtaja. Varttuneiden tieteenharjoittajain valtionapuraha. Computation of Triangulations on the Ellipsoid by the Aid of Closed Formulas. Bulletin gèodésique N:o 43, siv. 3—15. Kuumenetelmät geodesiassa (Moon methods in geodesy). Suomalainen Tiedeakatemia, Esitelmät ja pöytäkirjat 1956, siv. 101—112 (Sitzungsberichte 1956, siv. 85—96). The Precision Obtainable by the Eclipse Method. Publ. Inst. Geodesy, Photogr. Cartogr. Ohio State University N:o 7, Columbus. Siv. 47—50. The Balancing of the Gravity Field, Techn. Paper Mapping & Charting Res. Lab. Ohio State University, Columbus. 9 sivua. Vaakitusverkon tasoitus lähenemiskeinolla. Maanmittaus 1957, Helsinki. Siv. 10—21. Geodesian reformaatio. Maanmittaus 1957. Siv. 55—67.

Häyrinen, Tauno Erkki, tekstiiliteknologian professori. Kehruu- ja kutomoteknologian luennot ja harjoitukset. Koulukassan, erill. rahastojen ja monistustoimiston tilien tarkastaja. Opintolainarahaston hallituksessa TKK:n edustajana. VTT:n tekstiililaboratorion johtaja. Pellavasäätiön hallituksen varapuheenjohtaja. Isännöitsijänä SOK:n Helsingin tehtailla. Jäsenenä Suom. Tekn. Seurassa ja Tampereen Tekn. Seurassa. Tekstiili-insinöörillä exkursio johtajana Englantiin tehdyllä opintomatalla. Esitelmänsijänä Kansainvälisen Trikooyhdistyksen kongressissa Luzernissa aiheesta: „Statistical Quality controll in the knitting industries”. Teos „Tekstiilikuitujen ja tuotteiden arvostelu ja tutkiminen” s. 336, Porvoo WS. Yhdessä ins. Hannulan kanssa VTT:n tied. sarjassa tutkimus „Nylon-tekstiilien pesusta”. 35 sivua ja samassa sarjassa „Ehdotuksia suomalaisiksi tekstiilin koetusstandardeiksi II. 123 sivua.

Jansson, Jan-Erik, hoitanut laivanrakennusopin professorinvirkaa. Luennot, harjoitustyöt ja diplomityöt opetusohjelman mukaisesti. Laivanrakennusalan asiantuntijatehtäviä. Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar'in toimituksen jäsen. Julkaissut: „Ammattityöläisten, työnjohtajien ja laivanrakennusinsinöörien valmennuksen ja koulutuksen järjestely”, 6 s., Navigator 9/1957. „Moderna trampfartyg”, 6 s., Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar 10/1957. „Skeppsbyggnad och teknisk undervisning i Sovjet”, 3 s., Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar 11/1957. „Shipbuilding in Finland and a Comment on the Education of Future Management Personnel”, 5 s., Shipbuilding and Shipping Record, International Design and Equipment 1958. Arvosteluja. Katsauksia. Pitänyt esitelmää. Opintomatka Espanjaan Suomen edustajana Madridissa 15. 9.—21. 9. 1957 pidettyyn laivahydrodynamiikan kongressiin, „Eighth International Towing Tank Conference”. Toiminut korkeakoulun laivanrakennusopiskelijoiden opintomatkan johtajana Kööpenhaminaan ja Hampuriin 29. 3.—5. 4. 1958. Opintomatka Belgiaan, Brysselin maailmannäyttelyyn, 23. 8.—30. 8. 1958. Aikakausjulkaisun „European Shipbuilding” toimitusvaliokunnan jäsen. Suomen laivateknillisen komitean varapuheenjohtaja. Seuraavien tieteellisten seurojen jäsen: The Society of Naval Architects and Marine Engineers, New York; The Institution of Naval Architects, London; North East Coast Institution of Engineers and Shipbuilders, Newcastle; Schiffbautechnische Gesellschaft, Hamburg.

Jauhainen, Jaarli Johannes, heikkovirtatekniikan professori. Luennoinut heikkovirtatekniikkaa III vuosikurssilla 3 vt. syyslukukaudella ja 1 vt. kevätlukukaudella sekä IV vuosikurssilla 3 vt. + 1 harj.tunti. Korkeakoulun edustaja Teekkarikylän kappelirahaston johtokunnassa. Jäsenenä Valtionrautateiden viestitekniillisessä komiteassa, Radiolinkkikomiteassa, Radiohuoltolautakunnassa, Viestisäätiön hallituksessa ja Parantolaopiston johtokunnassa. Teknillisen Museoyhdistyksen toiminnanjohtaja. Tekniikan edistämissäätiön televisioerikoisrahaston neuvottelukunnan ja Turun sekä Tampereen alaosastojen neuvottelukunnan puheenjohtaja. Akustisen standardisoimiskomitean puheenjohtaja. Osallistunut akustikan alan standardisoimista suorittavien ISO/TC 43 ja IEC/TC 29 kokouksiin Tukholmassa. Opettanut puhelintekniikkaa Helsingin Teknillisessä opistossa. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriliiton ja Société Française des Electriciens'in jäsen. Varttuneiden tutkijain stipendi. Asiantuntijatehtäviä. Aikakauslehtikirjoituksia. Esitelmää.

Jauho, Pekka Antti Olavi, ydinfysiikan professori. Luentoja: Fysiikka III 2 t. syys- ja 4 t. kevätlukukaudella. Ydinfysiikka I ja II 2 t. syys- ja kevätlukukaudella. Teknillisen fysiikan osaston johtaja, hallintokollegin jäsen. Atomineuvottelukunnan tieteellisteknillisen jaoston jäsen, Pohjois-Suomen korkeakoulukomitean jäsen, säteilyvastuukomitean jäsen. Pohjoismaiden teoreettisen atomifysiikan laitoksen johtokunnan jäsen. Suomen fyysikkoseuran jäsen ja johtokunnan varapuheenjohtaja. Valtion stipendi varttuneelle tieteenharjoittajalle, opintomatka Englantiin ekskursio johtajana 26. 5.—17. 6. 1958. Arkhi-

medes, 4 s. Helsinki 1958: Negatiivinen absoluuttinen lämpötila, realiteetti vai fiktio. Johtanut ydinmagneettisen resonansspektrometrin rakentamista sekä useita ydinfysikaalisia tutkimusohjelmia.

Kaitera, Pentti Veikko, maatalouden vesirakennuksen professori. Ohjelmanmukaiset luentosarjat. Pohjois-Suomen korkeakoulukomitean puheenjohtaja, valtakunnansuunnittelu-neuvoston jäsen, puheenjohtaja Lesti—Perhonjoen, Kalajoen, Siika—Pyhäjoen, Oulujoen sekä Ii—Kiiminkijoen aluesuunnitteluelimissä, Oulun kesäyliopiston rehtori. Teknillis-Yhteiskunnallisen Tutkimussäätiön puheenjohtaja, Suoseuran puheenjohtaja, Suoviljelysyhdistyksen varapuheenjohtaja, STS:n valtuuston jäsen, Maa- ja vesiteknillisen tutkimussäätiön hallituksen jäsen. Vesistötieteellisistä nimityksistä ja luokituksista, Tekn. Aikakauslehti n:o 19 (1957), 2 s., Oulun yliopiston perustamista koskevista suunnitelmista, Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliiton julkaisuja IV (1957), 8 s., Teknillinen tiedekunta Oulun yliopistoon, Liitto n:o 74 (1958), Raahen seudun satamien kehittämisestä, Siika—Pyhäjoki-alueen Liiton julkaisu (1957), Maa- ja vesiteknillisen tutkimussäätiön toiminta vuosina 1946—1956, Maa- ja vesirakentaja 3 (1958), 7 s.

Kajamaa, Mauno Daniel, kartografian dosentti ja Kartografisen laitoksen esimies. Kartografian luentosarja (N:o 807) 2 vt. Tenttikuulusteluja, dipl.töiden tarkastuksia ja maanmittausosaston osastokollegin jäsenyydestä aiheutuvia tehtäviä. Maanmittaushallituksen yli-insinööri, topografisen toimiston ja karttapainon johtaja. Kartastoalaa koskeva luento Sotakorkeakoulussa ja karttaopin luennot Kirjakauppakoulussa. Jäsen ja jaoston puheenjohtaja yhdessä valtioneuvoston nimittämässä komiteassa. Suomen Kartografisen Seuran puheenjohtaja. Suomen Maantieteellisen Seuran työjäsen ja kartastotoimikunnan jäsen. Määrätty valtion ja Suomen maanmittausinsinöörien liiton edustajaksi 27. 8. 58 alkavaan Kansainvälisen maanmittausinsinöörien liiton IX kongressiin Delft'issä. Määrätty jäseneksi Kansainvälisen maanm.ins. liiton pysyvään komissioon ja S. maanm.ins. liiton yhdysmieheksi kansainvälisessä liitossa. Toiminut puheenjohtajana kongressin yhteyteen tulevan näyttelyn Suomen osaston järjestelytoimikunnassa. Suomen urheilun hopeinen ansiomerkki. Tekniikan Edistämissäätiön stipendi kartografisiin tutkimuksiin. Dos.stipendi 31. 12. 57 saakka. Maan peruskartoitus- ja kartanpainatustöiden johto.

Kajanne, Paavo Jaakko Jooseppi, orgaanisen kemian teknologian professorin virkaa hoitamaan määrätty. Orgaanisen kemian teknologian dosentti. Orgaanisen kemian teknologia I—II. Lohja-Kotka O/Y:n palveluksessa 10. 3. 1958 saakka ja O/Y Alkoholiliike A/B:n palveluksessa Rajamäen tehtailla huhtikuusta 1958 edelleen. Huhtamäki-Yhtymän asiantuntijana koko lukuvuoden ajan. Suomen Teknillisen seuran, Suomalaisten Kemistien Seuran puheenjohtajana v. 1958 alusta, Suomen Paperi-insinöörien Yhdistyksen, American Chemical Society ja Deutsche Gesellschaft für chemisches Apparatewesen jäsen. I palkinto vuoden 1957 parhaasta kirjoituksesta Teknillisessä aikakauslehdessä myönnetty 17. 3. 1957. Valtion luonnontieteellisen toimikunnan apuraha mäntyöljytutkimuksiin myönnetty 12. 11. 1957. Julkaissut: „Studies on Tall Oil Rosin I”, Paperi ja Puu vol. 39, s. 171, n:o 4 a, Helsinki (7 sivua), „Studies on Tall Oil Rosin II”, Paperi ja Puu vol. 39, s. 377, Helsinki (5 sivua), „Studies on Tall Oil Rosin III”, Paperi ja Puu vol. 39, s. 424, Helsinki (3 sivua), „Amiinien käytöstä lämmönsiirtimien kemiallisessa huollossa”, Teknillinen Aikakauslehti vol. 47, s. 313, Helsinki (4 sivua), „A Rapid Colorimetric Molybdenum Blue Method for Phosphoric Acid Determination”, Suomen Kemistilehti vol. B 30, s. 101, Helsinki (8 sivua), „Hydrogen Bonding as an Uncertainty Factor in Continuous Moisture Determination of Paper”, Paperi ja Puu vol. 39, s. 456, Helsinki (6 sivua), „Tumorigenes Vermögen und physikochemische Eigenschaften einiger nichtionisierbarer Detergenten, untersucht am Schleimpilz Physarum polycephalum”, Naturwissenschaften vol 44, s. 354,

Berlin (2 sivua), „A Rapid Method for Moisture Determination”, Paperi ja Puu vol. 39, s. 391, Helsinki (6 sivua), „Investigations on the Fatty Acids of Pine Wood and Tall Oil II”, Paperi ja Puu vol 39, s. 417, Helsinki (5 sivua), „Investigations on the Fatty Acids of Pine Wood and Tall Oil III”, Paperi ja Puu vol. 39, s. 471, Helsinki (5 sivua), „Experiences with Filming Amines in Finland”, Corrosion Prevention & Control vol. 1957, London (5 sivua) ja „Zur Bedeutung des physikochemischen Baues für die Fähigkeit von Tween 60, auf der Haut von Mäusen Verenderungen hervorzurufen”, Naturwissenschaften vol. 44, s. 563, Berlin (3 sivua). Mm. osallistunut Huhtamäki-Yhtymän kemiallisen koeteltaan suunnitteluun.

Kivisalo, Bruuno, sillanrakennusopin professori. Sillanrakennusoppi ja staattisesti määritettyjen siltaristikoiden teoria opetusohjelman mukaisesti. Rakennusinsinööriostas-
talon korkeakoulun Otaniemen rakennustoimikunnassa. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen rakennusalan tutkimusneuvottelukunnan jäsen. Suomen Betoniyhdistyksen jäsen. Yhdistyksen hallituksen, teknillisen valiokunnan ja A-betonivaltuuksia käsittelevän komitean jäsen. Esijännitettujen betonirakenteiden normaalimääräysten laatimistoimikunnan varapuheenjohtaja. Betoninormikomitean yleisen jaoston jäsen ja teräsjaoston puheenjohtaja. Rakennusinsinööriyhdistyksen jäsen. Yhdistyksen asettaman teräsrakenteiden normitoimikunnan jäsen. Suomen Teknillisen Seuran ja Suomen Tieyhdistyksen jäsen. Suomen Neuvottelevien Insinöörien Liiton jäsen. Sillanrakennuksen ja Rakennustekniikan kansainvälisen yhdistyksen (IVBH) jäsen ja sen pysyvän valiokunnan Suomen osaston jäsen. Esijännitetyn betonin kansainvälisen yhdistyksen (FIP) jäsen. Osanotto FIP:n kolmanteen kansainväliseen kongressiin Berliinissä 5...10. 5. -58 Suomen Betoniyhdistyksen edustajana. Julkaisut: „Die Strassenbrüche von Helsinki nach Kulosaari (Finnland)”. Itävaltalaisessa aikakauslehdessä „Stahlbau Rundschau” N:o 2 1957 siv. 14...22, „Bridges”. Selostus Suomen silta-
rakenteista julkaisussa „Finnisch Trade Review” N:o 1 1958 siv. 18...19.

Korhonen, Unto Kalervo, fysiikan professori. Fysiikka II:n luennot syyslukukaudella ja kevätlukukaudella sekä kaksi laskuharjoitusryhmää. Fysiikan laboratorion prefekti. Fysiikan dosentti Helsingin yliopistossa. Suomen fyysikkoseuran puheenjohtaja. Stipendi 180 000 markkaa Valtion luonnontieteelliseltä toimikunnalta. Julkaisut: „The Atomic Scattering Factors of the Potassium Ion in Trigonal Potassium Nitrate. 5 siv. Copenhagen. Acta Cryst. 10. 1957.

Kuuskoski, Viljo Nikolai, huoneenrakennustekniikan professori. Luennot, harjoitukset sekä betoniteknologian kurssi pidetty ohjelman mukaisesti. Syyslukukaudella pidetty 2 vt. ylim. harjoituksia sellaisia yleiskurssia seuranneita ylioppilaita varten, jotka eivät ed. kevätlukukautena olleet saaneet harjoitustöitään valmiiksi. Teknillisen korkeakoulun rakennustoimikunnan jäsen. Valittu rakennusinsinööriostas-
talon johtajaksi 1. 7. 1958 lähtien. Otaniemen hoitokunnan teknillinen asiantuntija rakennusasioissa. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen ja betoniteknillisen laboratorion neuvottelukunnan jäsen. Luennoin sotakorkeakoulussa pioneeritekniikalla linjalla statiikkaa ja lujuusoppia sekä betoniteknikkaa (4 vt.). Etelä-Espoon Yhteiskoulun vanhempainneuvoston puheenjohtaja. Toiminut neuvottelevana rakennusinsinöörinä. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Betoniyhdistyksen, Rakennusinsinööriyhdistyksen, Suomen Neuvottelevien Insinöörien Liiton, American Concrete Institute'n, Internationale Vereinigung für Brückenbau und Hochbau'n ja Fédération Internationale de la Précontrainte'n jäsen. Suomen Betoniyhdistyksen hallituksen jäsen. Eräiden normitoimikuntien jäsen. Osallistunut 5—10. 5. 1958 Berliinissä pidettyyn kansainväliseen, kolmanteen esijännitetyn betonin kongressiin sekä 12—15. 5. 1958 Kööpenhaminassa pidettyyn pohjoismaiseen betonikongressiin.

Laasonen, Veikko Pentti Johannes, lujuusopin professori. Virkavapaana 1 päivään kesäkuuta 1958 ulkomaista vierailua varten. Toiminut lukuvuodet 1956—58 vierailevana matematiikan professorina yliopistossa „University of California, Los Angeles” sekä tutkimusmatematiikkona tähän kuuluvassa laitoksessa „Numerical Analysis Research”. Seuraavien seurojen jäsenenä: „Suomalainen Tiedeakatemia”, „Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik”, „Matemaattinen Yhdistys”, „Suomalaisten Teknikkojen Seura”. Esitelmää amerikkalaisissa yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa. Julkaissut: „On the behavior of the solution of the Dirichlet problem at analytic corners”. 13 s. Ann. acad. sci. fenn. A I 241 ja „On the degree of convergence of discrete approximations for the solutions of the Dirichlet problem”. 19 s. Ann. acad. sci. fenn. A. I. 246.

Laurila, Erkki Aukusti, teknillisen fysiikan professori, vararehtori. Teknillinen fysiikka I ja II. Pitänyt reaktorifysiikkaa koskevat luennot ydintekniikan kursseilla. VTT lab.johdaja, energiakomitean puheenjohtaja, Suomen Kulttuurirahaston hallituksen jäsen, Outokumpu Oy:n hall.neuvoston jäsen ym. Instrumenttitekniillisiä asiantuntijatehtäviä. Suomalaisen Tiedeakatemian, Suomen fyysikkoseuran, STS:n, American Physical Society, Ingeniörsvetenskapsakademian jäsen. Kutsuttu esitelmöimään Kanadaan kuivamagneettisesta rikastuksesta toukok. 1958. Julkaissut: „An approach to the theory of magnetic concentration”, Ann Acad. Sci. Fenn. A.7. 1958, „Atomic Energy on Finland, Progress in Atomic Energy”, N.Y. 1958, „Lämpösähköisten ilmiöitten teknillisistä sovellutuksista”, Arkhimedes 1. 1957. Aikakauslehtiartikkeleja. Aeromagnetometrin suunnittelu ja rakentaminen.

Levón, Martti Albert, puun mekaanisen teknologian professori. Pitänyt ohjelma-
mukaiset luentosarjat. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen ja sen raha-asia-
valiokunnan jäsen. Tekniikan Edistämissäätiön ja Suomen Luonnonvarain säätiön halli-
tuksien jäsen. Valtion ammattikasvatusneuvoston puheenjohtaja. Valtion teknillisen ja
ammattiopetuksen yleisjärjestelytoimikunnan puheenjohtaja. Valtion asettaman V.T.T:n
organisation uudelleenjärjestelyä käsittelevän komitean jäsen. Suomen sahateollisuusmiesten
yhdistyksen puheenjohtaja ja yhdistyksen asettaman vientisahatavaran lajitteluohjeita uusi-
van komitean puheenjohtaja. Työtehovaltuuskunta r.y:n hallituksen puheenjohtaja. Suo-
men FAO-toimikunnan metsäjaoston jäsen. Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan hallituksen pu-
heenjohtaja, Suomen Gummitehdas Osakeyhtiön hallituksen jäsen, Insinööri-toimisto Silta
ja Satama Oy:n johtokunnan jäsen, Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen,
yhdistyksen „Föreningen Svenska Sägverksmän” kutsumana pitänyt v. 1957 esitelmän yhdis-
tyksen vuosikokouksessa Tukholmassa Neuvostoliiton sahateollisuudesta, samoin „Svenska
Sägverksföreningars Riksförbund”in kutsumana Örebrossa ja Norjan sahateollisuusmiesten
yhdistyksen „Föreningen till Treindustriens Fremme” kutsumana Norjassa. Ottanut osaa
Norjan sahateollisuusmiesten yhdistyksen kesäretkeilyyn kutsuvieraana Norjassa v. 1957, ja
Ruotsin Sahateollisuusmiesten yhdistyksen kesäretkeilyyn kutsuvieraana Ruotsissa 1958. Kir-
joittanut useita sahateollisuutta ja teknillistä opetusta sekä tutkimusta koskevia kirjoituksia
puunjalostusta edustaviin suomalaisiin, ruotsalaisiin ja norjalaisiin ammattilehtiin.
Pitänyt useampia esitelmää ammattiyhdistyksessä. Suomen Metsäyhdistys, Suomen Sahateol-
lusmiesten yhdistys, Suomen Puuteollisuusinsinööriyhdistys (kunniajäsen), Suomen Puu-
miehet r.y. (kunniajäsen), Suomen Uittajainyhdistys, Suomen Teknillinen Seura (kunnia-
jäsen), Tekniska Föreningen i Finland, Suomen Sähköinsinööriiliitto, Kansantaloudellinen
yhdistys, Liikemiesyhdistys, Metsätieteellinen seura y.m. Teknillisten tieteitten akatemian
perustava jäsen sekä akatemian hallituksen jäsen. Ruotsin Insinöritiedeakatemian ja
Tanskan tekn.tieteitten akatemian jäsen. Kutsuttu Suomen Teknillisen seuran kunniajäse-
neksi v. 1957. Suomen Akatemian vanhempain tieteidenharjoittajain stipendi v. 1958.

Lokki, Olli Kristian, matematiikan apulaisprofessori. Matematiikka I, II, Ia ja tilas-
tomatematiikka. Yliopiston dosentti, Sotakorkeakoulun matematiikan opettaja. Toiminut
opettajana Rastorin 4. ja 5. laadunvalvontakurssilla. Rastorin asiantuntija matemaattisissa
kysymyksissä. Seuraavien yhdistysten jäsenenä: Matemaattinen yhdistys, Suomen teknilli-
nen seura ja The Institute of Mathematical Statistics.

Meurman, Otto-Iivari, asemakaavaopin professori. Luentosarjat: Arkkitehtiosastolla
johdantokurssi 2. vuosikurssin oppilaille, luentoja 1 t. syyslukukaudella, harjoituksia 2 t.
syys- ja 4 t. kevätlukukaudella. — 3. ja 4. vuosikurssin oppilaiden asemakaavaopin kurssi:
2 t. viikossa luentoja ja erikseen kummallekin vuosikurssille 4 t. viikossa harjoituksia.
Rakennusinsinööri-osastolla 4. vuosikurssin oppilaille luentoja 1 viikkotunti syyslukukaudella.
Maanmittausosastolla 4. vuosikurssin oppilaille 2 luontotuntia viikottain syyslukukaudella.
Toiminut arkkitehtiosaston johtajana ja siten hallintokollegin jäsenenä. Stipendilautakun-
nan varapuheenjohtajana. Arkkitehtikillan oltermanni. Jäsen Valtakunnansuunnitteluneu-
vostossa, Sisäasiainministeriön asemakaava-asiain neuvottelukunnassa, Lisätyssä muinaistie-
teellisessä toimikunnassa, Otaniemen hoitokunnassa, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen
rakennuslaboratorioiden neuvottelukunnassa, Viikin maataloustiedekunnan rakennustoimikun-
nassa, Oulun korkeakoulukomiteassa ja Helsingin esikaupunkien rakennusoikeutta käsittele-
vässä komiteassa. Jäsen Lehtisaaren asemakaavakomiteassa. Jäsen Suomen Arkkitehtiliit-
tossa ja sen luottamusvaltuustossa, Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen kunniajäsen,
Teknillisten tieteiden akatemian perustajajäsen, kirjeenvaihtajajäsen Deutsche Akademie
für Städtebau und Landesplanung, Co-opted member yhdistyksessä International Fede-
ration for Housing and Town Planning, jäsen yhdistyksessä Samfundet för Samhällsplä-
nering (Tukholma), Suomen Luonnonsuojeluyhdistyksen ja sen neuvottelukunnan jäsen,
Muinaismuistoyhdistyksen jäsen, Suomen rakennustaiteen museon edustajiston varapuheen-
johtaja ja Suomen rakennustaiteen seuran jäsen. Saanut Suomen Luonnonsuojeluyhdistyk-
sen kultaisen ansiomerkin. Julkaissut: „Iisalmen yleiskaava”, 100 sivua, Helsingissä Suo-
malaisen Kirjallisuuden Kirjapaino Oy. Suoritettuja teknillisiä töitä: Kauniaisten Ersin
asemakaava, Iisalmen IV osan asemakaava, Riihimäen keskuksen asemakaava. Kirjoittanut:
eräitä kirjoituksia aikakauslehtiin ja pitänyt useita esitelmiä.

Miekk-oja, Heikki Malakias, metalliopin professori. Metallioppi 671, luentoja 4 tuntia
viikossa sekä syys- että kevätlukukaudella ja harjoituksia 5 tuntia sekä syys- että kevä-
tlukukaudella. Metallioppi 201 (metalliraaka-aineoppi I), luentoja 3 tuntia viikossa syys-
lukukaudella ja 2 tuntia kevätlukukaudella sekä harjoituksia 2 tuntia viikossa syys- ja
kevätlukukaudella. Teknillisen korkeakoulun jatkokoulutuskomitean jäsen. Jäsenenä: Suo-
men tiedeakatemiassa, Teknillisessä akatemiassa, Vuorimiesyhdistyksessä, Fyysikkoseurassa
ja kirjeenvaihtojäsenenä Institute of Metals. Outokumpu Oy:n säätiöltä apuraha metalli-
opin oppikirjan laatimista varten.

Mustajoki, Arvo Eemil, hoitanut viransijaisena fysiikan apulaisprofessorinvirkaa. Luen-
noinut yleisen fysiikan suppeamman kurssin rakennusinsinööri- ja maanmittausosaston I
vuosikurssin ylioppilaille (Fysiikka I) sekä fysiikan mittaustekniikan kurssit (2 rinnakkais-
kurssia). Hoitanut fysiikan peruskursseihin liittyviä kertaus- ja laskuharjoituksia syysluku-
kaudella 3 vt. ja kevätlukukaudella 5 vt. Luennoinut Helsingin yliopistossa lääketiet. yli-
oppilaille lääket.kand.tutkintoa varten vaadittavan fysiikan kurssin. Suomen Fyysikko-
seuran jäsen. Julkaissut: „Kalorimetrische Untersuchungen mit Bezug auf die Umwandlung
in NaNO_3 und dessen Schmelzvorgang” (Ann. Acad. Scient. Fenn. A VI, 5), 17 s., Hel-
sinki 1957 ja „Die spezifische Wärme des Cäsiumnitrats in Temperaturintervall 50...450° C
sowie dessen Umwandlungs- und Schmelzwärme” (Ann. Acad. Scient. Fenn. A VI, 7), 12 s.,
Helsinki 1957.

Niini, Eino Markus, teollisuustalouden professori, koneinsinööriosaston johtaja. Luennoinuit muuten ohjelman mukaisesti teollisuustalouden tuotannollisen (2 vt.) ja kaupallisen (2 vt.) jatkokurssin sekä ohjannut näihin kuuluvat harjoitus- ja tutkintotehtävät, mutta ollut sairauden vuoksi virkavapaa 3. 2.—17. 2. -58. Johtanut insinöörien teollisuustaloudellisia jatko- ja erikoisopintoja 12 kk. kestäväillä kursseilla, joilla kurssilaiset ovat n. kolmen kuukauden väliajoin kokoontuneet Helsinkiin opintojen ohjausta ja tulosten tarkastamista varten muutamiksi päiviksi kerrallaan. Korkeakoulun edustaja Otaniemen Urheilusäätiön hallituksessa. Antanut Kauppakorkeakoululle asiantuntijalausannon liiketaloustieteen apulaisprofessorin viran hakijain tieteellisestä pätevydestä. Suorittanut teollisuustaloudellisia asiantuntijatehtäviä eräille teollisuusyrityksille. Julkaissut: *Insinööri ja teollisuuden laskentatoimi*. Tekn. Aikakauslehti 20/1957, 5 p. Tuottavuus ja sen kohottaminen, *Tehostaja* 1/1958, 10 p.

Noponen, Veikko Kalervo, professori, talousoikeus. Talousoikeus I, II, IV ja V. Maanmittausosaston vt. johtaja touko—syyskuussa 1957 ja 1958. Suomen Lakimiesyhdistyksen, Suomen Lainopillisen yhdistyksen ja Maanmittaustieteiden Seuran jäsenenä.

Nyström, Evert Johannes, professori (Sovellettu matematiikka). 011, 012, 013, 014. Viikkotunnit ohjelmanmukaisesti. Kielitutkintolautakunnan puheenjohtaja. Teknillisen korkeakoulun opintolainalautakunnan puheenjohtaja. Om ellipsografer (*Nordisk matematisk tidskrift* Bd. 8), Oslo 1957, 10 s.

Oksala, Ohto Antero Kaarle, työpsykologian ja työnjohto-opin professori. Luennoinuit ja pitänyt harjoitukset ohjelman mukaisesti. Lisäksi järjestänyt pitkän kurssin osanottajille demonstraatio-tarkoituksessa taipumuksiin kohdistuvan testauksen. Nauttinut virkavapautta 10. 4.—3. 5. ulkomaanmatkan vuoksi. TTK:n edustajana Suomen Ylioppilaskuntien Liiton terveydenhoitosäätiön valtuuskunnassa. Työterveyslaitoksen psykologisen osaston johtaja (osapäivätyö). Pitänyt Jyväskylän kasvatustieteiden korkeakoulun kesälukukaudella 1958 luentosarjat työn psykologiasta ja oppimisen psykologiasta. Suomalaisen kirjallisuuden edistämisyseuran valtuuskunnan jäsen. Suomalaisen teknikkojen seuran jäsen. Tuottavuusmiesten Killan kiltavaari. Filosofisen Yhdistyksen hallituksen varajäsen. Kasvatustieteiden tutkimusneuvoston jäsen. Suomen Psykologisen Seuran jäsen. Suomen Teollisuuslääketieteellisen Yhdistyksen jäsen. International Association on Occupational Health'in Permanent Committee'n jäsen. American Psychological Associationin foreign affiliate. Saanut Teknilliseltä Korkeakoululta 50 000 mk:n apurahan ja tehnyt sen turvin ulkomaanmatkan, jonka aikana osallistunut Roomassa huhtikuussa 1958 pidettyyn 13. kansainväliseen sovelletun psykologian kongressiin (jossa pitänyt esitelmän) sekä tutustunut Italian ja Länsi-Saksan sovelletun psykologian tutkimuslaitoksiin. Julkaissut artikkelit „Angewandte Psychologie und Arbeitsmedizin” (*Berichte des XII internationalen Kongress für Arbeitsmedizin*, Helsinki 1957) ja „Vaihe- ja liikutyö inhimillisenä ongelmana” (*Työ ja Terveys* V, Helsinki 1957).

Paavola, Martti Johannes, sähkölaitosten professori. Luennoinuit sähkölaitosten suunnittelua. Korkeakoulun edustaja Suomen Sähkölaitosyhdistyksen Tutkimusosaston neuvottelukunnassa ja Ammattienedistämislaitoksen hallituksessa. Valtioneuvoston kutsuma jäsen teknillisen ja ammattiopetuksen yleisjärjestelyä tutkivassa komiteassa, Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä jäsen Sähkötarkastuslaitoksen hallituksessa ja työvaliokunnassa, Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman sähkölaitokunnan puheenjohtaja. Valtion Teknillisen Tutkimuslaitoksen sähköteknillisen laboratorion johtaja, Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen, Sähköinsinöörikillan oltermanni. Teknillisten tieteiden akatemian jäsen v:sta 1957, Suomalaisen teknikkojen seuran, Suomen Sähköinsinööriiliiton, Suomen

Fyysikkoseuran, Suomen Valoteknillisen Seuran ja kansainvälisen suurjännitejärjestön Cigrén jäsen, sekä Insinööriliiton kunniajäsen. Valoteknillisten järjestöjen Svenska Belysningssällskapet (Ruotsi), Selskapet för Lyskultur (Norja) ja Lysteknisk Selskab (Tanska) kirjeenvaihtajajäsen.

Pekkarinen, Aino, analyyttisen kemian lehtori. Pitänyt analyyttisen kemia I:n ja epäorgaanisen kemia I:n luennot ja harjoitukset ohjelman mukaisesti. Suomalaisten kemistien seuran ja limnoloogisen yhdistyksen jäsen. Julkaissut monisteet: Kemian reaktio-oppi ja Kvalitatiivinen semimikroanalyysi.

Pesonen, Uno, geodesian dosentti. Ei luentoja.

Pyökäri, Tauno Olavi, sähkötekniikan professori, opetusalanä sähkökoneet. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti sähkökoneopin peruskurssin (Sähkökoneet I) ja täydennyskurssin (Sähkökoneet II). Sähkötekniikan osaston johtaja. Arava-neuvottelukunnan varajäsen. Invaliidisäätiön Ammattikoulun johtokunnan puheenjohtaja. Walter Ahlström'in Säätiön hallituksen jäsen. Suomen Sähköinsinööriliitto r.y:n, Suomalaisten Teknikkojen Seuran, (STS) Yleinen Insinöörilyhdistys r.y:n, Reserviupseeriliitto r.y:n, American Institute of El. engineerin, y. m. jäsen. STS:n valtuuston jäsen.

Rahola, Jaakko Juhani, laivanrakennusopin professori, rehtori. Vapautettu luennoimisvelvollisuudesta. Otaniemen hoitokunnan, Otaniemen Urheilusäätiön valtuuskunnan, Otaniemen rakennustoimikunnan, Tekniikan edistämissäätiön hallituksen, Outokumpu Oy:n säätiön hallituksen ja K. V. Lindholmin tutkimussäätiön hallituksen puheenjohtaja. Akatemialautakunnan, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen ja Merenkulun säätiön hallituksen ja työvaliokunnan jäsen. Merenkulkuhallituksen avuksi asetetun neuvon antavan elimen (n.s. alustarkastustoimikunnan) puheenjohtaja. Valmet Oy:n johtokunnan jäsen. Kulosaaren seurakunnan kirkkovaltuuston jäsen. Kulosaaren yhteiskoulun johtokunnan varapuheenjohtaja. Laivastoliiton valtuuskunnan jäsen. Scandinavian Towing Tank Conference-nimisen organisaation jäsen. International Shipbuilding Progress-aikakauslehden (Hollanti) toimitusvaliokunnan jäsen. Pohjoismaiden kulttuuritoimikunnan teknillisten korkeakoulujen yhteistoimintaa käsittelevän jaoston jäsen. Suomen teknillisen seuran ja sen valtuuston jäsen. Sotatieteellisen seuran ja Meriupseerilyhdistyksen jäsen. Suomen laivateknillisen komitean puheenjohtaja. Schiffbautechnische Gesellschaftin (Hampuri) jäsen. Kutsuttu Teknillisten Tieteiden Akatemian ja Ruotsin Ingeniörsvetenskapsakademin jäseneksi. Pyydetty erään tohtorinväitöskirjan tarkastajaksi (vastaväittäjäksi) Norjan teknilliseen korkeakouluun. Korkeakoulun edustajana Prahassa teknillisen opetuksen 250-vuotisjuhlissa toukokuussa 1957, Pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen rehtorien kokouksessa Kööpenhaminassa kesäkuussa 1957. Toiminut Valmet Oy:n asiantuntijana eräitä telakkalaitteita ja alustyyppejä suunniteltaessa.

Roschier, Rolf Helmer, puun kemiallisen teknologian professori. Ohjelmanmukaiset luentosarjat pidetty. Puunjalostusosaston johtaja. Suomalaisten kemistien seuran kunniajäsen vuodesta 1958. Osallistunut kutsuttuna Eucepa-järjestön symposiumiin Darmstadtissa, jossa esitelmöi huhtik. 1958. Julkaissut: „Über die Kohlenhydrate im Holzschleifeizirkulationswasser" Suomen kemistilehti B 31 (1958) 106—110. „Die Polysaccharide in der alkalischen Zellstoffablaugung", „Väkeväidyn sulfiittijäteliuoksen saattaminen veteenliukenemattomaan geelitilaan", yhdessä Erkki Aaltion kanssa, Paperi ja Puu n:o 2, 1957, 4 sivua ja „Über die Kurzfasern in Sulfitzellstoff" Paperi ja Puu, 1958.

Ryti, Karl Johan Henrik, lämpötekniikan ja koneopin professori. Luennot ja harjoitukset opetusohjelman mukaisesti. Toiminut Gummerus Oy:n kustantaman Tekniikan

Käsikirjan päätoimittajana. V. osa ilmestynyt elokuussa 1958, IV osa maaliskuussa 1957. STS:n jäsen. Moottoriakseliin vääntöväriähdyslaskuja Valmet Oy:lle. Tutkimus pommien aiheuttamista paineaalloista ja niiden kuormitusvaikutuksista puolustusvoimille.

Saraoja, Eero Kustaa, sähkötekniikan dosentti. Ei pidetty luentoja. Diplomi- ja lisensiaattitöiden sekä seminaariesitelmien ohjausta. Päätoimi Suomen Sähkölaitosyhdistyksen tutkimusosastolla. Osallistuminen komiteoihin: Suomen Sähköteknillisen Standardisointikomitean eristinjaosto (sihteeri) ja eristinkoukkujaosto. Viesti- ja vahvavirtalaitosten vaarajännitevaliokunta. UNIPÉDE (Union Internationale des Producteurs et Distributeurs d'Énergie Electrique), viestijohtohäiriöitä käsittelevä komitea sekä atomivoimakysymyksiä käsittelevä komitea. Suomen IEC-toimikunnan suurjännitejaosto. Suomen CIGRE-toimikunta (sihteeri). Suomalaisten Teknikkojen Seura, Suomen Sähköinsinööriliitto, Suomen Vesivoimayhdistys, Suomen Lahosuojayhdistys. Osallistunut seuraaviin kokouksiin: 25—26. 11. 57 Oslossa NEF ja NEVF järjestämät maadoituskysymyksiä käsittelevät neuvottelupäivät, 4—14. 6. 58 Pariisissa kansainvälinen suurjännitekonferenssi CIGRÉ, 16—21. 6. 58 Wienissä kansainvälinen ukkossuojauksen konferenssi, 30. 6.—8. 7. 58 Lausannassa UNIPÉDE-konferenssi, 9.—12. 7. 58 Tukholmassa IEC-konferenssi. Julkaissut: „Sähkölaitoksen taloudelliset tavoitteet” Voima ja Valo 1957 N:o 10 s. 222—223, „Suurjännitelaitokset (uudet varmuusmääräykset)” Voima ja Valo 1957 N:o 11 s. 241—242, „Maadoituspäivät Oslossa” Tietoja „Sähköliiton” toiminnasta 1958 N:o 1 s. 27—28.

Solitander, Henrik Probus Ossian, vesirakennuksen ynnä perusrakennuksen professori. Vesirakennusopin luennot III ja IV kurssille opetusohjelman mukaan. Saanut eron virasta heinäkuun 1 p:stä 1958 lukien. Rakennusinsinööriostasnon johtajana ja kielitutkintolautakunnan jäsenenä. Suomen Teknillisen Seuran vakinainen, Tiedeyhdistyksen, Vesivoimayhdistyksen ja Norden-Pohjola-yhdistyksen jäsen. Kansainvälisen vesirakennusalan pienoismallitutkimuksia koskevan yhdistyksen vakinainen jäsen. Johtanut Mäntyluodon sataman aallonmurtajien rakentamisella suojaamista tarkoittavia pienoismallitutkimustöitä vv. 1957—58.

Ståhlberg, Kaarlo, kemian koneopin professori. Luennot ja harjoitukset kemian koneoppi, I, II, III opetusohjelman mukaisesti. Suomen teknillisen seuran, Suomen Paperinsinööriyhdistyksen, Suomalaisten kemistien seuran jäsen. Suomen Akatemian stipendi varttuneita tutkijoita varten. Julkaissut monisteen: Kemian koneoppi I, 1.

Tikka, Jyry, biokemian ja elintarvikekemian professori. Luennot ja harjoitustyöt ohjelman mukaisesti. Kertomusvuonna johtanut seuraavat tutkimukset: Tutkimuksia ohraltaan antibioottisesta aktiivisuudesta *Aerobacter Aerogenesis* vastaan (Saleva). Mahdollisuuksia vaikuttaa maltaan laatuun käyttämällä suojakaasua kuivauksen aikana (Sipilä). Tutkimuksia ohran antibiooteista (Sorsa). Lisätutkimuksia ohran antibiooteista (Roos). Jatkotutkimuksia ohran antibiooteista (Aho). Korkeakoulun kirjastotoimikunnan jäsen. Suomalaisten Kemistiseuran, Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Viljateknikkojen Seuran, Kemistiliiton jäsen, Elintarviketutkijain Seuran hallituksen jäsen, Suomen Tiedekatemian apujäsen. Int. Union of Biochemistry komit. jäsen. Suomen Akatemian stipendi. Julkaissut: Elintarviketeollisuus ja sen teknillinen kehittäminen, *Talouselämä* 38, 1957 s. 914—916. Elintarviketeollisuuden kehittäminen, *Talouselämä* 43, 1957 s. 1034—1035. Asian-tuntijaneuvotteluja.

Tikkanen, Matti Haakon August, metallurgian professori. VTT:n metallurgisen laboratorion johtaja. STS:n korroosiokurssien johtaja 1958. Vuorimiesyhdistys: metallurgisen jaoston puheenjohtaja. Kemian Keskusliitto: Hallituksen jäsen, Korroosiojaoston puheen-

johtaja. Osallistunut Tukholmassa Pohjoismaiseen Korroosiokongressiin 1958 ja Frankfur-tissa Eurooppalaiseen Korroosiounionin kongressiin 1958. Kirjoituksia Teknillisen Kemian Aikakauslehteen. Autoklaavimetallurgiaa, jauhemetallurgiaa, volframioksidin pelkistys jne. suoritettuna teknillisinä töinä.

Verkkola, Torsti Rafael, polttomoottoritekniikan professori. Ohjelmanmukaiset luennot (5 vt.) ja laboratorioharjoitukset (3 vt.) syyslukukaudella sekä luennot (3 vt.) ja konstruk-tioharjoitukset (9 vt.) kevätlukukaudella polttomoottoritekniikassa. Konelaboratorion prefekti. Polttomoottorilaboratorion esimies. Valmet Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Suomen Teknillisen Seuran I varapuheenjohtaja. Konepajainsinööriyhdistyksen, Suomen Diesel-liiton, American Society of Mechanical Engineers'n ja Society of Automotive Engineers'n jäsen. Toiminut neuvottelevana insinöörinä. Osallistunut valtion komiteoiden työhön.

Wiekberg, Nils Erik, rakennustaiteen historian ja tyyliopin professori. Rakennustaiteen historia I (antiikin rakennustaide). Rakennustaiteen historia II (keskiajan ja uuden ajan rakennustaide). Suomen ja Pohjoismaiden rakennustaide. Tekstiiliteknologian tyylioppi (kevätlukukaudella 1958). Valtion rakennustaidelautakunnan jäsen. Turun linnan restau-roimisvaltuuskunnan jäsen. Helsingin kaupungin museolautakunnan varapuheenjohtaja. Helsingin kaupungin sivistyksellisiä rakennuksia valvovan toimikunnan jäsen. Helsingin kaupungin virastojen sijoittamiskomitean jäsen. Suomen Arkkitehtiliiton äänenkannatta-jan, „Arkkitehti — Arkitekten”-lehden päätoimittaja 1. 1. 1958 alkaen. Suomen Arkkitehti-liiton luottamusvaltuuston puheenjohtaja. Suomen Arkkitehtiliiton kirjastotoimikunnan jäsen. Suomen Rakennustaiteen Museon johtokunnan jäsen. Rakennustaiteen Seuran hal-lituksen jäsen. Svenska Tekniska Vetenskapsakademiens i Finland'in jäsen. Tekniska För-eningen i Finland'in jäsen. Opintomatka Länsi-Saksaan, Sveitsiin ja Ranskaan. Esitelmät kirkkoarkkitehtuurin ongelmista Tampereella pidetyn kirkkonäyttelyn yhteydessä sekä Helsin-gissä kirkkoarkkitehtuuria koskevilla neuvottelupäivillä (marraskuussa 1957). Pääpiirteit-täin julkaistu Uudessa Suomessa 23. 11. 1957. Luennoinut Jyväskylän Kasvatusopillisen Korkeakoulun kesäkursseilla Sakraaliarkkitehtuurista (2 t.) sekä Kaupunkikulttuurista (2 t.).

Wuola, Arvid Konstantin, maanjako-opin professori. Luennoinut opetusohjelman mu-kaisesti maanjako-oppia sekä valvonut siihen kuuluvia harjoituksia. Maanjakoteknillisen tutkimuslaitoksen perustamista harkitsemaan asetetun komitean jäsen. Pohjoismaisen maan-mittausalan yhteistoiminnan Suomen asiamies. Maanmittaustieteiden seuran hallituksen jäsen. Maanmittausinsinöörien liiton ja Suomen teknillisen seuran jäsen. Esitelmöinyt Ruotsin maanmittariyhdistyksen 50-vuotisjuhlassa aiheesta: Behovet av fastighetsekonomisk och teknisk forskning. Julkaissut: 1) Maanjaon arvioimisoppi I, 488 ss. Vammala 1958. 2) Skiftesläran som vetenskap. Norsk tidsskrift for jordskifte og landmål, 1958 ss. 6—9.

Wilska, Seppo Ilmari, dosentti, epäorgaaninen kemia. Hoitaa epäorgaanisen kemian teknologian opetusvelvollisuutta. Oppiaine 561, syyslukukausi 3 vt., 562, kevätlukukausi, 3 vt., 563, kevätlukukausi, 2 vt. Suorittanut dosentin ominaisuudessa tieteellistä tutkimus-työtä. Suomalaisten Kemistien Seura, hallituksen jäsen. Suomen Teknillinen Seura. Jul-kaissut: v. Bichowsky, F. ja Seppo Wilska, Extraction of Titanium (IV) Oxide From Ilme-nite. Inorganic Syntheses, Vol. V. McGraw-Hill, New York, 157, ss. 79—82. Suomen Kemisti-lehti A 30 (1957) 85—92: Ferrokloridin terminen hajotustasapaino syteemissä $\text{FeCl}_2(\text{s})\text{--H}_2\text{O}(\text{g})\text{--O}_2$. Ibid. B 30 (1957) 189—193: Thermal Decomposition of Iron (II) Chloride. Seppo Wilska ja Eero Hänninen, Tiiliiteollisuus 1957, N:o 4, 4—11: Tutkimus kevyttiilien valmistusmahdollisuuksista dolomiittirikkihappomenetelmällä. 13. 3. 1958 lähtien Rikkihappo-ja superfosfaattitehtaat Oy:n palveluksessa tehdassuunnittelutehtävissä.

Voipio, Erkki, teoreettisen sähkötekniikan professori. Teoreettinen sähkötekniikka I, II, III (aineet 311—313) ja sähkömittaustekniikka (aine 316). Erikoistehtävissä Imatran Voima Osakeyhtiössä. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriiliiton ja Svenska Teknologföreningen jäsen. Täydennyskoulutuskurssi N:o 10 „Johtoverkon suojaus” johtajana, jonka kurssin Suomen Teknillinen Seura ja Suomen Sähköinsinööriiliitto järjestävät 14. ja 15. 4. 1958. Opintomatka Norjaan, Saksaan ja Sveitsiin, viimeainittua varten Schweizerische Vereinigung der Freunde Finnlands-yhdistyksen stipendi. Osanotto CIGRÉ-konferenssiin Pariisissa. CIGRÉ-raportti: „The choice of voltage regulators in connection with heavily loaded transmission lines”, CIGRÉ, 1958, Paper No. 334 (16 sivua).

Wuolijoki, Jaakko Robert, koneenrakennusopin (kone-elimet) professori. Pitänyt kone-elimien luennot ja harjoitukset ohjelman mukaisesti. Ohjannut diplomitöitä. Stipendilautakunnan puheenjohtaja v. 1958. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten tarkastuskomitean jäsen. Korkeakoulun koulukassan, lahjoitusrahastojen ja monistustoimiston tilintarkastaja v. 1957. Opintolainalautakunnan varajäsen v. 1958. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen. Teknillisen Aikakauslehden päätoimittaja. Ison Tietosanakirjan toimituksen jäsen. AKAVA r.y:n ammatillisen jaoston jäsen. Suomen Teknillisen Seuran valtuuston jäsen. Suomen Konepajainsinööriyhdistyksen, Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran ym. jäsen. Osallistunut 2.—15. 6. Teknillisen Korkeakoulun myöntämän matka-apurahan tukemana VII kansainväliseen konepajateollisuuskongressiin Haagissa ja Brysselissä sekä tutustunut Hollannin konepajateollisuuteen. Ammattikirjallisuuden arvosteluja, hakusanaselityksiä Isoon Tietosanakirjaan. Asiantuntijatehtäviä.

Väisälä, Kalle, matematiikan professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. Suomen edustaja matematiikan opetuksen kansainvälisessä komissiossa. Suomalaisen tiedeakatemian jäsen.

Ylinen, Arvo Albin Johannes, rakennusstatiiikan professori. Rakennusstatiiikka I, II, 5 t. viikossa. Vapautettu lujusoppi I:n luennoimisvelvollisuudesta (2 t. viikossa) sen johdosta, että on määrätty samanaikaisesti hoitamaan sovelletun aerodynamiikan ja lentokoneenrakennuksen statiiikan luennot (4 t. viikossa). Määrätty hoitamaan sovelletun aerodynamiikan ja lentokoneenrakennuksen statiiikan luennot (4 t. viikossa). Teknillisen korkeakoulun julkaisutoimikunnan jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen organisaatiokomitean jäsen. Maanjako- ja karttateknillistä tutkimuslaboratoriota VTT:n yhteyteen suunnittelevan valtionkomitean jäsen. Suomalaisen tiedeakatemian ja Ruotsin insinööritiedeakatemian jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian esimies. Suomen teknillisen seuran ja Suomen metsätieteellisen seuran jäsen. Kansainvälisen sillanrakennuksen ja rakennustekniikan yhdistyksen jäsen, sen pysyvän komitean jäsen ja Suomen kansallisen komitean puheenjohtaja. Nauttanut varttuneiden tieteenharjoittajain apurahaa. Ollut Ulkoasiainministeriön määräämänä Suomen FAO-komitean edustajana Madridissa 20. 4.—4. 6. 1958 pidetyssä puututkimuskonferenssissa. Kansainvälisen mekaniikan unionin julkaisusarjassa ilmestynyt tutkimus „Solution of the Problem of the Pressure between Two Bodies in Contact”, 12 s. Brüssel.

Helsingissä joulukuussa 1958.

Jaakko Rahola
rehtori

Martti Liesto
sihteeri

